

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felolós szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

Bárányfelhők.

Budapest, július 21.

(K.) Ha Széll Kálmán azt tenné, amit a néppárt akar: volna akarata. Ha azt tenné, amit a főudvarmester hívei akarnak: volna akarata. Ha azt tenné, amit ez vagy az a frakció akar: szintén volna akarata. De mert csak azt hajlandó megtenni, amit ő akar: annélfogva nincsen akarata. Ez olyan világos, mint a vakablak s aki bizonyítékokat követel, az hájfejű. Különb is, ha hárman mondják, hogy beteg vagy, ne merj ellenkezni és feküdjél le. A miniszterelnökről pedig ugyanazon az egy napon három külön uton járó ujság írta ki, hogy nincsen akarata. Ne akarjon tehát ellentmondani, amit annál könnyebben tehet, mert hiszen úgy sem tud akarni. S miért írták azok az ujságok olyan egy értelemmel, hogy Széll Kálmánnak nincsen akarata? Kettő az ugynevezett főispánkérdés ötletéből, a harmadik — talán mári ki is találták — az apokrifrendelet kapcsán, S annak az akaratihijas miniszterelnöknek nincs annyi energiája, hogy csak egy cáfolat erejéig is tudna akarni. Nem akar cáfolni. Vagy — mondanák az illető ujságok — nem tud akarni, még ilyen kicsi dologban sem.

Hát nézzük először is a főispánkérdést. Ez persze egészen új kérdés, mint a kínai. Soha még a magyar közvéleményt nem foglalkoztatta és valószínűleg most se mer mukkanni, ha a miniszterelnöki székből olyan férfi ülne, aki tud is akarni, meg mer is. De így kidugta a fejét ez a soha nem látott rém: a főispánkérdés. Hát ugy-e, ez így van? Nem, kérem alázatosan. A főispánkérdés minden esztendőben kísértett, sőt választások előtt vagy közvetlenül utánuk napjában is többször. A főispán volt a politikai bajcsináló:

a szavazat-shállító, a közvélemény-hamisító, a korrupció-vezető, a vice-kormány, a basa, az eltussoló, a felelősségtelen, a brutális, a botránykő. Minden volt a főispán, s a kormány — ah az tudott akarni, mert védte a főispánt és tartotta a végtelékig. Sőt azontul is. Oh hogy az ellenzék sohasem tudta megtörni a kormányok erős akaratát s egy-egy főispánnal csak úgy tudott elbánni, ha lerángatta a politikai területről, magánbecsületét piszkálta és hírlapi gyanúsításokkal meg párbajokkal és a terrorizmus minden fegyverével utáltatta meg vele a főispánságot. Mert ilyen körülmények közt lemondott olykor valamelyik főispán, de a kormányok egyet sem ejtettek el, soha. Most aztán változott a rendszer és változott a harci rend. Ugy kell lenni, hogy a kétfajta ellenzék alig győzi türelemmel, hogy mikor jön a nagy főispán-söpregetés. A néppárt azt szeretné már látni, mikor csapják el az ő ellenségeit, akiktől annyit szenvedett. Akkor hozsannákat zengene, nem a kormányt, hanem a nemzisnek, mely utóleri a néppárt minden ellenségét. Bizonyosan utóleri. Az a másik ellenzék pedig, mely a főudvarmester színeivel fut a versenypályán, szintén lesi a tisztogatást, hogy kárörvendve mutathassa be a kicsinyes bosszu politikusát, akinek az a legfontosabb dolga, hogy mindenkit eltegyen láb alól, aki valaha a más parancsaira is hallgatott. Melléke okokból vonszolják napszíne az egész főispánkérdést, az adminisztráció érdekeire egyikük sem gondol. S mert a kormány nem áll mindjárt kötélnék, tehát nincsen akarata. Most ez az ő fegyverük. Az adminisztráció érdeke pedig talán mégis csak fontosabb. S mit kíván az adminisztráció? Nem mi mondjuk meg, hanem megmondta az ellenzék, mikor még a nagykaratu kor-

mányok idején harcolt a főispánok ellen. Azt mondta akkor, hogy főispán voltaképpen nem is kell, fölösleges, disztárgy. De ha már a közigazgatás reformjáig vagy még akkor se akarják egyszerűen elfujni az adminisztráció éléről, akkor ne avatkozzék semmibe és ne legyen egyéb, mint aminek szánták. Telefon. Amin keresztül a kormány érintkezik az adminisztrációval. Esetleg diszruha, amire ünnepi alkalommal szükségé lehet az adminisztrációval. Így kívánta akkor az ellenzék. S micsoda most a főispán? Talán vannak még ujjab keletű mesék is a megyei vicekormányokról? Talán most is vannak még szavazatszállítók, basák, eltussolók, korrupció-vezetők, közvélemény-hamisítók? Nincsenek. A főispánok ma már hasonlóak a kő-karyatidekhez, melyeket hatalmas paloták kapuboltja alatt látni: mozdulatlan karjaikon kidagadnak a köizmok, mintha az egész palotát ők tartanák. Pedig semmit se tartanak. Disznek valók. A kormány rajtuk keresztül érintkezik a megyékkel, de néha el is kerülő öket. Már nem is mindig telefon, legfőleg csak diszruha. Erre pedig elég jók a régié is, ha nekik nem derogál; ujjab pedig aigha pályáznak olyan szenvedélyesen, mint a hogy az ellenzéki ujságok képzelik. Ugy rémlik tehát, hogy a kormányt ilyen irányban nincs is sok alkalma akarni. Ellenben, ha a főispáni állás egész jelentősége és sulya minden reform nélkül máris megváltozott: nyilvánvaló, hogy Széll Kálmán mégis csinált valamit a főispánokkal, amihez talán szükséges volt valamelyes akarat. A maga akarata szerint, a maga módján megcsinálta, amire az adminisztráció zavartalan tisztasága érdekében szükség volt. Persze nem úgy csinálta, ahogy az *Alkotmány* és a *Magyar Szó* akarta. Ergo: — a minisz-

TÁRCA.

Kozmopolitizmus.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Páris.

Az ily világiállításoknak az igaz érdeme voltaképp tán nem is annyira abban van, amit kézzelfoghatólag mutatnak, mint inkább abban a ténnyel, hogy új és meglepő eszmékben, melyek a nemzetek ekkora összetalálkozásából a haladás számára születnek. Csodás dolgok, de tán még csodásabb gondolatok kiállításai az ilyen világiállítások. Ha az egyszerű ember társas lény s eszméi hamarabb fejlődnek ki a társas összefüggésekben, mint az egyoldalú magányban, akkor tán még inkább áll ez a szabály a nagyobb és összetettebb emberre: a népekre. Lassu volt bizonyára az egyes ember társas fejlődése, de még sokkal lassabb a népeké. Az ő és középkoron át micsoda gögös és ellenséges magányba zárkóztak el egymástól országok falai mögött! Mint mindennek a földön, úgy ennek a fejlődésnek is megvoltak a maga szépségei: a saját géniuszukba zárkóztak népjellemek növekedésének és kidomborodásának a korszaka volt ez. Sohasem volt tarkább és festőibb képe a világnak, mint ekkor. Minden nemzet magára esküdött s viseletben, világnézetben, idealban más volt, mint a többi. A népek annyira különböztek egymástól, hogy mikor háborúk után békekötéseknél vagy követségek alkalmából nyugodtabban szemlélődtek, esodaállatokként bámultak egyik a másikára. Az itáliaiak alig vették emberszámába a medveszerűen erős germánokat, ezek pedig a romlott-ság kísértő ördögeinek nézték a délkelet... A faji egyenlőség türelmetlen és hetvenkedő

tombolása volt ez: a mire egy faj életereje, idogen segítség nélkül, maga magából élve képes, azt ekkor a legmagasabbra kifejlesztette s ragyogó bizarr ajándékok a világnak adta. Ilyen ajándékok: az egyiptomi és babyloni gigász építész, a görög harmonia-tökély, a római nagyság, az olasz renaissance, a német-alföldi festészet, a francia rokokó-világ... Mikor a népek megtették annyit, amennyit az egyes ember *magában* megtehet, eljött végre az a kor, midőn most össze kell állniok s együttes erővel kell dolgozniok nem ellenséges, hanem közös idealokon. A nemzetek ezredéves gyűlölködő magány után társaságba állanak s társas életük első szalonjai a XIX. század nagy világiállításai. Mint ahogy az egyes emberek első szalonjait a franciák teremtették meg a XVII. században, úgy Párisnak volt a legnagyobb része a *népek szalonjának*, a világiállításoknak a megteremtésében is. Nem tudom, de azt hiszem, hogy egyáltalában Párisban volt az első hely, ahol valaha kiállítás tartottak és pedig 1798-ban. E vásár 110 kiállítóval lépett fel a Marsmezőn és három napig tartott. Az 1889-iki kiállításon már 61.722 kiállító vett részt és közel 33 millió ember nézte meg. Amint szakértők állítják, a mostani világiállítás körülbélül meg fog kettőzödni ez a két szám. Szédítő haladás. Tizenegy évvel ezelőtt — nyilván a nagy szabadság-ünnep miatt (!) — sok monarchikus ország távol maradt Páristól: ma, elmondhatjuk, mindenki, az egész világ jelen van a világ fővárosában.

Teljes a népek szalonja s olyan fényes ez a hat hónapig tartó estély, amilyenről nem álmodtak semmiféle korok semmiféle fejedelmek. Mint ahogy az egyes emberek szalonjában nem annyira egy-egy vendég hozza létre az új eszméket, hanem inkább az összesség, maga a szalon, — úgy elmondhatjuk, hogy (kellő tisztelettel maradván az igazi kezdeményezőktől) a nagy vívmányokért való hála voltaképp magát

Páris illeti. Azt a Páris, mely a nemzeteket összehozta s ez által új erőt teremtett: az egész emberiség összegező nagy erejét. Mik lehetnek az eredményei ennek az összegező működésnek? A nemes értelemben vett kozmopolitizmus új idealjai bontakoznak ki a népek békés és udvarias versengéséből: az ilyen világiállításokon készül el az új programja az emberi törekvéseknek. Amit az összehasonlítás itt megállapít, a szerint fog dolgozni az emberiség a jövőendő tíz-husz év alatt.

Veszedelmes valami ez a „kozmpolitizmus“ szó s alig van szálló ige a világon, mely annyi-féle ellentétes érzést volna képes felidézni az emberekben, mint éppen ez. Nagyon gyűlöletes egy-felől: minden „nemzeti“-nek a tagadását jelenti, a végét a népek egyéni büszkeségének, jellemének, művészetének. A végét egy sereg szent hagyományoknak, egy sereg lelkesítő és kipróbált eszményeknek, melyek nélkül az életet egyelőre el se tudjuk képzelni magunknak. Igaz, hogy a világ egyetemesebb szempontjából épp oly „lokalpatriotizmussá“ válik a nemzetek türelmetlen önérzete, mint a megyék helyi hazafisága az országgal szemben... Nos a kozmpolitizmus szó azt jelenti: vége legyen most ennek a nemzeti kizárólagosságnak. Vessék alá a nemzetek magukat a nagyobb hazafiságnak; az emberiség gondolatának. Aki inkább hazafi, mint ember, kell-e annak gyűlöletesebb eszme ennél? Valljuk meg, mindnyájunkat megdöbbent a kozmpolitizmus arról az oldalról. De legyünk igazságosak. Felmelő és magasatos is tud az lenni másfelől, midőn azt jelenti, hogy ezután közös idealokban legyenek testvérek mind az emberek, hogy ezután ne egymás segítségére nélkül és külön-külön, hanem egyesült erővel munkálkodjanak az emberiség nagy céljain. Nem fog többet hasznos erő kárba veszni, mert ebből a szempontból a kozmpolitizmus minden felett a munkatelosztás diadalát jelenti. De mindennek

terelőknél nincsen akarata. Mondom, hogy világos ez, mint a vakablak.

Aztán itt van az apokrif rendelet dolga. Hogy ebben a kérdésben mit csinált a kormány és mit nem csinált, elmondjuk róla a véleményünket. De a rendelet mellett, amelyik nincsen, vitatják a kormány akaratát is, amelyik szintén nincsen. Hogyan? Ez is világos. Ha a kormány merne akarni, kiadta volna a rendeletet — mondja az egyik s ennek az fáj, hogy a rendelet nincsen. De, mondja a másik, a rendelet igenis van, csak a kormánynak nincs akarata, mert különben nem félna a protestánsoktól, zsidóktól és így tovább. Szóval: nincs a kormánynak akarata, mert nem igaz a rendelet és nincs akarata, mert igaz a rendelet. Közben pedig kiderül, hogy van egy valódi és hamisítatlan rendelet, melyet a kormány csakugyan kiadott s mely az ő támadóinak nem tetszik. Nem olyan, amelyet ők akartak, hanem olyan, amelyet a kormány akart, még pedig szigorúan a törvény alapján akart. S amikor ekként világos, hogy a kormánynak megvolt a maga akarata, akkor bolond csata kerekedik a körül, hogy egy rendelet-e a kettő, amelyik csak egy, vagy két rendelet-e az egy, amelyik nem is akart kettő lenni. Az egész pedig arra való, hogy rá lehessen fogni a kormányra az akarat teljes hiányát. Igaz ugyan, hogy akart és akarat szerinti cselekedett is, de nem azt akarta, amit ők akartak, tehát nincs akarata. Ergo: — ez is világos, mint a vakablak.

És ha most visszaemlékezünk más nyári szüneteire a parlamentnek, mikor egymás hátrára torlódtak a politikai viharfelhők s az ember csupa félelemmel nézett a parlament összeülése elé, mert azoknak a felhőknek le kellett szakadni: valahogy jól esik a horizont vizsgálni, ahol ilyen ártatlan bárányfelhők játszanak, mint mostan. Ezekből legyen a nagy vihar? Mások bizonyítékok gyűltek, hogy a kormány gyöngye volt fölfelé, erőszkös lefelé; most nyári logikával teoriák gyártódnak a kormány akaratáról, amelyik nincsen. Mások minden nyár meghozta a maga esetét, hogy a kormány csendörökkel és katonákkal lövetett ártatlan emberek közé; most egy választás volt s azon nem a választókra löttek, hanem a jelöltek verekedtek egymással, ami mégsem olyan égbekiáltó. Mások arra kiáltottak hazaárulást, ha a kormány a mi jogunkat kótyavetyélte el Ausztriá-

nak; most az a hazaáruló, aki nem akarja elvitatni magyar állampolgárok jogát, csak azért, mert románok. Mások Nyitra, most Rimaszombat. Mások ischli klauzula, most román paktum. Mégis csak bárányfelhők ezek. S amit az ellenzék csinál, a legjobb akaratral se tekinthető komoly harci készülődsnek. Így nem háborúra készülnek, hanem piknikre. A kis ellenzék családok sütnék-főznek otthon, mindenki a maga konyháján, mindenki mást. S ha megjön az őszi piknik ideje: hát majd elhozza mindegyik a maga kis sütetjét. De hamar el lesz az fogyasztva, nem kell félni. S aztán jön a tánc — akarom mondani, a munka, ami mégis fontosabb...

BELFÖLD.

A miniszterelnök a vidéki városokról. Szombathely város képviselőtestületének 48 tekintélyesebb tagja esütőütkön délután 3 órakor Ehen Gyula polgármester vezetése alatt kirándult Rátótra, hogy Széll Kálmán miniszterelnöknek tisztelegve, a város közönségének hálás köszönetét fejezze ki azért a jóindulatú támogatásért, melyben a miniszterelnök szülőhelyének székelyét mindenkor, különösen pedig az osztrák-magyar bank-fiók és községi közigazgatási tanfolyam elhelyezésének kelendő elintézése körül részesítette. A tisztelgő küldöttséget Reiszig Ede főispán vezette a miniszterelnök elé és Ehen Gyula polgármester ékes szavakkal tolmácsolta a város közönségének hálaát és ragaszkodását. Széll Kálmán miniszterelnök viharos tetszéssel fogadott válaszában többek közt a következő kijelentéseket tette:

Ebben az országban, melynek egységes állami és társadalmi élete még átalakulófélben van, a magyar állam nemzeti irányban való egységes kiépítésénél és a társadalom tömörítésénél munkájánál nagy fontosságú szerep hárul a városokra. Meggyőződés az, hogy ezen tömörítő erő, ezen erőforrás, a fejlődés uttörője a városok pezsgő életében rejlik, mely nélkül a magyar állam egységes kiépítése nem képzelhető. Ha valahol, úgy Magyarországon szükséges támogatni, istápolni a városokat és pedig egyenlően, igazságosan, minden részrehajlás nélkül az ország minden részében. Elsősorban kétségtelenül erősen viruló fővárosra van szükségünk, hogy hazánk a nyugati művelt államok sorában illo tényező lehessen, de ez egymagában nem elég, mert csak azon szervezett város, mely nemcsak központjában, hanem egyéb alkatrészeiben is erősen fejlődik és halad. Majd több ekként folytatva a kormányelnök: Én a városokat és az azokban rejlő intellektuális erőt államfenntartó tényezőnek tekintem, mely Magyar-

ország gazdasági és nemzeti irányban való fejlődésének előmozdítására van hivatva. Ezért kell, hogy a városok ápolása, gondozása és azok érdekeinek előmozdítása a kormányok egyik kiváló feladatát képezze. Ezt a feladatot megérdemlik a városok és különösen megérdemlik Szombathely, melyről már sokan mondták és mondom magam is, hogy a város, mely hazánk egyik erős védbástyáját képezi nyugot felé, egy geográfiai helyzeténél, mint élénk forgalmánál és polgárainak áldozatkészségénél fogva, természetesen van predestinálva arra, hogy a kormány jóindulatú támogatása mellett a vidéki nagyobb városok sorában előkelő helyet foglaljon el. Beszéde végén a miniszterelnök biztosította a város jóindulatáról és további támogatásáról.

A válasz nagy lelkesedést keltett a jelenlévők között. Végül a miniszterelnök vendégül hívta meg a képviselőtestület tagjait, ezután személyesen kalauzolta őket szép parkjában, majd megmutatta nekik híres teheneszetét és élénken társalgott vendégeivel. A tisztelgők este 6 órakor külön vonaton tértek haza.

A „rendelet”. A félhivatalos *Magyar Nemzet* ma este megjelent számában közli azokat az adatokat, amelyek a sokat emlegetett „bizalmas rendelet” ügyében megindított eljárás eddigi eredményezett. Elmondja, hogy Széll Ignác államtitkár — amint tudva van — felkérte a *Magyarország* főszerkesztőjét, hogy közölje vele azokat az adatokat, amelyek az apokrif rendelet szerzőjére nézve utbaigazíthatják a vizsgálatot. Erre Bartók Lajos azt felelte, hogy a „rendelet” közlője lapjának egy munkatársa, aki az eredeti hivatalos példányt másolta le. Az államtitkár most újabb levelet írt Bartóknak, kérve, hogy nevezze meg lapjának azt a munkatársát, aki a „rendeletet” állítólag lemásolta. Bartók erre megírta az államtitkárnak, hogy a „bizalmas közlemény” szövegét Pápay Lajos, a *Magyarország* munkatársa szolgáltatta és hogy Pápay most fenntartja azt az állítását, hogy a rendelet eredetijét látta és másolatát arról vette. Együttműködő Pápay Lajos is írt az államtitkárnak levelet, melyben kijelenti, hogy a „bizalmas közleményt” látta és sajátkezűleg másolta le s hogy azt, aki neki erre alkalmat adott, senkinek el nem árulja. A belügyminisztérium ezek után, mivelhogy a hamisítvány szerzőjét nem sikerült kipihatólni, áttette az ügyet a királyi ügyességre.

A jogi szigorlatok reformja. A vallás- és közoktatási minisztérium befejezve az orvosi szigorlatok új rendjének kidolgozását, a jogi szigorlatok reformjával foglalkozik. Az előkészületek meg is történtek s az őszi hónapokban több szaktanácskozás lesz az új rend tárgyában. A reformmunkát Csorba miniszteri osztálytanácsos vezeti.

felett mi a legnagyobb büszkesége ennek az igénynek? Az, hogy a megyék, a nemzetek, a világ-részek hazafisága után egy új, még egyetemesebb érzés elevenedik meg e föld lakóiban, melyre még nincs is szó, de amelyet én úgy nevezhetnék, hogy: planétái hazafiság... Egy ország lesz ez az egész föld s minden ember ennek az egy országnak a polgára. Elképzelve a nemzeti mult drága emlékeitől, nem haladás lesz-e ez a nagyobb hazafiság? Nem az-e a fejlődés iránya, hogy a nemzeti emberből szükségképpen, egyszerűen — Ember legyen?... Ha a tudomány és ipar majdan olyannyira megkönnyítik az emberiségnek a nehéz mindennapi életet, hogy a lelkek megszabadulnak a rögtől s a Világegyetem felé fordulhatnak: mily természetesen fog az feltűnni, hogy az a magányos földgolyó, amelyen mi ösmeretlen végzetek felé sodortatunk a világűrben, ne marakodó pici országok halmaza, hanem egy egységes birodalom legyen s mi mindnyájan a Föld Polgárainak nevezünk magunkat! Alomba vesznék gondolataim, — de el tudom képzelni, hogy erre a planétái hazafiságra egykor majd épp oly büszkék leendnek az emberek, mint mi most a mi nemzeti hazafiságunkra. Kikkel szemben? El tudom képzelni, hogy bolygó testvéreinken, tán a Marson, szintén vannak értelmes lények, mint mi s hiszem, hogy a mi tekintetünk a földi rögről egykor majdan egyetemesebb rokonság felé fog fordulni. Ha egyszer meg talál valósulni az az örültség, hogy a mi bolygó testvéreink valamelyikével valahogy összeköttetésbe lépünk, — akkor majd azzal a planétá-országgal szemben nagyon büszkék leszünk mi

földországi hazafiságunkra — — — Oh, higgyék meg, az eszmék növekedésével egyetemesebbé válhatnak, sőt növekednie is kell a hazafiság fogalmának is! Kell, mielőtt nem leszünk annyira röghöz kötöttek, míhelyt lelkiőbbé válik az emberiség élete!... Álmodok, dőre álmodok: nemzeti, planétái és még azontul is tan a végtelenben növekvő érte az hazának, — hol áll itt meg a képzelet? És ez a messze ideál nincsen-e benne abban a régesréggi görög „kozmosz” szóban, mely még a naprendszeren is túl menve, a „Kosmos”: voltaképp a Mindenség egyetemes polgáiról szól?... *

De hagyjuk az utópiák ábrándjait s forduljunk vissza a kiállítás felé. Annak a művészi külső képét vegyük szemügyre: az építészetéről szóljunk. Az ipar valóban mesés diadalai fenn hirdetik a kozmopolita fejlődés dicséretét, de most azt nézzük, vajjon tudott-e ez a kozmopolitizmus ugyanennyit tenni a művészetért, közelében az építészetért is? Megoldotta-e ez a világkiállítás a nagy problémát, — megteremtette-e azt, amit az 1889-ki ugyszólván megígért volt nekünk: *a vasnak az építészetét?*

Említettük volt multkor, milyen sohasem látott csodavilág a kiállítás külső képe, milyen álmóbb termett paloták viziója s merész művészi fantazmagóriák keveredése az. Ott, ahol az építészek állandó teremtettek, ahol tehát vigyáznok kellett (mint a Grand és Petit Palaisnál) — ott hoztak létre szépet, bájosat, de ez most ne érdekeljen bennünket, mert ez a szép nem új invenció, hanem a régi hagyományok érdeme. Az építészet jövőjére csak a kiállítás ama palotaesportjai font-

sak, melyek hat hónap mulva lebontás alá kerülnek, melyeknél a művész ugyszólván féltelen szabadjára eresztette képzelmet. Ott kell meglesnünk a jövőendő építészeti csirait... A dolog érthető: ott, ahol a művész előre tudja, hogy ha esetleg bolondot teremt, azt ugyanis lerombolják egy félszentendő mulva, ott merészebben tervei s fejezi ki a titkos gondolatát. Azt, amit esetleg nem merne megkockáztatni egy maradandó épületnél... Helyesen van ez így: az ilyen világkiállítás a legjobb versenytér az iskolás nyög nélkül való kísérletezésre. Hadd kísérletezzenek mentül tekevesztettebben, csak kikerüljön valamely új e próbálkozásokból: a jövőendő építészeti formulája. Nos, nézzünk végig a kiállítás bizarr palotáin, megtaláljuk-e bennük azt az új valamit, amit keressünk.

Hát mondjuk ki mindjárt szomorúan, de nyíltan, hogy sehol se találjuk azt a várva-várt újat. A kozmopolitizmus, mely annyi lendületet tudott adni tudományunk, művészetnek, mindennek, egyelőre semmi új erőt se tudott belehelni az építészetbe. Sőt mintha határozottan meggyengítette volna őket... Hol a rejtelny nyitja? A kozmopolitizmust hibáztassuk? Az eszthetikai érzék majdnem olyan örök az emberben, mint a fajfenntartási ösztön s ez érzék minden eszmék hatása alatt mindig keres és előbb-több kell, hogy találjon magának kielégítést. Mit jelent az, hogy ezuttal még mindig nem talál? Nem azt, amit sokan esetleg gondolának, hogy a kozmopolitizmus megöli a művészetet, — világezt sem! Inkább tán azt, hogy a most szereplő fajok s a most érvényben levő művészeti hagyományok immár teljesen kiélték magukat, — de

Fényképezési mükedvelőknek!

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, felülmulthatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kirándásra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletég alapított 1854-ben.

Válasz az „Ofen-Pesth“-re. Budapest fő- és székváros tanácsa is ebben a dologban folytatott tanácskozások eredményeképpen a következő átiratot intézte a bécsi községtanácsához:

Budapest székesfőváros tanácsa,

48688

12209 — 1900.

Tekintetes fő- és székvárosi tanácsnak Bécs! F. évi június hó 27-én a tek. tanácsnak egy f. é. június hó 20-áról m. z. 9786/Mg. Z. sz. a. kelt és „An den löbl. Magistrat in Ofen-Pesth“ címzésel ellátott átirata érkezett hozzánk, amelyben bizonyos Krantz Anna születési anyakönyvi kivonatának megküldését kéri.

Mint hogy a magyar székesfővárosnak, annak 1872-ben történt alakítása és rendezése alkalmával törvényben megállapított és a nemzetközi forgalomban is elfogadott neve „Budapest“ (Buda-Pest) s így az „Ofen-Pesth“ tanácsához címzett átirat minket nem illetet, ennél fogva az említett átirat érdembeni elintézés nélkül a tek. tanácsnak „/„ alatt ezennel visszaküldjük.

Egyuttal van szerencsének a t. tanácsot értesíteni, hogy amennyiben a fentemlített Ofen-Pesth név alatt tényleg Budapest fő- és székváros értetett volna és az eképp szándékosan elferdített címzés alatt esetleg tovább is érkezének átiratok, ezen eshetőségre elhatároztuk és egyezsmind a hatóságunk alatt álló összes hivatalokat és közeket is megfelelően utasítottuk, hogy az ily elferdített címzéssel érkező átiratok jövőre névvel ne fogadtassanak, hanem felbontatlanul visszaküldessenek.

A székesfőváros tanácsának 1900-ik évi július 16-án tartott üléséből.

Halmos János,

kir. tanácsos, polgármester.

Az adminisztráció egyszerűsítése és gyorsítása. A belügyminiszter példáját nyomon követi Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter intézkedése, amely a kereskedelmi tárca keretében az adminisztráció egyszerűsítését és gyorsítását célozza. Üdvös ölel intézkedéseit közt megadta az ügyosztályok főnökeinek is azt a jogot, hogy elvi döntéseket nem tartalmazó rendelkezéseket saját hatáskörükben megtehetnek. Az egyes szakosztályok között, illetőleg a számvédelemmel való tárgyalások ezental minél sürűbben szóbelileg lesznek végzendők akképp, hogy csak a tárgyalások eredménye vezettessék rá az aktára. A szóbeliséget a miniszter a kifelé irányuló rendelkezéseknek jó részére szintén kiterjeszti, illetőleg a telefonszolgálatot szélesebb alapon rendezi. Elrendeli a miniszter, hogy a közigazgatási intézkedések, határozatok, átiratok, rendeletek, jelentések szűvegezésénél minden felesleges bürokratikus cifra megőrzendő s ez iránt az illető alárendelt hatóságok és hivatalok

is megfelelően tovább utasítandók s figyelemmel kísérendők. A miniszteriumnak a m. kir. államvasutak igazgatóságával való érintkezése, nemkülönben az államvasuti igazgatóság belső adminisztrációjának egyszerűsítése és gyorsítása iránt a miniszter külön intézkedéseket tesz.

Az újvidéki főispán. A Flatt Viktor felmentésével megüresedett újvidéki főispánságra a kormány megállapodása szerint Kéry Gyula miniszteri tanácsos fog kinevezetni. A kinevezést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni. E kinevezéssel egyidejűleg fogja hozni a lemondott főispánnak, Flatt Vikornak kinevezését is a zombori közjegyzőségre, amely állásra a szegedi közjegyzői kamara már korábban kandidálta. A távozó főispán tisztelőre Újvidék bucsulakomát rendez.

KÜLFÖLD.

Az osztrák zavarok. Hírlapjaikban a csehek újból azt híresztelik, hogy új többség alakítására már megindultak a tárgyalások a parlamenti pártok körében. A Lidove Navini-nek távirják ugyanis Bécsből, hogy a kormány a legközelebbi időben tárgyalásokat akar megindítani a német pártokkal egy jövőendő parlamenti többség alakítása tárgyában. A csehországi és morvaországi helytartók e célból nem-sokára Bécsbe fognak érkezni, a fentebb említett cseh lap értesülése szerint. Német források szerint azonban német képviselők körében egyelőre semmit sem tudnak egy új többség alkotására irányuló tervéről. A csehek ismételt erőlködéseai azt látszanak bizonyítani, hogy a csehek nagyon szeretnék az amugy is bonyolított helyzetet még komplikáltabbá tenni.

Koerber reformterveiről ma sem hallatszott biztos hír. Szinte ugy látszik, hogy a két tülekedő ellenfel egyike sem meri végleges mérkőzésre fenni fegyvereit.

A pápa és a politizáló püspökök. A Vatikán olyan szívességgel lepte meg az osztrák kormányt, amilyent ugyan hiába várna tőle bármely magyar kabinet. Engedve Koerber kérelmének, a pápa Rampolla útján körlevélben figyelmeztette Ausztria szláv tartományainak püspökeit, hogy ne foglalkozzanak politikával, hanem egyedül lelképásztori feladatainak éljenek. Ezzel az osztrák kormány elérte azt, hogy az osztrák klérus igazga elemei ne aklazzák ki sötét politikai célokra azt a hatalmat, amely nekik a nép vallásossága révén különösen a szláv vidékeken kijutott. XIII. Leó pápának ez a rendelkezése különben egészen beleillik az ő nagy uralkodói koncepciójába, amely elsősorban a keresztény egyházak egyesítését és a szociális bajok orvoslását tűzte ki céljául s amelytől csak olykor, a jezsuita környezet pressziója alatt tért el. Amióta a pápa

elvesztette politikai hatalmát, azóta tekintélye váratlan mértékben megnőtt. De nemcsak a pápaságra nézve jelent nyereséget a politikától való különválás, hasznot jelent az minden egyháznak. Ausztriában is, nálunk is egészen mások volnának a közviszonyok, ha a papság csakugyan a hívek vallásosságát ápolná s nem pródikálnának politikát, nem állának politikai frakciók szolgálatába. A történelem világosan megmutatta a porta pia bevétele óta az utat, amelyen az egyház s a papság áldásos működést fejthet ki. Sőt éppen a pápa e legújabb működéséből világlik ki az is, hogy a pápa is ezt az utat jelöli ki a papság részére. Ami hasznos az egyháznak Ausztriában, hasznos Magyarországon is, mert a kereszténység sorsa nincs fajokhoz, nemzetekhez kötve. A pápai rendeletekből levonhatnák a tanulságot a magyar papok is.

A szerb kormány lemondott. Ma éjjel azt a váratlan hírt hozta Belgrádból a táviról hogy Gyorgyevics Vladán minisztere nők s vele együtt az egész szerb kormány beadta lemondását, amit Sándor király el is fogadott. A Magyar Távirati Iroda ehhez még hozzátesszi, hogy a kabinet lemondásának oka ösmeretlen.

Belgrádi magán távirataink némi világosságot vetnek erre az esetre. Odaváló tudósítónk arról értesít minket, hogy Sándor király oly kormány kezébe akarja juttatni a felelős hatalmat, a mely nem tartozik egy párthoz sem, nem új párt-politikát, hanem az ország gazdasági és intellektuális haladását tekintti egyetlen céljának. Ilyformán a mostani kormány távozása Sándor király nagystilű programjába teljesen beleilleszkedik. Mert bár meg kell adni, hogy a kabinet az utóbbi időben szakított a szorosán vett pártpolitikával, de már összeállításának és multjánál fogva sem volt egészen semlegesnek tekinthető. Jellege átmeneti volt és éppen ezért lemondásának híre elég gyakran merült fel. A kabinet végrehajtotta a radikális kiiktatását, ami által Szerbia megszabadult egy esomó baszontalan, szószátyár politikus csizmadiától. Azután Szerbia gazdasági föllendítéséhez látott. De ebben nem sok szerenese kísérte munkáját, nem esoda, hisz nem a gazdasági reformok jegyében alakult meg 1897-ben. Most, hogy rend és béke lett Szerbiában, ez a tisztító kabinet valószínűleg egy gazdasági reformokban fáradó kabinetnek fog helyet adni.

Ki lesz az új kormányelnök? Belgrádi magántávirataink két politikust emlegetnek, akikkel Sándor király kormány-alakítás céljából tárgyal.

még mindig elég erősek arra, hogy megátolják az új ige elővetelét. Lehet, sőt valószínű, hogy a nemzeti alapon keletkezett művészi formulák meddőkké válnak a kozmopolitizmus új világában, de ezek a formulák még mindig élnek épp úgy bennünk, mint a művészekben. Tudom, hiu dolog „átmeneti korokról“ beszélni abban a természetben, amelyben minden csak átmenet, de amennyiben e kifejezést alkalmazni lehet, ez a mai kor jelegzetesen átmeneti kor. Mi ez időszakok legérdekesebb tulajdonsága? Az, hogy a természetből konzervatív ember esetleg sokkal többet igyekszik megmenteni a tehetetlen multból, mint amennyit szabad, mint amennyit a még ösmeretlen jövőendő megengedhet neki. Ah kínosak az ilyen átmeneti korok! Az a jövőendő ugyanis borzasztóan ösmeretlen a két világ közt ingadozó ember előtt s nem természetesen, hogy addig, míg biztos utat nem lát előre, ha még oly halott is: a multhoz fordul s azt próbálja életre kelteni? Az a rögeszméje, hogy annak az új ige nek valahogy mégis csak ebből a régi romból kell kikelnie, holott az új ige létfeltétele esetleg épp az, hogy az a régi lom mind elpusztuljon és pedig nyomtalanul... Az antik római világ végén, midőn a pogány vallások már nem elégtették ki többé a lelkiekre vágyódó emberiséget, hasonló jelenségeket látunk. Maguk azok a bölcseségek, akik legjobban elismerik az új hit szükségességét, nem tudnak a régi istenekről szabadulni s mint a rossz alkimisták kétségbeesetten kevergetik a régi mithológiát a derengő, új lelki motívumokkal. A fellépő galilei proféta példája megmutatta, hogy vannak olyan nagy pillanatok az emberiség életében, mikor nem lehet megalkudni, hanem egy csapásra elvágván

a beteg tagot egyszerre és véglegesen szakítani kell az egész multtal. Kínosesen fényes volt az antik mult s a Jézus nyomán haladó világ ugye mégis olyan végérvényesen szakított vele, hogy ezernégyszáz évig, egész az olasz renaissance-ig még csak rá se mert gondolni... Nos, azt kérdegem most: a XX-ik század újvilága előtt nem fog kelleni-e ilyen végérvényesen szakítani a művészeteknek a diéső multjai? Diéső az a mult kétségkívül s méltán ragaszkodunk hozzá, de én istenem, például az építészeten egészen tehetetlen már! Hogy mennyire az, a világkiállítás bizarr erőlködése eléggé bizonyítja.

Nézzünk végig a világvásár pazarfényű palotasorain. Szédítő víziója ez a tulsokat tudó, újat hajhászó, de fáradt képzelemnek: egy olyan fantazmagória, mely meglep, de idővel idegessé tesz. Hat hónap a leghosszabb idő, ameddig ilyet a józan szem elbir. A művészi párisi szem azt hiszem áldani fogja az istent, ha majd fél-esztendő mulva lebontják ezt az egész ezeregyézsakai várost. Isten mentsen, hogy állandó épületeket lásson az ember ilyen stílus-hóbortokban! Hogy a mi magyar szemünk évek hosszú során át mint képes a nagyzó izléstelenségnek olyan szörnyszüleit szemlélni, mint p. o. a budapesti New York palota, annak csak az a magyarázata, hogy öserejében fajunk eszthetikája primitívebb s még elbirja az ilyesmit... Mi a főbajuk a világkiállítás kísérletező építészeteinek? Ismétlem, az, hogy tulsokat tudnak. A régi világ nemzeti építései többnyire nem ösmer-ték, csak a maguk stílusát, de azt jól tudták — ezek előtt a moderne előtt a kozmopolita tanulmányok megnyitották minden korok és minden nemzetek stílusait, de elvették a

már amugy is meggyengült invenciónak az utolsó erejét is. A kozmopolitizmus egyetemes dilettantizmust vitt bele a művészetekbe: adott óriási átnézetet, tudást, összehasonlító filozófiát, de elvette a teremtő képességet. S a muzsák világában mégis csak ez maradt az első mind-örökké... A dilettantizmus mindenekelőtt passzív lélekállapot; gyönyöreai nagyok, de tisztán analitikus és szemlélődő természetűek. Hiszen, hogy nagy lelki gyönyör lehet az az építésznek minden korok és minden nemzetek stílusai-ban daskálni. — de nézzék kérem, mily tehetetlenül izzadnak, erőlködnek most, hogy ki kell állni a gyepre s nem a régit ismétlni, hanem egyszerűen csak — újat kell teremteni. Az az „új“ az olyan naiv valami, olyan kevés kell hozzá! Egy félvad nép öntudatlan fia, aki semmit se tud, képes rá, sőt fájdalom, épp ezért képes rá, mert semmit se tud. A legnagyobb teremtés mindig öntudatlan valami: „le génie c'est l'inconscient“... A kiállítás építései pedig borzasztóan öntudatosak. Miben áll az invenciójuk? Abban, hogy tarka halomba összehordják minden korok és minden fajok stílusait. Annnyira „újat“ akar-nak minden áron, hogy nem tudják már többé, mi a „szép“... Olyan ez, mintha egy szabó-művész új jelmezt akarván teremteni, keresztet sisakból, rokokó parókából, római tógából, landsknecht nadrágból s modern lakkeipőből állítana össze egy öltönyt.

Teremtés ez? Bizonyára nem. Pedig a maga nemében egyszerű e kozmopolita művészek erőlködése. Mint a jongleurök jászának az arab, persa, indus, renaissance, román és barok stílusokkal: az egész építészeti lexikonnal. A „permutáció“ elve alapján keverik őket a végtel-

Olvasmány a szünidőre.

Az „Én Ujságom“ meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb kénes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 2 korona.

Kiadóhivatal: Budapest, Andrásy-ut 10. szám.

Az egyik meglehetősen ismeretlen név: *Rajovic*. A másik *Avakumovic* Jován, volt szerb miniszterelnök és külügyminiszter, aki 1892. augusztus 21-én *Pasic*tól vette át a kormányhatalmat. Vezére volt a szabadelvű pártnak s benső híve *Rizetic*s régensnek. 1893. április 14-én, amidőn *Sándor* király az államcsínyt végrehajtotta, ő is fogságba került és lemondásra kényszerült. Az új kamara, amely az *Avakumovic* által üldözött radikálisokból állott, a bukott miniszterelnök és társai ellen az alkotmány megsértése címén vádkeresetet indított, amely pör sokáig húzódott, míg végre a *Semice*-kormány 1894-ben a pört rövid úton levette a napirendről és *Avakumovic*ot és társait királyi kegyelemben részesítette. Azóta nem sokat szerepelt politikai téren.

Belgrád, július 21.

Határozottan állítják, hogy *Sándor* király eddig nem fogadta el az egész kabinet lemondását. E lemondás oka az, hogy a kormány tagjai közt véleménykülönbségek merültek fel.

Élnék-e a pekingi követek?

Budapest, július 21.

Tegnap örömtől áradozva hirdette az egész világ sajtója, hogy a pekingi holtnak vélt követek a velük volt idegenekkel együtt még élnek és hogy a kínai kormány erőteljesen megvédelmezi őket a forradalmi csapatokkal szemben. Sőt Csifuból ma is ilyen biztató táviratot küldött az amerikai konzul. Ő ugyanis a santungi kormányzó révén arról értesült, hogy a kormányzó most végleges megerősítést kapta annak a hírnök, hogy a pekingi követek épek és egészségesek s hogy a hatóságok módot keresnek kiszabadításukra és megvédésükre. Hay külügyminiszter Conger pekingi amerikai követ táviratát közölte az Egyesült-Államok külföldi követeivel s utasította őket, hogy beszéljék rá a kormányokat, hogy Peking rögtönös fölmentésében közreműködjenek. A csifui német konzul is azt jelenti, hogy Pekingből futár érkezett, aki azt állítja, hogy a pekingi idegenek július 11-én még éltek.

De míg az amerikai kormány föltétlenül hisz Conger táviratában, addig a londoni sajtó hamisításnak mondja azt s azt állítja, hogy a távirat Conger aláírásával van ugyan ellátva, de nem ad választ arra a kérdésre, amelyet a washingtoni kormány július 11-én intézett követéhez. Sokkal valószínűbb, hogy ez egyike azoknak a táviratoknak, amelyeket Conger a megszárlás előtt próbált

elküldeni, amelyet azonban a *khinaik* elfogtak s most az amerikai kormány megtévesztésére felhasználják. Különösen az a körülmény nagyon gyanús, hogy Conger, a diplomáciai szokást mellőzve, nem erősíti meg a hozzá intézett kérdést. Ezzel szemben a londoni kínai követ ragaszkodik ahhoz a meggyőződéséhez, hogy a pekingi európaiak már túl vannak minden veszedelmen.

De nemcsak a londoniak bizalmatlanok. Egy berlini táviratunk szerint Németországot sem nyugtatta meg a Conger-távirat. Ez a jelentés így szól:

A párisi, brüsszeli és washingtoni táviratok újabb reményt keltenek ugyan, de azért ajánlatos a legújabb kínai híreket is a legnagyobb bizalmatlansággal fogadni, mert nagyon valószínűnek látszik, hogy a mandarinok valami csinyt követtek el. Conger táviratából legfőbb az lehet következtetni, hogy július 11-én néhány követ még élt. Azóta ezeket is megölték és úgy látszik, hogy a kínai kormány már előbb megszerezte az amerikai követ sifferes kulcsát s ennek segítségével küldte el Conger nevében a szenzációs táviratot.

Hasonlóképpen felelte rejtélyes az a távirat, amelyet állítólag a kínai császár küldött Loubet elnöknek.

A párisi sajtó bizalmatlanul fogadja a *khinaik* közvetítést kérő hőzeledését és manővert lát a dologban, amelynek az a célja, hogy a hatalmak egyetértését megbontsa. A *Figaro* furesának találja, hogy a kínai császár közvetítést kérő táviratában egyetlen szóval sem emlékezik meg a követekről és a Pekingben levő többi idegenről s azt mondja, hogy Khina eljárása a legnagyobb bizalmatlanságot érdemli. Senki sem tudja, hogy kitől ered ez a távirat, Tuan hercegtől-e, a bitortólól és a megszárlás szervezőjétől, Kovang-Szu császártól vagy az özvegy császárnétól. Az egész dologból Khina kétszínűsége és alatomossága szól s alepos az a föltevés, hogy a kínai diplomácia manővert kísérelt meg, amelynek az a célja, hogy a hatalmakat összevesztse egymással és hogy a kínai kormány időt nyerjen. Az alatomosság és kétszínűség benyomását még fokozza az, hogy a kínai kormány még most sem nyugtatja meg Európát a követek sorsáról, amikor közbenjárásért könyörög. A francia kormány óvatos választát általánosan helyeslik.

(A pekingi követek sorsa.)

Bécs, július 21.

A Zentáról a következő távirat érkezett: Tuan kormányzó azt táviratozza Csifuból, hogy az idegen követek július 9-én még egy pekingi

sőt a vegyészet segélyével betegesen tulnteng. Poussin és Ruysdael tájképei a világrt sem olyan színesek, mint a modern szecesszióképek s mégis szebbek, — a bécsi Szent-István templom pedig ugy-e egész fekete és mégis szebb, mint a színes majolika kályhák utánzó legújabb paloták? ... *Forma dat esse rerum*: erre alkalmazva is örökre igaz lesz a latin példaszónak. A színek magukban nem állanak meg, ha a forma nem tartja össze őket, — ezért nem menti meg a polychromia a világvádr formabeteget építészetét, tehetetlenségét.

Ismét az a kérdés merül fel előttünk: mind-ezekért a kozmopolitizmust hibáztassuk? A világrt sem. A kozmopolitizmusnak, mint minden kornak, meg fog kelleni lennie a maga külön stílusának. Nem ölheti meg az a művészet, hisz ismételjük, az esztetikai érzék az emberben örök... Inkább azokat hibáztassuk, akik a hálátlan átmeneti koremberei levén, szükségképpen még összekeverik a régi világot a már derengő új világgal, annak a sejtelmével. Még nincs meg az új stílus, de ok ez a türelmetlenkedésre? Ha mi villanysebes korban élünk is, a természet azért nem zavartatja magát s az ő fejlődése épp oly klasszikusan lassu, mint azelőtt. Meglesz a művészetek új formulája, de lehet, hogy ehhez az kell, hogy elveszzen az egész dicső mult, hogy az emberiség a Léthe vizéből igyek s felejteni tudjon. Az építészetről szölkünk: lehet, hogy a jövő mesterkelt világ egészen szakítani fog az ősannyal, a követ s a neki megfelelő mesterkelt anyagra, a vasra építi művészetét. Mi lehet ennek a formulája, mit lehet a vasból csinálni? A kérdés érdekes, lássuk, mi csoda eszmékkel felel rá a világgiallítás.

golyómentes helyiségben voltak. Néh—tábornok öngyilkosságot követett el. Tuan herceg bitorolja a trónt. San'ungon terjed az idegen-ellenes mozgalom. A kormányzó táviratának nincs dátuma.

Brüsszel, július 21.

A sanghai főkonzul jelenti, hogy Pekingben ma reggel minden követ épségben volt.

Li-Hung-Csang ma Sanghaiba érkezett és tanácskozára hívta meg az idegen konzulokat.

Brüsszel, július 21.

A királyné ma fogadta az itteni kínai követet, aki biztosította a királynét, hogy egy ma érkezett pekingi távirat is megerősíti, hogy Ketteleken kívül valamennyi idegen követ él. Egyben kijelentette a követ, hogy nem igaz, a kínai császár meggyilkolásáról szóló hír, a régens-császárné pedig azon van, hogy helyreállítsa a rendet.

Berlin, július 20.

A Wolff-ügyműkségnek táviratozzák Londonból tegnapi kelettel: Az idevaló kínai követ egy *Seng* taotjától hozzáérkezett távirat tartalmát közölte, amely szerint *Seng* a santungi kormányzótól azt a távirati jelentést kapta, hogy Conger pekingi amerikai követnek e hónap 18-án megerősítette a kormány, hogy sifferes táviratot küldjön Washingtonba. Idevaló politikai körökben nem adnak hitelt ennek a hírnök, hanem tovább is megvannak róla győződve, hogy a pekingi idegeneket rég megölték. Idevaló kereskedői körökben azonban, amelyeknek Khinában összeköttetései vannak, mégsem mondtak le végképp arról a reményről, hogy a pekingi követéségek a kormány oltalma alatt állanak és még nem pusztították el őket.

A csifui német konzul, aki azt az utasítást kapta, hogy a santungi kormányzónál tudakozódjék a pekingi követéségek elfoglalásáról, amelyről állítólag ő adott hírt, tegnapi kelettel a következőket táviratozza: A santungi kormányzó határozottan kijelenti, hogy a követéségek bevételéről és az idegenek meggyilkolásáról szóló híreket nem ő terjesztette; kijelenti továbbá, hogy 20-án este 10 órakor a cungli-jámen utján a pekingi amerikai követnek egy e hó 18-án kelt, valamely idegen nyelven szerkesztett és Washingtonba szóló távirata érkezett hozzá, amelyet azonnal továbbított.

Páris, július 21.

A kínai követ közölte *Delcassé* külügyminiszterrel a nankingi alkirály által neki elküldött és e hó 18-án kelt császári rendeletet, amely azt mondja:

A német követ kivételével, akit a lázadó néptömeg meggyilkolt, amelynek kinyomozását és megbüntetését mi azonnal szigorúan megparancsoljuk, az összes többi idegen követ egy hónap óta az udvar gondos oltalmában van és szerencsére sértetlenek.

(Oroszország titkos tárgyalásai.)

London, július 21.

A *Globenak* Sanghaiból a következő, óriási jelentőségű dolgot sürgönyzik:

Oroszország *Li-Hung-Csang* közreműködésével titkos tárgyalást folytatott Tuan herceg kormányával. Linkunyi alkirály erről Tuan hercegtől tudott meg közelebbi adatokat, a hatalmakkal azonban nem közölte. A Jangcse tartományokban egy-némely magasabb tisztviselők Oroszországgal való titkos szövetség mellett foglalnak állást.

(Harcok Tiencin körül.)

London, július 21.

A *Daily Express* jelenti Tiencinből e hónap 18-iki kelettel: A nemzetközi csapatok hatalmukba kerítették *Nies* tábornok és alkirály pénztárát, amelyben másfél millió tael volt.

Pétervár, július 22.

A hivatalos *Kereskedelmi Közlöny* jelenti: *Linevics* tábornok, mielőtt Tiencinbe érkezik, átveszi az ottlevő csapatok főparancsnokságát. Azután döntenek majd a Peking felé való előnyomulás kérdéséről. E hó 18-án Takuból 8000 japán ka-

lonig... A villanyos lámpák rózsái alatt a susai és babyloni ásatások legújabb kincseit látjuk viszont, mert az építések újabbban, mint a kincskeresők turják az eltemetett ósvárosok földjét. Hogyne! az európai fennmaradt stílusok már ki vannak merítve s új kell, vagyis még sokkal régiebb!... A fáraók obeliszkjeit barok házak tetején látjuk viszont s ott, ahol a tehetetlenség az egész lexikon dacára sem tud valamit oda tenni, végtelenbe menő domborművek húzódnak a falakon. Emilitém már, hogy mi sem érdekesebb, mint e stílus-bábel után a "nemzetek utcáján" végig menni: a szigoruan "nemzeti" pavillonokban elemeire felbontva látjuk viszont az egész fantazmagoriát, — itt ellenőrizhetjük, hogy honnan és mit loptak össze a modernek... Önök most azt fogják mondani nekem, hogyha idegen is ez a kiállítási építészet, mégis káprázatosan tetszetős és nagyszerű az. És igazuk lesz egyben: ezt az összelopott architektúrát megmentik a színei, a bámulatos polychromiája. Érdekes a modern világban az, hogy amit a "vonalakban," nagyszabásu rajzban veszítünk, azt óriásian növekvő színérzékkel pótoljuk. A vegyészlet olyan mesés új színeket ad művészeinknek, amilyenekről a régieknek fogalmuk se volt. Hisz a festészetben is csak ugyanazt vethetjük művészeink szemére, mint az építészetben: hogy nem tudnak többé rajzolni s színpompával takarják el alapfogatkozásukat. Hát a szín nagyjából absztrakció, mint a forma. De a forma az ősválami, az az erő. Nem hiába volt a művészetek elseje a szobrászat s nem hiába van az ma már kihalóban a tuliovilázt fajoknál. Az, ami a festészetben s az építészetben újabbban kezd kihálni, az is ép a szobrászi rész: a forma. A szín az megmarad,

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlislegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

tona érkezett Tiencinbe, 2100 japán katona Csifuban foglalt állást, 1800 pedig Sanghaiban. A japán csapatoknak egy részét a taku-tiencini új vasuton szállították, amelyet az oroszok és japánok építettek. A rendes közlekedés e hó 20-ikán nyílik meg. A Peiho folyó Tiencinen alul nyitva van a hajózás számára. Rablóbandát nem találtak többé a folyó mentén. A sebesülteket bárkákra vitték Takuba. Az ideérkeett orvosoknak sok dolguk van. Tiencin mellett házak hiányában 300 sátor állítottak. Csifuban *Tuan hercegnék néhány levelét fogták el.* Csifuban egyelőre teljes nyugalom van, mert japán csapatok vannak a városban.

(Li-Hung-Csang).

London, július 21.

A *Times*nek jelentik Sanghaiból jól értesült helyről 19-iki kelettel: *Li-Hung-Csang* három föltétellel ment Pekingbe tárgyalás végett. Kikötötte, hogy a kormány azonnal *engesztelő magatartást* tanúsítson az idegenek iránt, másodsor, hogy a *boxereket energikusan nyomják el* és harmadsor, hogy *6t magát ne vonják felelősségre*, ha nem sikerülne a vizslát kielégítő módon megszüntetni. Ugyanez a lap jelenti Hongkongból 19-iki kelettel: *Li-Hung-Csang* elutazása után a franciák két ágyunaszádról 300 anami matrózt, az angolok pedig őrséget szállítottak partra az európai telepek megvédésére.

Sanghai, július 21.

Li-Hung-Csang épp úgy, mint az *összes, az idegenek iránt gyűlölettel viseltető hivatalnokok, pontosan volt értesülve a szövetségeseknek utjába górduló nehézségekről.* A táviró huzalait a mult héten elvágatták, hogy a szövetségeseknek tiencini győzelmét elítéljék. A pekingi vasutak blokkolása is *Li-Hung-Csang közreműködésével történt*, a shantung kormányzó és más idegengyűlölő tisztviselő pedig segítségére volt.

Itt az aggodalom nőttön nő. A konzulok egyre-másra sürgetik a további hadihajókat. Sanghaiban megtalálták a *boxereknek egy próklamációját*, amely az első e nemben. A próklamáció kifejti, hogy *Kvan, a háború istene, a külföldiek vért óhajtja* és tiz csapással fenyeget, ha a boxerek parancsai nem követnének és nem terjeszténe.

London, július 21.

A *Times* Sanghaiból a következő táviratot kapta:

Li-Hung-Csang, akit tegnap estére vártak Sanghaiba, *nem akarja utazását észak felé folytatni*, amíg missziójának célját precíze nem határozzák meg. A hatalmak képviselői bizonyára nem fogják nagyon szívesen fogadni, legalább addig nem, amíg a pekingi helyzetről kielégítő felvilágosítást nem kapnak tőle.

London, július 21.

*Li-Hung-Csang*nak Honkongból való elutazása után kalózok a kikötőben több csónakot megtámadtak és sok kereskedőt kiraboltak. Egy gazdag khinaitól 40.000 dollárt vettek el a rablók.

London, július 21.

A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból e hó 20-ikáról. A *Bonaventure* angol cirkálóhajó ma reggel elhagyta Visingot, hogy, amint hírlik, az *Ampina* gőzöst, amelyen *Li-Hung-Csang* utazik, *felügyelet alá vegye.*

(Az oroszok háboruja.)

London, július 21.

A *Daily Mail* jelenti Sanghaiból 19-iki kelettel: Hivatalos khinai jelentések szerint nagy számú mandzsuriai csapatot küldtek Mukdenbe, hogy a Vladivosztkból Pekingbe menő orosz csapatoknak utjokat állja és harcra bocsátkozzék velük.

Pétervá, július 21.

Frodokov tábornok jelenti Blagovicsenszkből 16-iki kelettel: A *bombázást ma folytatták.* Az orosz tüzérség gyéren viszozza a lövéseket. A kormányzó dicséri a sáneművek lakosságának magatartását. A sáneművek nem igen rongálódtak meg. Egy csapat-különműny, amelynek az a feladata, hogy Blagovicsenszket megvédelmezze és az Amuron biztosítsa a hajózást, utban van. A város bombázása este tiz óraker meg-szünt. A gránátok lángba borítottak egy házat, de a tüzet hamarosan eloltották. A játékonysági

egyesület háza megrongálódott. Kilenc katona és egy gyermek megsebesült. A khinaiak az Amur folyóba dobják a halottakat. Július 17-ikén 40 holttestet láttak a vízszínen. A khinaiak át akartak kelni a folyón, hogy megkérjék az oroszok megtámadását, de a *kozákok visszaverették őket.* Orosz részről csapatok küldettek ki, hogy a folyón megakadályozzák az átkelést és megvédjék a Zeja folyón való átkelést, a folyó torkolatát és a hajóállomást.

Pétervár, július 21.

A vezérkar jelent: A khinai elvágott vasút munkásainak és mérnökeinek védelmére kiküldött csapatok *mindenütt sikerrel operálnak.* Az időjárás nagyon kedvez a csapatok mozdulatainak. Az orosz határvédelmi lakosságot nem lepték meg a khinaiak. *Efniszov* ezredes egy védőcsapattal Kharbin felé tart. A khinai őrségek elhagyták a vasúti vonalat és visszatértek a jehoi erdőbe.

Risov mérnök jelenti Donorból (Zabakjália) 19-iki kelettel: *Bocsarov* mérnök épen és egészségesen Sztaru-Curukhajutba érkezett és azt jelenti, hogy a lázadók hat állomási épületet elhamvasztottak és kifosztottak. *Bocsarov*val ideérkeztek az összes vasúti alkalmazottak és orosz munkások is. Az ördök osztály alkalmazottjait holnap várják ide. A mongolok maguktartása az oroszokkal szemben kedvező.

A *Kereskedelmi és Ipari Közlöny* a következő jelentést közli: A Blagovicsenszkek védelmére való intézkedéseket a legnagyobb rendben hajtják végre. A khinaiaknak a város előtt való megjelenése sietette a kozákok egész mozgósítását. Petropavloszkból és Rabikovból kozák milícia érkezett Blagovicsenszkekbe *Gribszkij* tábornok csapatainak segítségével. *E hó 18-án a khinaiak támadását visszaverték.* 19-ike óta nyugalom van. A lapoknak azt a jelentését, hogy *Niusovangot* kirabolták, *nem erősítik meg.* Iraz, hogy a khinaiak heves támadást intéztek a város ellen, de visszaverték őket. Több khinai embert, akik a khinai vasút munkásai voltak, elfogtak. Blagovicsenszkekbe azt a hírt hozták, hogy a khinai hadállásait az Amur mentén Blagovicsenszektől Khabarovszkig elfoglalták. A nyugalom helyreállítása végett az orosz különműnyek nehéz feladatot kellett végeznie, amennyiben meg kellett szállnia Aigunt, ahol a khinai csapatok tüzérségükkel állást foglaltak. 18-án az oroszok erős puskatűzelést kezdtek. A harc nagyon soká tartott. A khinaiak nem tudtak ellentánni az oroszok bravuros támadásának. *Futásnak eredtek és az oroszok bevonultak Aigunba*, amivel tulajdonbólyást biztosítottak maguknak az Amur folyón. Az oroszok veszteségei jelentéktelenek. A khinaiak a Szum folyótól dére vonultak vissza.

(A hatalmak.)

Washington, július 21.

Japán ma beleegyezett abba, hogy az amerikai csapatokat és hadiszereket Nagaszakiban partraszállítsák s onnan tovább vigye Takuba. *Long* tengerészeti miniszter azt táviratozta *Romey* tengeragnak, hogy az amerikai követ jelentése szerint az angol követseget ágyúzzák. Utasítja tehát a tengeragnyot, hogy minden lehető kövesen el *Conger* rögtönös megsabadtása érdekében.

Páris, július 21.

A *Journal* szerint *Henrik* orleáni herceg levelben megkérte *Loubet* elnököt, hogy *polgári minőségben ossza be a khinai expedíciós hadtészter földrajzi és egyéb szolgálataira.* Az elnök kedvezően fogadta a herceg ajánlatát.

Páris, július 21.

Az elbalt *Borquis Desbordes* tábornok helyébe *Dodds* tábornokot nevezték ki az indokhinaí csapatok főparancsnokává.

Berlin, július 21.

A *Militärwochenblatt* számitása szerint az újabb csapatok megérkezése után következő haderő lesz Khinában: 16.000 német, 12.000 angol, 6500 francia, 50.000 orosz, 21.000 japán, 7000 amerikai és 2000 olasz és osztrák-magyar, összesen tehát 115.000 ember 311 ágyával.

Berlin, július 21.

A *Preussen* birodalmi postagözös, amely 24-én fog elindulni Genuából, magával viszi *Mumm* követen kívül *Goltz* tanácsost és a kelet-ázsiai expedíciának egy vezérkarát, amely a hajóraj legénységének partraszállását fogja előkészíteni.

Paris, július 21.

Az Ellysée-palotában ma tartott minisztertanácsban *Delessé* külügyminiszter felolvasta *Kvang-Szu khinai császár táviratát, melyben Loubet elnök közvetítést kéri.* Erre a táviratra azt válaszolták, hogy ennek a kérdésnek a vizsgálata *váltakatlan*, míg bizonyosságot nem nyertek arról, hogy

1. *Pichon* francia követnek és kollégáinak hatékony oltalmat és kormányaikkal való teljesen szabad közlekedést biztosítottak;

2. Hogy *Tuan* herceget és azokat a főméltóságokat, kik a mostani eseményekért felelősek, a kormányzásól elmozdították és a kikerülhetetlen büntetésekkel sújtották;

3. hogy a hatóságok és a katonaság egész Khinában uasítást kaptak, hogy az idegenekkel szemben szüntessék meg az ellenségeskedést;

4. hogy intézkedéseket tettek a boxerek felkelésének szigorú elnyomására.

Mig ezek az elengedhetetlen garanciák meg nem adódnak, nem lehet szó másról, mint *katonai akcióról.*

Delessé továbbá közli, hogy javasolta a hatalmaknak, hogy lépjenek tárgyalásokba az iránt, hogy *fenyvereknek Khinába való bevétele eltiltassék.* Ez a javaslat az összes hatalmak részéről *hejeslő fogadásra* talált.

Lemberg, július 21.

Itteni lapok közlik Orosz-Lengyelországból jött hírek alapján, hogy néhány nap előtt *Alexandrovo* határállomáson át *német katonaság utazott északi Khinába.*

New York, július 21.

Long tengerészetiügyi miniszter intézkedett, hogy 4000 tengerész-katona Khinába küldessék. *Root* hadügyminiszter azt táviratozta a tiencini 9. ezred alezredésének, hogy hasson oda, ha lehet, hogy a szövetséges csapatok mind Peking elea nyomuljanak.

(A keleti császárok levélváltása.)

Jokohama, július 21.

A *khinai császár és a japáni császár levelel váltottak s a leveleket most közlészük.*

A khinai császár július 3-án kelt levelében ismerteti a legutóbbi eseményeket és utal arra, hogy Kelet és Nyugat állanak egymással szemben. Khina nem egyedül tárgya — ugymond — a hatalmak nagyarávágó törekvéseinek. Ha Khinának nem sikerülne integritását megvédeni, valószínűleg Japán is veszélybe jutna. *Ezért Khinának Japán támogatásában kell bíznia.*

A japáni császár válaszában hangsúlyozta annak szükséges voltát, hogy *Khina elnyomja a felkelést és megmentsse az idegen követeket* és így akadályozza meg a szerencsétlenséget. Ha Khina így cselekszik, akkor látnák a hatalmak, hogy Khina el akarja kerülni a háborút; akkor aztán Japán is kész volna a tárgyalások során befolyását Khina érdekeinek megóvása végett felajánlani.

Budapest, július 21.

— BUDAPESTI NAPLO. Július 15-én új előnze és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról decemberkor gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszatánni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnnyire Payerbaachtól. Rólohonoz. Tűlajtás: Dr. K. Kuntz. Gyógyfürdő, napos, szélitől óvoti fekvésben, 600 m. mag. a tenger szintje fölött. Teljes vizgyógyász. — Intézet gyógytana számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világítás. — Egész évben át nyitva. — Edlachi vasútközi telefón 2. sz. Prospektussal és ártéltással azelőtt. — am igazságos ártéltással.

intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben hajjt lenni kedves közönségével.

HIREK.

Nióbe.

Athén, július 19. Az athéni első női ligát szerveznek, amelynek célja, hogy útra divatba hozza az ó-görög viseletet. Az aláírók száma oly nagy, hogy az első peplos legközelebb megjelenik Athén utcáin.

Pirkad a hajnal, a nap fenn csillog a bíboros égen, Amde a völgyben Athén ködbe borulva pihen. Éled az utca, a nép nagy lassan a térre kitérül, Görredőnyét sietett felgördíteni a pök.

Sepri a járda porát az, kit bős sors keze sujtott S egyre közlegve döcög búsan a vén szemetes. Hellas büszke fiát könnyezve bocsátja el anyja, Fél őt! Mennie kell; várja a train-kapitány! Már a kofát dühösen szitkozza a hellasi asszony, Telve az utca a tér: szóval teljes a regg.

Ime, ki tudja miért, egyszerre elnémult a város, Isteni nő közeleg, némán nézi a nép. Szép, gyönyörű derekát bámulja a férfi, az asszony, Pillantása setét, fürtei éjféketek. Lassul a lépte, midőn már-már beérne a térre. S egy siető hajadont büszkén állita meg.

— Régi görög vagyok én, rég láttam e földet, e népet, Mit nem érthet agyam, fejsd meg hellasi nő! Mondd: e ruhát, amelyet dideregve, remegve csodálok,

Vétekeidért szabták nemde szegényke rád? — És kacagott, nevetett Nióbe szavának az asszony: — Nem volt ön sohasem ókori, hellasi nő? Ezt a ruhát viselék régente a nők e hazában. Ó-kori régi divat, peplos volt a neve! — Elsietett ezután kacagva, nevetve az asszony, Míglen az ókori nő némán állva maradt. Nézte, csodálta soká a silány, szomorú figurákat És kutatott táblát: *Dames, Tailleur de Paris*. Telt az idő s amidőn Nióbe az útra kilépe, *Párisi új toalet* füzte darázs derekát!...

—kő.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hír. *Hegedűs* Sándor kereskedelmiügyi miniszter családával Balatonfüredre utazott több heti szabadságra. — *Henrik* porosz herceg ma délután Szubundenbe érkezett. A fogadtatásnál a *cumbertlandi* herceg és hercegnő és a kerületi kapitány volt jelen.

— A király Dolni Miholjácban. A király — mint az északi lapok értesülnek — gróf *Majláth* László kamarás dolni-miholjáci újonnan épült kastélyában egy pár napot fog tölteni a jövő esztendőben. A király a jövő évi nagy hadgyakorlatok alkalmával lesz a vendége gróf *Majláth*nak. A gyakorlatokban a 13. (zágrábi), 4. (budapesti), 3. (gráci) és 5. (pozsonyi) hadtestek fognak részt venni. A király ottléte alatt az ország minden részéből hódoló küldöttségek fog fogadni.

— Kitüntetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Riedl* Alajos felszolgáló bányászati igazgatóság hajduktizedesnek felszázadot megnaladó hű és buzgó szolgálatának elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— A belügyminiszter felhívása. A belügyminiszter felhívja azokat az orvosokat és szigorló orvosokat, akik járvány esetén megfelelő díjazás mellett járványorvosi megbízatást elfogadni hajlandók, jelentkezzenek akár írásban, akár személyesen a belügyminisztériumban a hivatalos órák alatt (dél-élelőtt 9—2-ig) dr. *Raisz* Gedeon miniszteri osztálytanácsos közegészségügyi felügyelőnél.

— Báró *Vay Béla* beteg. Báró *Vay Béla*, a főrendiház alelnöke — mint már említettük — súlyos beteg fekszik *zsolcai* kastélyában. Az agg főúr cserkészés közben erősen meghűlt. A beteghez dr. *Lumnitzer* Sándor egyetemi tanárt hívták, akinek közbenjöttével tegnap konziliumot tartottak. A beteg báró állapota súlyos ugyan, de aggodalomra okot nem ad.

— A ledől szobor. A Múzeum-kertben renoválnak egy igénytelen szobrot, amely azonban a magyar irodalom és a magyar műtörténelem szempontjából egyaránt értékes. Kisfaludy Károly szobráról szedik le az idő patináját, mert új talapzatra kell állítani a költő emlékt. A régít nagyon megviselte az eső meg a hó. A szobor immár nemcsak a költő emlékt őrzi. Kisfaludy Károly emléke az uttörő Ferenczynek egyetlen közterén álló szoborműve és erre a mellékszoborra gyűjtött összeg főleglegéből alakult ki a Kisfaludy-Társaság vagyoná. Es ezt azért említjük meg, mert a renoválás munkája közben nem nagyon értékeli a szobor e nevezetességeit. A költő márványhasonmása ott hever a kötőmelékek mellett, arecal a földre boritva. Hogy a törékeny anyagot valami zuzodás, karcolás, törés érheti, arra — egy olvasónk írja — senki sem gondol. Pedig itt nagy erkölcsi és nagy anyagi értéket fenyeget a veszedelem, ekelne tehát egy kis gondosság a ledől szobornál.

— A magyar kereszténység jubileuma. A magyar kereszténység 900-ados jubileumának Budapestén leendő megünneplésére vonatkozólag ezideig végleges intézkedés még nem történt. Augusztus 15-ére Nagy-Boldogasszony napjára tervezték az ünnepeket, de nem tarthatják meg *Vaszary* Kolos hercegprímás elfoglaltsága miatt, aki csak augusztus 17-ikén érkezik a fővárosba, amikor is, mint hírlik ő felsége 70. születésnapja alkalmából ő fogja tartani a Vörmezőn felállított táborban a tábori misét. A Szent István-napi körmenetet szokás szerint tartják meg a hatóságok meghívásával.

— Böcklin fia. *Frankfurtból* táviratozza tudósítónk, hogy *Böcklin* fia, aki mint említettük, tegnap megléte Zürichben a kedvesét, azt valolta, hogy feltételezéséből követte el tettét. *Böcklin* iszákos és különködő ember, akit nyilván elmegyógyító intézetbe fogják szállítani.

— Az őszi manőverek. Férasztó hadgyakorlata lesz az őszi a közös hadseregnek. Galicia terméketlen földjén tartják ezuttal a gyakorlatokat ugy. mintha háború lenne s a csapatok nyolc napig, vagy talán még tovább is a szabad ég alatt fognak tartózkodni. A hadgyakorlatokon két-két hadtest fog szemközt állni több mint nyolcvanezer emberrel. Minden egyes gyalogezred századaiboz, valamint a tüzéregyetegekhez 50—50 taralékost hívnak be a rendes 13 nap helyett 20 napra. A főhadiszállás a kis terjedelmű *Jasló* nevű mezővároskában lesz, mely olyan igénytelen közég, hogy a király is az egyetlen lakmározó takarékpénztári épületben fog lakni, ahol e miatt 10 napig szünetelni fog a pénztári forgalom. Azonban ez az egyetlen modern építkezési földszintes épület is olyan szűk, hogy az udvari ebédeket a szomszédos pénzügyőrségi kaszárnya nagykiterjedésű hálószobájában fognák felszolgálni, míg az ugynevezett hadgyakorlati marsaltábla, melyben a vezérkar tagjai és tábornoki rangban levő döntőkai vesznek részt, a történelmi nevezetességű sátorban lesz. *Jasló*, a főhadiszállás helye oly kicsiny, hogy a vezérkart és a hadgyakorlatok vezetésének háts lovait a 16—20 kilométer távolságra eső falvakban kell elhelyezni. Érdekes, hogy a 6-ik hadtest buszzer embere gyalog fogja megtenni a nagy utat Galiciába. Az Egerben átlomázó 60-ik és a Miskolcon állomázó 5-ik gyalogezredeknek, valamint a losonci 25-ik ezrednek lesz a leghosszabb útja. Miskolc, Putnok, Tornaia, Rozsnyó, Igló, Szepes-Bala, végül a Kárpátokon át a Harkai-szoroson keresztül érik el Gácsország terméketlen földjét.

— Jókai üdvözlése. A napokban néhány lap azt újságolta, hogy a főrendiház alelnökévé *Jókai* Mórt, a koszorus író nevezik ki. Jóllehet ez a közlés azóta nem nyert megerősítést, a hír országszerte nagy örömet és meglepődést keltett. Ez bizonyítja az a körülmény, hogy *Jókai*hoz az utolsó három nap alatt nem kevesebb, mint ezer üdvözlő levél és távirat érkezett a fővárosból s az ország minden részéből. *Jókai* különben ma elhagyta svábszgyi nyaralóját s a reggeli vonattal feleségével több heti furdőzésre Balaton-Füredre utazott.

— Hídvatás. A Margitsziget hidjának felavatását a kereskedelmi minisztérium augusztus 19-ére tűzte ki. A hídvatás nagy ünnepélyességgel megy végbe, melynek programját a napokban állapítják meg. Az alkalmi beszédet *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter tartja, míg a hidat *József* főherceg adja át a közhasználatnak. Zárkötetét vagy szögbeverés nem lesz. Az ünnepélyen ott lesznek a kormány tagjai, valamint a hatóságok képviselői.

— *Kossuth Ferenc* a külföldön. *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, a jövő hét első napjaiban nyári tartózkodásra Párisba, Karlsruheba és onnan Olaszországba utazik, ahonnan valószínűleg szeptember hónapban tér vissza a fővárosba. A függetlenségi és 48-as pártnak a nyári szünet alatt tervbe vett országos szervezkedési akcióját csak *Kossuth* Ferenc visszaérkezése után indítja meg.

— A angol flotta bucsuja. A földközi tengeri angol flotta parancsnoka, *Fisher* tengernagy ma reggel 7 órakor hagyta el a fumei kikötőt a *Renown*, *Ocean*, *Vulkan* és *Surprise* hajókkal. Az angol hajók 21 bucsulövést dörögtek, melyekre ugyanannyi válasz hangzott el. Tegnap kellemes meglepetés érte az admirális. Ő felsége a király ugyanis az angol hajórajnak a magyar és osztrák egységis az angol hajórajnak a magyarált emléktul saját aláírásával ellátott arcképet adta *Fisher*nek. Az arcképet gróf *Lützow*, a külügyi hivatal osztályfőnöke személyesen hozta el tegnap Fiuméba és nyújtotta át a flotta-parancsnoknak. Királyunk ajándékát sokan tekintették meg az admirális fogadó termében. *Fisher* tengernagy a „Magyar Tengerpart” szerkesztőjéhez k következő levelet intézte:

John *Fisher* altengernagy legfőbb köszönetét fejezi ki a „Magyar Tengerpart”-nak nagy figyelmességéért azon alkalomból, hogy lapját angol nyelven jelentette meg és elragadtatásának ad kifejezést az érzelmei oly találó és ékesszóló megnyilvánulása fölött.

Zára, július 21.

Délután 2 órakor a *Renown* és *Caesar* brit csatahajók, a *Vulkan* torpedóhajó és a *Surprise* tengernagy yacht két napi tartózkodásra Fiuméből ide érkezett. *Fisher* tengernagy és a helytartó köcsönösen meglátogatták egymást. Esti fél kilenc órakor a *Renown* hajón ebéd volt és azután táncmultság.

— Az áldozatok temetése. A *hobokeni* katasztrófa áldozatait huszonnéf koci vitt a temetőbe. A kikötőváros lakossága gyászruhában kísért a halottakat utolsó útjukra. A koporsókban vagy száz halott volt, de csak hatvanötöt tudtak közülük fölismerni. A *Lloyd-Társulat* elhagyott telepén egy óriási fekete lobogó lengett, miatt két templomban beszentelték a katasztrófa áldozatait. A tengerészek könyes szemekkel kísérték bajtársaikat. Az áldozatok két-harmadrészét nem bírták kihalászni a tengerből. A *hobokeni* tüzveszedelem borzasztó pusztításai fölülmúlják egyébként a negyven millió frankot. *Ime*, a kár néhány részlete: a *Main* gőzhajó 8.000.000 frank, a *Brehmen* 3.500.000 frank, a *Saale* 4.000.000 frank. A három gőzhajó rakományainak értéke 10.000.000 frank. Csolnakok, kisebb gőzhajók, áruárutarak, mentési költségek és a *Kaiser Wilhelm der Grosse* kára összesen 10.000.000 frank. A dockban levő árukészletek 4.500.000 frank.

— A Habsburg vízrebocsátása. A képviselőház elnökségét a belügyminisztérium átiratban érte sítette, hogy szeptember hó 9-én *Triesztben* *Frigyes* főherceg és családja jelenlétében vízre bocsátják a *Habsburg* nevű hadihajót és hogy az ezzel kapcsolatos ünnepségekre a hadi tengerészet meghívta a képviselőház tagjait. Ennél fogva a képviselőház elnöksége felkéri a képviselőket, hogyha az ünnepségen megjelenni kívánnak, ezt a képviselőház elnöki hivatalában augusztus 10-éig jelentésük be, hogy a megfelelő részvételi jegyet és részletes programot a haditengerészet a jelentkezőknek idejében megküldhesse.

— Tüzvész Konstantinápolyban. Szükszavu távirat jelenti Konstantinápolyból késő ójszaka, hogy hat városrészt lángokban áll. *Eddig* legett 150 ház, száz rakár, egy templom, egy iskola, egy rendőrségi palota. Asszonyok és gyermekek a nyílt kutakba ugrottak. A szultán elrendelte, hogy a leégettet gyorsan részesítsék segítségben.

— Szükszák a boxerekhez. A bécsi rendőrség tegnap letartóztatott egy fiatal embert, aki a fogadóban, ahol megszállt, *Vágó* Arnold budapesti fogteknikusnak mondotta magát. Nagy költségeivel magára vonta a rendőrség figyelmét, és így kitudódott, hogy *Kr. Arnold* a neve és *Budapestről* vészökött, miután az édesanyja ékszerait magához vette és elzárkózott. A szűkevény édesanyja Bécsbe utazott a rendőrség megkeresésére és jelen volt a fia kihallgatásánál. A rendőrségtől kérdésére, hogy miért szökött el hazulról, így felelt a fia:

— A boxerekhez akartam menni! Minthogy az édesapám nem kívánta fia megbüntetését, a boxerek barátját csupán két korona pénzbírságra ítélte el hamis név használata miatt a rendőrség.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körnt 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finandiroz találmányokat és beajzstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

— Egy magyarbarát francia hölgy halála. Minden magyar szív rokonszenvére méltó fiatal francia származású hölgy hunyt el ma reggel a horvátországi Vrbovecen: dr. Haydn Györgyné, született De la Guerre Mária grófnő, De la Guerre Albert grófnak, a dúsgazdag francia menekültek unokája. Az elhunyt urhölgy nevéhez, kinnek családja kezdetben a horvátországi Vrbovecen, később Pozsonyban lakott, néhány év előtt pedig ismét visszaköltözött Vrbovecere, egy érdekes eset emléke fűződik. Ő volt az a sokat emlegetett és minden magyar szívben ünnepelt 17 éves menyasszony, aki jegyesének, egy közös hadseregbeli főhadnagynak, a Gotterhalte miatt visszaadta a jeggyűrűjét s mással lépett az oltár elé.

A nyolcvanas évek végén Pozsonyban történt az eset. Gróf Zichy József főispán a király születése napján díszbenedekelt adott a városi és megyei notabilitásoknak, amelyen Frigyes főherceg is megjelent. Az ebéd a Palugyay-szálló első emeletén folyt. A földszinten a katonai tisztikar banketezett. A muzsikát és a felköszöntőkre a tust mind a két bankethez a 72-ik gyalogezred zenekara szolgáltatta, amely a száló előtt levő téren volt felállítva. A főispán már előre megbeszélte volt, hogy az ő tisztségjára a Rákóczy-indulót zendítse rá a zenekar. Ennek híre futott az egész városban s mivel más főispánok a Gotterhaltenál tovább menni sohasem tudtak, ezekre menő tömeg lepte el a teret, hogy tanuja lehessen a főispán hazafias vívmányának. A főispán egy legendát variálva, ékes szóval dicsőítette a Habsburgokat, midőn a beszédbe beleharsant a Gotterhalte, a sokaság pedig viccelődve és bosszankodva oszlott szét. A blamázs úgy esett meg, hogy az a katonatiszt, aki a földszinti banketten mondta a tisztelet a királyné és akinek beszédére a Gotterhalte volt megrendelve, csaknem egy időben állt fel szólásra Zichyvel, de mondkáját hamarabb bevégezte mint Zichy. A császári himnusz tehát elmaradhatatlan volt. Gróf Zichy halálsápadtan megvárta a Gotterhalte elhangzását s csak aztán folytatta és fejezte be felköszöntőjét. Végső szavaira tényleg a Rákóczy-indulót zendült rá, Frigyes főherceg mélyen meghatva lépett Zichy grófhöz, megölelte, megcsókolta, a tömeg pedig újongva visszazöngölt a sötétre. Aznap este nagy, előkelő és kevés kivétellel tiszta magyar társaság volt De la Guerre-éknél. Szóba jött a főispán azipani malőrje. Az esetet diskretil tárgyalta. Csupán egy főhadnagyt, a házikasszonyt, a Guerre Mária grófnőnek jegyese, engedett meg magának egy-két felülnő megjegyzést. Szavai láthatólag kellemetlenül érintették a társaság tulnyomó részét, különösen amikor e szavakat mondta:

— Értelmelem, hogy a magyarok mindig megvadulnak a Gotterhaltól. Haraguznak rá és maguk sem tudják, hogy miért. A világ legszebb himnusza ez. És oda vezet a jegyeset a zongorához és rávette, hogy néhány ütemet intonáljon a Gotterhaltól. A naiv leányka engedelmessékedett. Leirhatatlan a hatás, amelyet a gyűlöletes zenedarab első akkordjai tettek a társaságra. Hirtelen, minden bevezetés nélkül, egyszerre rosszulról kezdtek panaszkodni az éltesebb hölgyek.

A családbeliek rossz sejtelmekkel állták útját a tömegesen távozni akaróknak. Hasztalan. Még együtt volt a társaság, amikor az apa odalépett jövődöbéli veje, a főhadnagyt elé:

— Uram, én francia vagyok, de Magyarország második hazám. De ha nem volna is az, csak sivar lelkülettel lehetne megfedekezni arról a gavallérkötelességről, hogy a nemzetek nagy fajtalmát tisztelni kell s abból tisztességes ember jelenlétében még tudatlanságból sem lehet gnyut üzni büntetlenül.

A tiszt mondani akart valamit, de ekkor a mátkája lépett oda. Egy szót se szőtt, csak elbe tette a jeggyűrűjét. Aztán ösöndösen visszavonult.

Néhány hó múlva Haydn György neje lett. A főhadnagyt pedig áthelyeztette magát. Nem volt becsülete a pozsonyi társaságban. Két esztendővel aztán Haydné is visszavonultak Vrbovecere, ahol most három fia állja körül édesanyjuk ravatálát. Mind a három hazafias magyar szellemben nevelkedett. A családban uralkodó szellemet elárulja a gyászjelentés is, amelyet kizárólag magyar nyelven adtak ki.

— Őszi gyakorlatok. A hetedik hadtest őszi fegyvergyakorlatai augusztus 6-ától szeptember 10-éig tartanak. A döntő gyakorlatok Mehádia környékén lesznek.

— Házasság. Neumann Gyula, a Phönix biztosító társaság hivatalnokja eljegyezte Markovits Herminét, Markovits Adolf államvasúti ellenőr hugát Budapesten.

Hetler Manó, a Léderer-féle oszakai szeszgyárak vezetője, eljegyezte dr. Banet Ignác vadkerületi orvos leányát, Erzsike kisasszonyt.

Benedikt Miksa, a magyar tudakozók egyesület főtisztviselője, eljegyezte Fischer Beilla kisasszonyt Szegedről.

— Halva talált öreg asszony. Walter Magdolna 80 éves magázónőt ma délután a II. kerület Lánchid-utca 8. szám alatti lakásán halva találták. Külső részek nyomait nem találtak a holttesten. A rendőrség véleménye szerint a rögtön halált tudóór-repedés okozta. Besszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— Vérengző százados. Stockerauban történt ma délelőtt. A landwehr úhláns-vezető husz lovasából álló őrzőjára báró Erlanger vezetésével egy rozsföldön akart átmenni, amikor a bérő egy Schmidt János nevű 68 éves, sánta ember előbük állott és kérte a kapitányt, hogy kimélje meg a természetét, vagy mondja meg a nevét, hogy amikor kárterítési igényét bejelenti, hivatkozhat rá. Báró Erlanger nem hederített az öreg bérőre és a nevét sem akarta megmondani, amire Schmidt káromkodásra fakadt. Ez annyira felbőszítette a kapitányt, hogy kardot rántott és a fejére vágott a bérőnek, akit aztán eszméletlenül vittek a kórházba.

— Sikkasztó adóellenőr. A marosvásárhelyi adóhivatalnál sikkasztás nyomára jöttek. Vass Árpád ellenőr a sikkasztó, aki már meg is szöktött. A sikkasztást úgy követte el, hogy a pénztári könyvekbe kisebb összegeket vezetett be, mint az adókönyvekbe és a különbséget megtartotta. Sokan biztosra veszik hogy Vass Árpád öngyilkos lett, több körülmény azonban arra mutat, hogy külföldre utazott. A polgármester a bünvádi főjelentést megtette ellene, a törvényszék pedig körözést levelet bocsátott ki, azonkívül kauciójára és vagyonára elrendelte a bírói zárt. Vass Árpád egyike volt a társadalom kedvelt tagjainak és így az eset érthető szenzációt kelt Marosvásárhelyen.

— Kivándorlás. Magyarország szociális nyomorát szomorúan tükrözi vissza az hivatalos statisztika, mely a kivándorlásról szól. Hogy milyen nehéz lehet a megélhetés különösen az északi megyékben, arról csak az alábbi kimutatás adhat nekünk fogalmat. Az elmúlt hónapban Abauj-Torna vármegyében 564 külföldre szóló utlevelet adtak ki, Sárosban 794-et, Zemplénben 637-et, Szepesben 329-et és Ungban 586-ot. A többi éjszaki megyéket is hozzászámítva az elmúlt hónapban összesen 8134 külföldi utlevelet állítottak ki. És ebben az óriási számban ninesnek benne azok, akik utlevél nélkül hagyták el magyar hazájukat.

— Veszedelmes tréfa. Temesvárról megrázó tragédia híre érkezik hozzánk. Szerecs Anna vasalónő, aki négy kis gyermekével a legnagyobb nyomorúságban élt, Triesztből levelet kapott, amelyben tudatják vele, hogy az ott lakó bátyja, György elhalálozott és 70.000 korona vagyonát végrendeletében neki hagyományozta. A szegény asszony nagyon megörült a váratlan szerencsének és minden holmiját eladva, még aznap elutazott Triesztbe. A kikötővárosban a vasutnál György bátyja fogadta, aki szegény hajómunkás és nemcsak hogy 70.000 koronája ninesen, hanem még betevő falatja sinos. A levelet csak azért írta, hogy régen látoit nővére meglátogassa. A szerencsétlen vasalónőt annyira megrendítette a váratlan forulnat, hogy az örüls szimptomái mutatkoztak rajta. Az osztrák hatóság illetőségi helyére, Temesvárra szállították, hol a városi kórházba megfigyelő osztályán ápolták.

— A legesőndesebb kongresszus. A világ legesőndesebb kongresszusa augusztus 6-ikán és 7-ikén fog Párisban lezajlani. Ezen a két napon a siketnémák fognak tanácskozni a gyógyító pedagógiáról és a siketnéma-oktatás legújabb vívmányairól. Főtehető, hogy ezen a kongresszuson nem lesznek botránnyok és a vitatkozók nem fogják tulkiabálni egymást. Szóval a gyűlekezet tanácskozása minden tekintetben eredeti lesz. Azaz még sem. A kongresszus befejezése ugyanis a sablonok sablóna: társasbéd, tizenkét frank egy teríték...

— Leeggett kiállítás. Prágából táviratozza tudósítónk: Bubentsben a kiállítási téren ma délután a Nusler-serfőzde részvénytársaság pavilonjában tűz ütött ki, amely olaj a fából való hosszú, félelmetes épület teljesen leeggett. A közelben levő smichovi serfőzde részvénytársaság pavillonja szintén lángot fogott, de a tüzoltóságának sikerült ezt az épületet megmenteni.

— Román zsidók a fővárosban. Tegnap ismét 569 romániai zsidó kivándorló érkezett a fővárosba a Joseph-Carl hajón. Egy részük — mint említve volt — az Iris nevű hajón Bécs felé utazott, a többi pedig a hajón maradt, amely a budai oldalon vetett horgonyt. A hajót ma reggel a Salzach vontatógőzös áthúzza a pesti oldalra, ahol a kivándorlók átszálltak a Vesta személyszállítóra, amelyen esti 6 órakor folytattak utjukat Bécs felé. A hajóállomás előtt óriási tolongás volt, amennyiben a budapesti hitorszokos óriási tömegekben érkeztek oda. Valamennyinél pár kenyér, pálinkás üveg, füstölt húz volt. A holmik a hajósok vittek be a kivándorlóknak, mert azoknak a partraszállást nem engedték meg. Később aztán a több száz forintnyi összeggyűjtőt képviselő deputáció vitte a hajóra, s a pénz a kivándorlók vezetője osztotta szét az utasok között. Holnapra ismét hatszáz kivándorló érkezik a fővárosba. Ezek tegnap reggel indultak el Galacból.

— A rendezett tanácsú városok mozgalma. A rendezett tanácsú városok körében mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a belügyminisztert és a kereskedelemügyi minisztert feliratok útján felkérje arra, hogy mint a törvényhatóságok és szabad királyi városok tisztviselői, úgy ők is részesülhessenek a Magyar Államvasut vonalain abban a kedvezményben, amelyet kollégáik már régebben élveznek. A mozgalom élén Szilágyosmilyó rendezett tanácsú város tisztviselői Sedácz Gábor városi főjegyző és Hegedűs Sándor városi főkapitány állanak. A rendezett tanácsú városok bizonyára örömmel csatlakoznak a mozgalomhoz, amint hogy Széll Kálmán miniszterelnök és Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter sem fognak elzárkózni e kérelem teljesítése elől.

— A nyomorúság logikája. Vakmerőbb a nyomorúság logikája következtetéseiben, mint a nyugodalmas, műszabályos logika. Tegnap egy csavargót vittek be egyik fővárosi kórházba, akinek a napszúrás elvette az eszméletét. Az orvosok föltették a kérdéseket a diagnózis iránt és a beteg így felelt:

— Egy barátom két óra hosszat dolgozott a napon és meghalt. Az orvosok azt mondták, hogy a napszúrás ölte meg. En is a napon álltam két óra hosszat, azt hittem, hogy a nap majd csak kioltja az én haszontalan lételem is. Tetszik tudni revolverre nem volt pénzem.

A napszúrás mint öngyilkossági eszköz: ez az ötlet a legújabb eredménye a nyomorúság logikájának.

— A vidéki hírlapírók országos szövetségébe Schlauch biboros a megalakulásakor alapító tagul lépett be. A szövetség küldöttsége, egy nagyváraditáviratunk szerint, Schlauch biborosnak ma adta át a díszoklevelet. A főpap melegen megköszönte a hírlapírók figyelmét és hangsúlyozta, hogy a sajtó munkáit nagyra becsüli és munkásságukat méltányolja, mert ennek nagy befolyása van a társadalomra, főleg akkor, ha nem a szenvedélyektől elragadtatva, de az igazság fegyverével törekszenek a közjóra.

— Lezuhant turistá. Kassáról jelentik, hogy dr. Kronenberg városi orvost, aki minden nyáron bekalandozza a Tatrát s veszedelmes utjára soha sem visz vezetőt, súlyos baleset érte. A minap Zakopanéban Ó-Tatrafüredre gyalogolt két nap alatt. Ó-Tatrafüreden alig időzött néhány órát, ismét visszaindult Zakopané felé. Megmászva a Lengyelvengvél, a Pefagyót, a Poduplaski völgyt, a Hohenlohe-féle vadaskert és a Rosztoka elhagyásával, késő éjjel a Halas-óhoz érkezett. Kora hajnalban indult tovább. Szerencsésen elérkezett a Zawraí-nyeregbe, melyről az ut csupa diónagyvágú kavicsdarabon át vezet le a Fekete-óhoz, mely az utolsó állomás Zakopané előtt. A rendes ut igen könnyű és egyáltalában nem jár veszedelemmel. Az orvos azonban ugrátszik, más utat akart lejutni. Egy mohos sziklára lépés megcsúszott és a mélységbe zuhant. Több esztendő óta itt fejen is súlyosan megsérült. Néhány órával a szerencsétlenség után, a Halas-ó felé haladó turisták vették észre, akik vérző sebeit bekötötték és nagy ügygyelbajjal Zakopanéba szállították, dr. Christek gyógyintézetébe. Főgyógyulásához kevés a remény.

— Gyilkos hőség. Bécsből táviratozzák, hogy a tikkasztó hőség következtében ma sokan meghaltak. Tegnap délelőtt egy utcaneprő az utcán rogyott össze, este pedig egy szolgálóleányt és egy őrt ölt meg a napszúrás.

— Halalozás. Hirschler Mór székesfővárosi bizottsági tag, a koronás arany érdemkereszt birtokosa s a Ferenc József keserűforrás tulajdonosa hosszas szenvedés után ma délelőtt 55 éves korában elhunyt a fővárosban.

— Magyar lovak Dél-Afrikában. Fiuméből táviratozzák, hogy a Pembrandt nevű angol gőzös odaérkezett, hogy nyolcszáz magyar lóval a Fokföldre vitorlázzék.

— Gyilkosság az utcán. Kézdi-Vásárhelyről írják: Szigeti János régi haragosa volt egy leány miatt Simon Andrásnak. Egy utcai verekedés közben összekerült a két ember és a dulakodás közben Simon két rántott és szíven szurta Szigeti, aki azonnal meghalt. A csendőrség Simont letartóztatta.

— Budai Lapok. Budán új hetilap indult meg Budai Lapok címmel. A tartalmas újságot Szabó Géza szerkeszti.

— A dob-utcai gyilkosság. A dob-utcai hitvesgyilkos, Schlessinger Márkus kántor mindjobban érzi magát s a jövő héten valószínűleg annyira javul állapot, hogy elszállíthatják a rakbórházba. A kórteremben, ahol fekszik, állandóan két apólv van, mert úgy látszik, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik.

— A fürdőidény az állandó száraz meleg időjárás folytán a magyarországi fürdők és üdülő helyekre névgyon kedvezően alakul, s az erre vonatkozó, időről-időre megjelenő statisztikai adatok a gyógytelek alkalmas sörnek a hazai fürdőkben való fogyasztásával is okozatos kapcsolatban állnak. Így a kőbányai királyszőlőfürdő üdítő, tápláló és kitűnő

hatással bírő Góliát-malátásöre fokozottabb keresletnek örvend, és a fürdőigazgatóságoktól beérkező megrendelések a gyógyhatású Góliát-malátásöre egyúttal az illető fürdő vagy üdülőhely látogatottságának fokmérőjül is tekinthetők.

— A Telefon Hírmondó vasárnapi programja. A Telefon Hírmondó szerkesztősége, ma, vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig tartja rendes felolvasását. Délután 4 órától az erszebetti-kioszkból katonazenét, este 8 órától 11-ig pedig cirkázenét közvetít előfizetőinek szórakoztatására. A zenészművek megkezdését mindig rádiójel előzi meg, hogy szíjjal az érdeklődők figyelmét felhívja.

(x) Ha őszül a haja, használd Zoltán Hair-re-generátort, mely a haj eredeti színét adja vissza. Ára 2 kor. Zoltán győgytárban, Bpest, N.-korona-utca 23.

(x) Legújabb váson burkalapok urak és hölgyek részére tehát, szürke és drapp színben darabja 1.25 frt, székfűrés vidékre is. Kertész Pal-féle divatruház, Kerepesi-ut 44., a Népszínházzal szemben.

(x) Emke-gyújtó a legjobb!

A Fehér Könyv.

— Bródy Sándor folyóirata. —

Ma jelent meg a *Fehér Könyv* júliusi kötete.

A mai számmal lezáródik az első félév, amely alatt Bródy Sándor meglepő munkásságot fejtett ki. Hat vaskos kötet, amelyeknek minden sorát maga írta, amelyben minden gondolat, minden érzés, minden mondat az ő érdekes, erős egyéniségének egy utabb tanubizonyára. A hatodik kötet minden tekintetben méltón sorakozik az eddigi számokhoz és jogos várakozással tölti el Bródy Sándor olvasóit a meginduló második félév iránt.

A kötet gazdag és rendkívül érdekes tartalmából különös figyelmet érdemel a trónörökös házasságáról írott cikk: *A király hitvese*. Csudálatos finomsággal siklik át Bródy tolla a sokat feszegetett közönségi kérdésre, hogy a maga brilliáns modorában dicsőítse a király hitvesében is első sorban a nőt. Három novella is van a kötetben: *Holdas éjtel*, *Róza palotát talál*, és *Az apród levele*; érdekes méltatása a Budapestben járt berlini színészeknek; regényfolytatás; érdekes levelezések *Maupas-santról*; és a szerelemről elmélkedő hindu könyv ismertetése és még sok más.

A Vajda Jánosnak szentelt szép emlékezéséből íme néhány passzus mutatóul:

... A nagyközönség sohasem szerette Vajda Jánost. Elismerték, hogy nagy, de nem igen olvasták. És ezért került nagy erőfeszítésbe, hogy munkáira vevőket szerezzenek íróársai, akiket egy időben megszállt a kollegialitás és a részvét: főhívást intéztek érdeklőben a nemzethez. Valami kis pénzhez jutott így az ősz és beteges költő, aki a felhívás idejében, mintha megállt volna egy kislő barátoktól is, de őh, mily rosszul állott neki! Ebben az időben jártam nála, a kis kvartélyán én is, konyhán keresztül kellett bemenni hozzá, a konyhában mostak, zuhogott a víz, forrott a lug, a ruhák porázatával volt te az ő szobája is, ahol — épp abban az időben — legszebb külteményét írta.

Restelte egy kislő a mások nyomorúságát, amely őt is körülvette vala és jobban szerette volna, ha meg nem látogatom. Vitt is le hamarosan, épp hogy körülnézhetem a szobájában. A butorok — a rendes hónapos-butorok, amelyekben az egyetlen fényűzés az éjjeli szekrény.

Luxus csak egyben: a szoba minden részében pompásan meghegyezett ceruzák voltak elhelyezve, szám szerint vagy ötven. Nem kérdeztem miért, képzeletben láttam, hogy az öreg oroszán mint járkál föl s alá a néhány méter hosszú szobában, elméjében új verset forgatván. S ha egy gondolat, egy rim — ami neki tetszik — eszébe jut, nyomban leírja, mert a gondolat, a rim elszáll, gazember...

Imádtá a poézist, természetesen legjobban a magát. Szent volt előtte jó verseinek minden sora. Ársának minden betűje szentség és soha egy szót senki oly vehemens dühvel nem gyűlölt meg, mint ő a korrektorokét. Igaz is, hogy néha megtréfálják az író, de minden bűnökért megszervekedt általa. Őh, mily változatosan, elmésen tudta őket szidni, az utazásos és vadászaton kívül — mert passzionatus vadász volt — azt szerette legjobban kávéházi témának.

Nagyon sokat ült kávéházban. A nap bizonyos szakában mindig meg lehetett találni, ugyanegy helyen, újságok közé temetkezve és azt szidva, aki az újságot kitalálta. Mert neki politikai cikkeket kellett írnia időszaki vállalatok számára. Nem sokat, nem fontosat, de prózában. Gyűlölte ezt a munkát, szidta, mert kenyeret keresett általa, szidta a vállalkozót, a nyomdászt, még a szedőgyereket is... De legfőképpen szidta az asszonyokat, pedig férfibb

férfi, olyan, aki öreg korában úgy az maradt volna, mint ő, kevés akadhat. Nem volt szerencsés házasságával, melyet hatvan éves kora felé kötött. Egy szép leány a szerelmet mókázta előtte, — hamarosan elvette. Az esküvő után pár nap múlva azonban kutatni kezdett az urbólgy multja után, hogy vajon szeretett-e mást, mielőtt őt ismerte volna. Győtrelem volt látni, mint keresgélt a multban és mint vájkált mérges körömmel a maga szívében. Elvált, mert ur és férfi volt. De belérokkant, akkor tört össze, mivel költő vala.

Az orvosai gyomorbaít emlegettek, én meg azt hiszem, az aggastyán csodálódott szerelmébe halt bele. Tíz évig kilódozt, hordta magánál a levélboríték-végrendeletet, tett-vett, zsörtölődött, öntudatlanul kegyetlenkedett. Oh, nagy volt az ő haja, né haragudjunk reá, hogy önzónek látszott és szeressük emlékéit, mert amíg a bánat összeesapott a feje fölött, a magyar léleknek örök gyönyörűséget szerzett.

Ruhája üres, fehér cilindere gazdátlan. Nyoma veszett alakjának. Nem kapott még csak egy mell-csokrocskát sem.

Ennek a geniális és komor öreg fejnek nem volt semmi nexusa, csak egy másik idegen szóval kifejezhető tulajdonsága — genieje.

Ahol nyugszik, talán a gyp is le van taposva. És ez a diszelen halhatatlanság, mintha rendkívül mód illenek hozzá, mintha pompás pointeje lenne az életének.

A M. Á. V. mérnökei és jogtudorai.

— Küldöttség és memorandum. —

Budapest, július 21.

Régóta hangoztatják az államvasutaknál alkalmazott mérnökök és jogtudorok, hogy a főiskolai képesítés, amelyet a vasut bizonyos állások betöltésénél megkövetel, nem részül megfelelő anyagi méltánylásban. A műegyetem vagy az egyetemen töltött tanulmányi évek nem lelnék kártalanítást az előléptetéséknél, és nem ritkán előfordul, hogy azok az ifjak, kik a középiskola elvégzése után léptek a vasut szolgálatába, előbbre jutnak, mint társaik, kik a magasabb képesítés megszerzésén fáradoztak.

Ennek az állapotnak megszüntetésére mozgalmat indítottak a M. Á. V. mérnökei és jogtudorai, és elbátározták, hogy memorandumban sorolják fel bajjaikat. A memorandum, melyet közel 700 mérnök és jogtudor írt alá. Főbb pontjai így hangzanak:

A főiskolát végzett m. á. vasuti alkalmazottaknak semmiféle írott előjoguk nincs az intézet többi tisztviselői felett. E tarthatatlan helyzet megváltoztatása iránt már 1891-ben, majd később, midőn a szolgálati rendtartás módosítása incidentaltiter szövegre került, 1893-ban is egy-egy, a m. kir. államvasutak igazgatóságához benyújtott emlékiratukban kérvényeztünk, de fájdalom eredménytelenül. 1892. óta ugyan a felvételnél némi anyagi előnyben részesülnek a főiskolát végzettek, amennyiben 500 forint a kezdő fizetésük, de ez az újítás bármilyen előnyös is a legfiatalabb generációra, minthogy egyúttal az öszszesség helyzete javítva lett, csupán azon visszaságot teremtette meg, hogy ugyanazon fizetési osztályokba jutottak a 4—5 évi szolgálati időkülönbséggel bíró alkalmazottak. Tehát bármennyire örülünk is a kar érdekében azon intézkedésnek, mely végre némi előjogot adott a képesítésnek, fájdalmasan kellett tapasztalnunk, hogy ez az intézkedés csupán az újonnan belépőkre vonatkozik, de a régiek helyzete, kik a mostani 800 forint kezdő fizetésért 4—5 évig szolgáltak, nem javult egyáltalán semmivel.

A középiskolából azonnal az intézet szolgálatába lépett alkalmazottak, azalatt, míg mi az egyetemen időt, fáradságot és pénzt áldoztunk, már fizetést huztak, a családalapítás felételeihez közelebb jutottak, szaporították nyugdíjaikat és nem ritkán előbbre jutottak a rangsorban, mint főiskolát végzettsékolataraik. Tavol legyen tőlünk, hogy bárki helyzetét is irigy szemmel nézzük. Tudatában vagyunk annak, hogy a főiskolai képesítés nélküli hivatalnokok is sanyaru viszonyok között töltik be hivatesukat, csupán rá akarunk mutatni arra, hogy a főiskolai képesítés, melyet az intézet és joggal megkövetel, nem élvez előjogokat.

A csatló függelékben táblázatosan bátorokodunk bemutatni azon átlagos fizetési összegeket, melyeket a főiskolai képesítéssel bíró alkalmazottak 6—25 év alatt elérhettek. Aki végigkintet e táblázaton, az szomorúsággal láthatja, milyen szegényen a vasut szolgálatába szegődött főiskolai képesítéssel bíró emberek sorsa. E táblázat szerint tíz esztendő alatt átlag 1181 forint fizetésre tehetnek szert a főiskolai képesítéssel bíró alkalmazottak. Ha tekintetbe vesszük, hogy a főiskolát 22—23 éves korunkban hagytuk el, a katonai szolgálati évet is beszámítva, 34 éves korunkban jutunk el annyi fizetéshez, mely még nőlen embernek is kevés a megélhetéshez. Hát még a családos embernek!

Állatos kérelmünk ezek után odaterjed, méltóztatassék az 1884. évi illetményszabályzatban megállapított várakozási időt a főiskolai képesítéssel bíró alkalmazottakra nézve újból életbeléptetni, hogy legalább megközelítőleg hasonló helyzete jussonk, mint egyéb vasutintézetek egyenlő kvalifikációjú hivatalnokai.

A mérnökök és jogtudorok 50 tagu küldöttségé Vássonvi Jenő mérnök vezetése alatt ma délután 1 órakor tisztelgett Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél. Előzőleg Ludwigh Gyula elnökgazgatónál volt a küldöttség, ahol szives fogadtatásra talált. A miniszternél a rendkívüli audienciát is maga az elnökgazgató eszközölte ki.

A miniszter Vássonvi Jenő beszédére azt válaszolta, hogy nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a főiskolai képesítés megfelelő eljárási részben részeseüljön. Ha a memorandumban, melyet szivesen fogad nemcsak méltánylandó, hanem ki is vihető kívának mak vannak, akkor meg fogja azokat valósítani, mert elve, hogy a képesítéssel bíró erőknek megfelelő előmenetel biztosíttassék. A monstre-küldöttség, melynek tagjai között a vasut főbb hivatalnokai számosan voltak képviselve, azzal a tudattal távozott a minisztertől, hogy a rég érzett bajok végre orvosására fognak találni.

Az öreg Mócsy.

Budapest, július 21.

A néppártnak meg van a maga halottja. Az öreg Mócsy Antal itthagytá a pártját, a barátait, az ellenfeleit, akik őt mind igaz szívűk szerették. Az a sok hitetlen liberális annyi keserűséget öközött életében neki, aki hitt a néppárti dogmákban és tehát hitt a hitelenségben is. Azok is szerették, noha az öreg ur gyakran haragudott rájuk, már amennyire haragudni tudott. Hanem most igazán bosszut állott rajtuk minden liberális gonoszágért: meghalt nekik. Mivelhogy az ő halottjuk is, a mi hatottunk is ez a jó, szelid, kedves ember, akit lehetetlen volt nem kedvelnie annak, aki többször beszélt vele, vagy látta, hallotta.

A képviselőháznak ugynevezett típusok alakjai, akiket a mi generációnk megszokott típusoknak nézni, lassankint megritkultak nagyon. Irította őket a halál, a választás. Különösen a legutóbbi választás dult a sorakban kegyetlenül. Egy egész csoport maradt ki akkor, a humorosabb és a szeriósabb fajtaból is. Az új Ház olyan idegen volt, mikor összejejt, olyan szintelen, olyan bizonytalan volt az ábrázata. De aztán jött lassanként egy-két új típus, ha nem is sok, de akadt. Mócsy Antal köztük volt. A Ház és a karzat hamar felismerte, hamar megkedvelte.

Nagyon egyszerű ember volt. Megjelenése rögtön elárulta az iskolamestert. Szép, fehér vastag ba-jusza, vastag szemöldöke, kurucmódon fésült üstöke elég marcona volt pedig. Hanem az apró, eleven szemében ott mosolygott a jószágos öreg iskolamester. A beszédje roppant hosszadalmas, a hangja szürke, rekedt és mégis jólesett hallgatni. Mert erősen magyar volt. Amolyan őszinte szeredi beszédje volt; nem is rejtegette, nem is kérkedett vele; nem is akart, nem is tudott volna másképp beszélni. A parlament lapos, unalmas pesi büroánagyarságába szint, lendület, zamatot visz be az egy-két ember, aki még embőrnék meri vallani magát az ország színe előtt. Megbecsülni való ez nagyon.

És Mócsy Antalt meg is becsülték, ezért is, meg másért is. Az ő csendes, szerény, engesztelékeny egyénisége eleven bizonyítéka volt annak, hogy lehet valaki erős, nagyon erős pártember, a nélkül, hogy indulatos, gyűlölködő volna; eleven bizonyítéka annak, hogy nem lehet olyan széles szakadék a politikusok között, hogy azon át el ne juthatnának egymáshoz az emberek.

Nagyon erős pártember volt pedig. Gyakran beszélt és mindig hosszasan. És beszédjéből mindig erős meggyőződés áradt ki. Neki mindig igaza volt a saját lelkiismerete előtt. Neki meg azt is el tudtam binni, amikor egyszer azt bizonygatta, hogy ő nemcsak nem haragszik az „izraelita polgártársai”-ra, hanem szereti őket és szeretettel kéri, a saját érdekében, hogy — javuljanak meg. Az öreg urban nem volt semmi frivolitás. Komolyan vett mindent, ámbár nem volt ellensége a szelid tréfának, sőt beszédét gyakran fűszerezte vele. De tréfája is mindig illedelmes, tartózkodó volt, sohasem bántott meg senkit. Nem bízom egészen a memóriámban, de tán nem csalódom, ha azt hiszem, hogy gyakori hosszú beszédei alatt egyetlen egyszer sem kapott elnöki rendutasítást. Komolyan vette azt az elkészedett hajszát is, amelyet az erkölostelen képes ábrázolatos és képek ellen indított. Mert az öreg ur komolyan szemérmotes volt.

Nem volt elsőrangú jelessége a parlamentnek, de kedves, magyaros, józú ember, akiben egy típusal lett szegényebb a Ház. Mig élt, sokat évődünk vele, olykor komolyan is összeakaszkoztunk. Most komoly megilletődéssel állunk meg sirja előtt és igaz megbecsüléssel bucsuzunk el ettől a tisztia, jó ma-

gyar embertől. A halál megbékíti az ellenfeleket is. De ő már életében kiengesztelt mindeneket. Igazán vár volt meghalnia... (S.)

A jövő zenéje.

A Baross-utca 30. szám alatt levő Baross-földszínteremben minden hétfőn, csütörtökön és szombaton nagy citera-hangverseny. Számos látogatásért és a tulajdonos.
(Apró hirdetés.)

Az öreg Akiba rabbi olvasván ezt a mottót, keservesen jajdul fel. Mert arra még ő sem gondolt, hogy Budapest ennyire muzikális lesz. Amikor már semmibe sem merünk nyulni, mert attól félünk, hogy még a fogpiszkáló is automata-zenélők, akkor egyszerre akad egy merész Figaro, aki zeneszó mellett borotvál. Mennyi kéj egy röpke percben és minden hétfőn, csütörtökön meg szombaton! Az ember bemegy a borbélyához és hajnyírást kér *Lohengrin*-nel. Ha melankolikus, akkor a kecskeszakállal egybekötötti azt a körülményt, hogy *Két nefelejt virágzik a tó szélén*. Flegmatikus ember rövid hajnyírást kérnek *Három bokor saláival*. Idősebb urak azt kívánják, hogy *Feri* a segéd süsse a bajuszukat, amit a citerás avval viszonz, hogy *Nem úgy van már, mint volt régen*. A legöregebb embereknek, akik nem emlékeznek semmire, Tinódi Lantos Sebestyén dalait szolgálják fel chinin-fejmosással egybekötve. Természetes, hogy ezután az ugynevezett kedélyes bevágások gyakrabban fognak ismételődni az ember arcán. Ami nem csoda. Mert jó lélekkel senki sem kívánhatja, hogy a Rákóczy-induló hangjai közben még egy csöpp vágás se csuszszanjon ki a borbély keze alól. Viszont például a *Száz inója* álmokba ringatja majd a segédet és a vendéget is. De ez nem minden. A bérlet árát föl fogják emelni. Lesz zenedíj, citerakopási díj, zene-pótlék. Valcer mellett a hajnyírást éragább lesz, mint csardással. A klasszikus zenéért külön pótlék jár. Tömeges dalrendelésnél árleengedés.

Ez lesz tulajdonképpen a jövő zenéje. Mert miközben Figaro borotvál jár a torkunkon, a zenétől függ, hogy milyen lesz a jövőnk.

Pont.

FŐVÁROS.

A közmunkák fokozása.

Budapest, július 21.

(n. r.) Amit a nyártól várhatunk, az már körülbelül a birtokunkban van. Ezt a nyári mérleget nemcsak a szántóvetőnek kell megcsinálnia; az iparosvilágnak is meg vannak a maga munkásai, akiknek az egzisztenciáját a nyári munka biztosítja. És felszáz ezer ember volt munka nélkül az egész nyáron át a fővárosban. Pedig e munkások nagy kontingensét azok adják, akik sorsuk némi javulását éppen a nyártól várták, — az építőiparosok. Vajjon most már mit várhatnak ezek?

Budapesten e nyáron még a várokozásnál is kisebb mértékben értenek; pedig hát a város reményeket senki sem táplált. És semmi kilitás sincs arra, hogy a közel jövőben némileg is javuljon a helyzet. A válság karakterét kirívóan jelzi egy néhány éppen az utóbbi időben előfordult eset, amikor a felajánlott építőmunkára nem akadt vállalkozó. Tehát az építőipar válságát Budapesten nem a túlépítkezés okozta. Dehogy is az! A nyolcvanas évek elején ugyanez a hamis jelszó járta s a midőn vagy két éven át megoszlott az építkezés, rőtön, már 1885-ben általános lakáshiány volt a fővárosban. Az üres lakások százeleke ma is csak kis törtszámmal mutat nagyobbat annál, amellyel a nyolcvanas évek elején a rövidlátók megijedtek. És hogy az építőipar válságának oka másutt is mélyebben fekszik, igazolja az ipar és kereskedelem pangásának általánossága. Tagadhatatlan ugyanis, hogy egy fejlődésben levő nagy város gazdasági életének fokmérőjét éppen az építkezés mértéke szolgáltatja. Tenát az építőipar virágzása vagy hanyatlása a gazdasági élet szervezetének egészségét vagy betegségét mutatja. Ha egyéb részben jól folynak dolgunk, nem volna szó az építőipar pangásáról sem. Csak hogy most odajutottunk, hogy az építőipar kellene fellendülnünk, hogy az ipar egész szervezetén segíthessünk. A gyógyszer is ismerjük. A közmunkák sürgősségük. Az államiakat, mert a fővárosra nincs mit számítanunk. A közmunkák útján való állami segítség tehát egyedül képessé iparunkat, hogy az a mai válság elviselésére erőhöz jusson. Az iparos- és kereskedő-világnak ez még az egyedüli reménye. E segítséget idegesen várja és félelemmel gondol elmaradására. Ez ideges félelemnek tulajdonítjuk az iparos- és kereskedő-világ felszisz-

szesését, mely a földművelési miniszter pohárköszöntőjét követte. A célt illetően közömbös, hogy a közmunkák, melyek legyenek, csak megfelelőjenek a célnak. Ebhez képest azonban nagy arányúnak kell lenniük, hogy az iparosvilágot minél számosabb ágaiban és minél nagyobb méretekben foglalkoztassák. A kiválasztás a kormány dolga. Bizonyára így gondolkodott Budapest polgársága is, amikor az ipari pangás megszüntetése végett a nagyarányú állami közmunkák megkezdésére vonatkozó ismeretes mozgalmát megindította. A Nyugati pályaudvar kijelölése kérdésére olozuuk. Az a keret, amelyben a dolog dülőre jutna, az ipari munkának oly halmazát foglalja magában, hogy ez az ipari pangás megszüntetését eredményezheti. Egy központi személypályaudvar és egy nagyarányú teherpályaudvar felépítése 50—60 millió koronát hozna forgalomba. Hát hol mutatkozik még egy ilyen közmunka?

E közmunkának azonban még messzebb menő következményei is vannak. A felszabaduló területen rövid idő alatt igen nagy arányú építkezés várható. A túlépítkezés panaszja egyszerre megcsöfordulnék, a Nyugati pályaudvar területét, különösen azt a részt, mely a Terezh-körút és a Felső-erdősor közé esik, sietve fogják beépíteni, mert e helyütt a tőke az építkezésben hasznos befektetést nyer és egyuttal megszabadul attól a kényszerűl, hogy az improduktív bizonyult kültelki építkezésnek rendelkezésre álljon. Pedig azon fordul meg a dolog, a pangás megszűnése azáltal remélhető, ha a tőke felhagy a bizalmatlankodással. Mert neveltséges pénzügyről beszélni akkor, amikor a pénzügyintézeteknél egynehány százmillióra rugó betét hever. Csak hogy a pénz bizalmatlanná lett és nehezen mozdul. Am produktív befektetésen, reális vállalatot kapva-kap. S hogy a pályaudvarok rendezése a polgárság részéről reális kombinációra van alapítva, valamint hogy a további követezések is alaposak, annak megdönthetetlen bizonyossága, hogy e dologban a tőke a legmesszebbmenő befektetésekre kész.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Márkus Emilia Budán. Márkus Emilia a héten négy estén át fog vendégszerepelni a Fővárosi Nyári Színházban. Első este, szerdán a *Frou-frou*-ban, csütörtökön a *Clémenceau*-ban, harmadik este pénteken a *Bernardo Montúiban* és negyedik este szombaton a *Dórában* játszik a művésznő. Márkus Emilia fellépőire jegyek mátlól kezdve előre válthatók.

** A segédtanár. Ez lesz a magyar címe Dreyer *Probandidat* című darabjának, amelyet legközelebb színpadra hoz a Fővárosi Nyári Színház. A darabot *Latzko* Andor kollégánk fordítja.

** Veszekedés. A főkapitányság és a főváros játsza a kutya-macska barátságát és gyártódnak rendre az epés átiratok. A veszekedés legújabb áldozata: a Kisfaludy Színház, illetve ennek ambiciózus igazgatója, Kövesi Albert. Tegnap este betiltották a Kisfaludy Színházban az Urániában megtartandó előadását. Kövesi a főkapitányságtól kapott engedélyt társulatának az Urániában való előadására. Ez az engedély éppen kapóra jött a fővárosnak arra, hogy összetűzhessen a főkapitánysággal. A főváros tüzrendészeti bizottsága kifogásolta a főkapitányi engedélyt és kijelentette, hogy színházi előadásokra való engedélyt csupán ő adhat. A főkapitányság nem mondott erre az állításra. És a tüzrendészeti bizottság válaszképpen tegnap este nem küldött tüzoltót az Urániába és így kénytelen volt a főkapitányság visszavonni az engedélyt. A főváros megmutatta a főkapitánynak, hogy a város az igazi hatalom. Most már nyugodtan pihen a városi bölcsesség. Dehogy törődik azzal, hogy veszekedő kedvének ezuttal egy törekvő és áldozatrakész sziniszgató adta meg az árát, aki Budapest legnémetesebb kerületében óriási deficit mellett küzd hónapok óta. És a méltányosság sem emelhet szót, amikor arról van szó, hogy ki a legény a csárdában: a főváros-e vagy a főkapitányság. Pedig egy csöpp méltányosság kellett volna csak és a veszekedők számoltak volna azzal, hogy egy, anyagi javukban éppen nem dúsalkodó sziniszgató, óriási költségre verte magát, amit senki sem téríthet meg neki. No de ki törődik ilyen prózai dolgokkal? A fő, hogy megbirkózzanak az ellenfelek, az éppenséggel nem baj, hogy az agyarkodás árát egy ártatlan harmadik adja meg. Kár is különben ezeken a dolgokon főnnakadni, a fő- és székváros adminisztrációjának mindez elmaradhatatlan keléke.

... A Kisfaludy Színház pedig visszament Ó-Budára, ahol a közönség bizonyára méltó partfogásban fogja részesíteni Kövesi társulatát, amelynek az előadásai érdemesek egy kisebbbajta nyári kirándulásra. Át Ó-Budára.

** Városligeti Színház. Ma este adták másodszor a *Tiszt urak a zórdában* című operettet *Székla Szerena* vendégfellépésével. A vendégművész első előadását és szépen előadott énekcsapleért ma is sok tapsot kapott. — A színházban vasárnap két előadás lesz. Délután 4 órakor félhétvárat mellett *Dolly* kerül színpadra, este fél 8 órakor rendez helyárrakkal *Asz honpolgár*-t adják *Gyöngyi* Izsóval. Az igazgatóság értesíti a közönséget, hogy jöjnek a városban, a Sopronyi-féle dohánytőzsdében már délelőtti kaphatók.

** Kisfaludy-Színház. A Kisfaludy-Színházban holnap, vasárnap délután két előadás lesz: délután negyedfél órakor Follinus pályanyertes népszínművét, a *Nánit* adják félhétvárat mellett, este fél nyolc órakor pedig rendez árrakkal *A csodamező*. (Rabbi Josefmann) kerül színpadra huszonnyolcadszor.

** Fejedelmé színműve. Görögország kedvence *Miklós* herceg, három felvonásos színművét ír, amely közelébb mutatnak be a görög király költségén épült athéni új színházban.

** Színházi műsor. Fővárosi Nyári Színház: Vasárnap délután: *Lumpácsis és a három jó madár*; este (harmadszor): *Elnök kisasszony*. Hétfőn: *Elnök kisasszony*. Kedden: *Elnök kisasszony*. Szerdán: *Márkus Emilia vendégfellépésével Frou-frou*. Csütörtök: *Márkus Emilia vendégfellépésével Clémenceau*. Pénteken: *Márkus Emilia vendégfellépésével Bernardo Montúia*. Szombat: *Márkus Emilia búcsúfellépésével Dóra*. Vasárnap délután: *Viola, az alföldi haramia*; este: *Gésák*.

SPORT.

*. Köttingbrunn. Az osztrák Jockey-Klub kedvelt, de szerencsétlen eseméteje Köttingbrunn holnapról kezdve megint aktuális. Most kezdődik a kilenc napos meeting, nagyrészt érdektelen s csak a nagy versenyek tekintetében érdekes programmal. Így a holnap eldülő schónauti-díj egyike lesz az érdekesebb versenyeknek, amennyiben legalább tíz olyan ló fut érte, melynek ez az első gátkísélete. A favorit *Ritka II.*, de sok beavatott bizik *Clairrette*-ben és a már régóta gátakat ugró *Pandur*-ban. Több mint valószínű, hogy ez a három ló fogja egymás közl elintézni a verseny sorsát, a győztes pedig alkalmasint *Pandur* marad *Ritka II.* előtt. A holnapi nap többi száma kisebb jelentőségű, csak a típjükre utalunk:

- I. *De lujo* — *Pharao*.
- II. *Szemrevaló* — *High leicestershire*.
- III. *Kontrás* — *Dráva*.
- IV. *Pandur* — *Ritka II.* — *Clairrette*.
- V. *Sári volt a neve* — *A. B. C.*
- VI. *Ártatlan II.* — *Or Dur*.
- VII. *Ne haragudj* — *Florestán*.

*. A köttingbrunni és alagi löversenyek mai eredményét a *Telefon Hírmondó* adja az érdeklődő közönség tudomására leggyorsabban. Kiküldött tudósítói ugyanis már az egyes futamokról adnak telefonjelentéseket s így a *beszélő újság* délután fél 5 órakor már felolvastat egyes versenyeredményeket. A versenyek összes eredményét pedig, 7 óra tájban olvassák fel. A felolvasások kezdetére mindig háromszoros riadójellet hívják fel az érdeklődők figyelmét.

Alagi löversenyek.

— Első nap. —

Budapest, július 21.

Nem nagy közönség előtt, de érdekesen folytak az alagi nyári pótmeeing mai első napja. A rekedőn hősebben is sok ló állt ki minden versenyben s a finishek izgatók voltak, ha nagyrészt a favoritok győzelmével végződtek is. Meglepetés egyetlenegy volt: a félvér *Vendel* győzelme a három évesek gátversenyében. Tizenkét éves osztrákot fizetett rá a totalizátor. Az urlovasok közül *Szemere* Kálmán százados két versenyt nyert.

A részletes eredmények ezek:

I. *Handikap*. Díj 1200 korona. Távolság 1600 méter. Gróf *Peitacevich Dollyja* (Brooke) első, Geiszt G. *Viveur* (br. Eltz) második, gróf *Teleki L. Probaja* (Gömör) harmadik. Azután: *Wabernede Lohe*, *Cyrano*, *Ariadne*. Itélet: Biztosan 1 hosszszal nyerve, fél hosszszal 3-ik. Totalizátor: 10:20, helyre: I. 50:77, II. 50:83.

II. *Eladók verseny*. Díj 1000 korona. Távolság 2000 méter. Geiszt G. *Júlia* (Eltz) első, Horthy J. *Almoma* (Gömör) második, *Ceetke* B. *Castagnetteja* (Krause) harmadik, azután *Déliab*, *Corvinus*, *Popovka*. Itélet: Könnyen két hosszszal nyerve, két hosszszal harmadik. Totalizátor: 10:58. Helyrefogadások: I. 50:135, II. 50:104.

III. *Troubadour akadályverseny*. Díj 1500 korona. Távolság 4800 méter. Geiszt G. *Részese* (Csompora) első, gróf *Orssich Pál* *Thelajja* (Hosszu) második, *Rohonczy G. Belladonnája* (Kovács) harmadik. Azután *Zsuzsi* és *Gladiator*. — Biró itélet: Biztosan fél hosszszal nyerve, 8 hosszszal harmadik. Totalizátor: 10:21. Helyrefogadások: I. 50:65, II. 65:89.

IV. *Három évesek gátverseny*. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter. *Liptay B. Vendelje* (Szemere száz.) első, gróf *Esterhazy B. Pasztorija* (Pfeifer) második, *Rohonczy G. Ad Istene* (Krause) harmadik. Azután: *Winitred*, *Hawking*, *Marmaros*, *Mars*. Itélet: Könnyen 3 hosszszal nyerve, 1 hosszszal harmadik. Totalizátor: 10:124. Helyrefogadások: I. 50:144, II. 50:219, III. 50:103.

V. *Kétévesek eladóverseny*. Díj 1200 korona. Távolság 1200 korona, Gróf *Wenckheim D. Fesztálya*

(Füret) első, Jankovich B. Gy. Előre II.-je (Rosak) második, Beretvics E. Biztosa (Tonnenberg) harmadik, azután Dijnok. Itélet: Könnyen 8t hosszzsal nyerve, hat hosszzsal harmadik. Totalizatór: 10 : 19. Helyrefogadások: I. 50 : 63. II. 50 : 64.

VI. Julius-díj, Díj 1200 korona. Távoltság 1400 méter. Gr. Pejachevich A. Gagarinja (Szemere száz.) első, Mr. Brooke Wundermadlja (Tulaid.) második, Jankovich B. Gy. Dórája (Horthy) harmadik. Azután Bohéme, Trilla, Maestro. Itélet: Küzdelem után nyak-hosszzsal első, egy hosszzsal harmadik. Totalizatór: 10 : 30. Helyrefogadások: I. 50 : 81. II. 50 : 105.

Holnap még a mainál is érdekesebb napja ígérkezik Alagnak. A program hosszabb is, mint az első napi, de meg vasárnap is van, ami azt jelenti, hogy a különvonatok is hosszabbak, a fogadók is nagyobb számmal lesznek Alagon. A program nagyrészt olyan, mint a mai volt, csak éppen a lovak vannak másképpen csoportosítva s még az a különbség is van, hogy egyik-másik versenyben több ló várható a starthoz. Szép lesz a nagy akadályverseny, ha Mari Agnes mellett méltó ellenfele, Alagreau is megjelenik érte a pályán, mely gátversenyben csaknem verhetetlen volt a nap tippjei ezek:

- I. *Lauderdale*—Geiszt-istálló.
- II. *Ravasz II.*—Diomed.
- III. *Mumus*—Finom.
- IV. *Mari Agnes*—Alagreau.
- V. *Előre II.*—Lád istálló.
- VI. *Dóra*—Vivour.

Nyilttér.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asztma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai vakság és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. egyet. orvosudor
rendel. a pontia intézetben V. Váci-körút 15. Házon kívüli is közöl; meghívás: vidékre is megy.

Magasalpesi gyógyhelyek.

Levico (500 méter) **Vetriolo** (500 méter)

DÉL-TIROL.

Arsén-, vas- és kénforrások, ellásmert kitérő hatással vér-, ideg- és női bajok ellen. A Levico-arsénosvív minden gyógytársan kapható.

Előközlő elsőrangú gyógytelep.

(Nyáron és télen nyitva.)
Remekek tékrés, enyhe éghajlat, az új kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő kényelem, ivó és fürdővíz, társas- és sportmulatóhelyek. A Valisgana vasút állomása, egy órányira Trientből. Körvetlen gyönyörű évszaktöltés minden irányból és viszont. Prospektusokkal szolgálnak az utazási vállalatok és az igazgatósági irodák Charlottenburg (Berlinstrasse 33) és Levico (Dél-Tirol)

Távirati cím: Polly, Levico.

Dr. Polly-Polacsek vezérigazgató.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLET-BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
Alapított 1842-ben.

Tisztán köcsönös. Részvényesei nincsenek.
Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül
Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérleghől.

Osszes vagyon 1899. végén	1,563,961,334-30
Tehermentes nyereség tartalék (felesleg)	248,458,302-84
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyereségek	11,295,336-79
Osszes bevétel 1899-ben	305,129,933-73
Osszes kifizetések követénytulajdonosoknak 1899-ben	136,627,132-38
Ervényben levő biztosítások	5,454,223,894-51

Legszabadelvíbb kötvény-feltételek.
Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál a **MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:**
Budapest, IV., Károly-körút 26.
Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerne.

NYILATKOZAT.

A Kristály vízzel kísérleteztem és azon tapasztalatra jöttem a betegemnél, hogy az főleg gyermekeknek gyomor-bajoknál kitűnő eredményre vezet. **Dr. Deutsch J.** gyakorló orvos, VII., Csömöri-út 22.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

ROHÍTSI
FÓRAKTÁR
Budapest
Hoffmann János-é
Bathory-utca 8. sz. sz. sz.
A Rohítsi savanyúvíz mint gyógyászati felülmulhatatlan hatású gyomor- és bélbántalmak, az ivarszervek hurutjainál, máj- és lép-bajoknál, de különösen váltólagosnál.
A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő adítást ad.
A Szt. Lukács fürdő ellenben kizárólag ivókúrára használtatik.

Dr. Kovács Jenő
ügyvédi irodáját

VII., Kertész-utca 43. szám alá helyezte át.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Legujabb.

Berlin, július 21.

A csifui német konzulnak egy ma ideérkezett távirata jelenti, hogy megkérte a *santungi kormányzót*, hogy továbbítsa a leggyorsabb uton a pekingi német követséghez egy kínai nyelven fogalmazott táviratot, amely első sorban hírül adja a Vilmos császár által kitűzött jutalmat, azután pedig a következő kérés tartalmazza:

Táviratozza meg ugyanazon az uton, mint az amerikai követ, a cungh-jámen és a csinanfui kormányzó útján a külügyi hivatalnak és továbbítás végett nekem is, nyiltan vagy siffrizva, hogy mi történt, minő helyzetben van ön és hogy mit lehetne önért tenni.

Washington, július 21.

Remy tengernagy táviratozza Takuból e hó 20-ikáról: Tiencinben minden csendes. Orosz forrásból nyert utolsó jelentések azt mondják, hogy július 13-ikán a követségek meg tartották magukat. Ezeknek a jelentéseknek a megbízhatósága kétséges.

Berlin, július 21.

A Wolff-ügynökség jelenti Csifuból e hó 19-iki kelettel: A *santungi kormányzó* délután valamennyi idevaló konzulhoz táviratot intézett, amely szerint épen most hiteles hírt kapott arról, hogy az összes követek túl vannak a veszélyen és a kormány oltalma alatt állanak.

London, július 21.

Seymour tengernagynak távirata szerint a kínaiak *Tiencint* és környékét teljesen kiürítették.

Washington, július 21.

Hir szerint Remy tengernagytól távirat érkezett, mely szerint *augustus 5-én* tekintélyes nemzetközi sereg indul Pekingbe.

TÁVIRATOK

Az új orosz külügyminiszter.

Berlin, július 21. Pétervárról távirják a *Berliner Tagblatt*nak, hogy *Neludov* külügyminiszterrel való kinevezése kuszóbbon áll.

A nyughatatlan számoszaki.

Konstantinápoly, július 21. Számoszából ma, a nemzetgyűlés alelnökétől, jegyzőjétől és 47 tagjától újabb távirat érkezett, amely *türetelennel* mondja a fejedelem *eljárását*. Erre a táviratra a szultán állítólag elhatározta, hogy *Abdul Vehab* basát, Moszul volt vajúját és *Nazim* béget, az államtanács ügyészét *császári vizsgáló-biztosokul* küldi ki számoszba.

A délafrikai háború.

London, július 21. Az esti lapok jelentik Fokvárosból mai kelettel: *Roberts* lord ma nagy sereggel megtámadta Middleburgot. Az *ütközet megkezdődött*. *Kruger* a burgherek között tartózkodik és buzdítja őket, hogy a végső döntésig kitartsanak.

London, július 21. *Roberts* lord jelenti Pretoriából mai kelettel: *Little* tábornok június 19-ikén Lindley közelében boer kommandókra bukkant, melyek Dewett vezénylete alatt kibújtak a Hunter tábornok által megkísérletett körülzárásból. A sötétség beálltáig tartott ütközet után az ellenséget megverték és kötélfé szétkergették. *Little* vezetésű csekély, 5 boert eltemették. Az ellenség egy osztálya Kingersdorp és Pottschevstrom közt e hó 19-ikén egy vonat kiskikládát idézte elő, melyben 21 beteget, köztük 2 tisztet szállítottak Krugersdorpba. Részletek hiányoznak.

A romániai fuzió.

Bukarest, július 21. Cantacuzene, a konzervatív párt vezére manifesztumot tesz közzé, melyben tudomásra hozza politikai barátainak, hogy a konzervatív és az alkotmányos párt fuzióját a jó hazafiak egyértelmű kívánságának megvalósításaként kell üdvözölni. Hasonló nyilatkozatokat tettek ma a konzervatív és a konstitucionális klub ünnepélyos gyűlésén. Carp miniszterelnök lelkesült tetszéssel fogadott beszédben kijelentette, hogy büszke rá, hogy hivatva van Cantacuzene szép törekvéseit a haza javára megvalósítani és ígérte, hogy minden erejét ennek a célnak szenteli. *Jonescu* volt miniszter szintén ünnepelte a fuziót és teljes támogatásáról biztosította az új kormányt.

Andrée ereklýje.

Kopenhága, július 21. A nemrégben talált Andrée-féle boja ma délelött ideérkezett és azonnal Stockholmba küldték.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 21. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az állandó forró idő e héten kedvezett az aratásnak. A határidő forgalomban buza és rozs lanyaha volt, zab is hanyatlott, tengeri árfolyama javult; zár-latkor a mult szombati árfolyamokkal szemben maradtak: Buza öszre 7.73, rozs öszre 7.03, zab öszre 5.51, gyöngölt; ellenben tengeri július—augusztusra 6.16, szeptember—októberre 6.20, megzilárdult. Egyéb-ként jegyeztettek: tengeri május—júniusra 5.15, repec augusztus—szeptemberre 13.30—13.40. (Árvesztésig 40 fillér.) A készárúk piacán idei árakat ajánlottak. Buza, rozs és árpa új minták alapján ocsékly kötések jöttek létre. Buza 10—15 fillérrel volt ocsébb, mint szombaton. Eladtattak: tavalyi áruban 1600 mm. 77½—78½ kgr. 7.32 K. Egyedről, 77½ kgr. 7.25 K. Csornán, 78½ kgr. 6.95 K. Szegeden, 77 Léva 7.45 K. Bécsben, 76 kgr. 6½ Léván, Tapolcsányban 79½ kgr. 7.58 K. és 79½ kgr. szeredi 7.60 K. Pozsonyból Idei áru: 80 kgr. 7.40 K. Nagy-Szombatban, 79 kgr. 7.30 K. Tót-Megyeren és Surányban. Rozs lanyaha volt eleinte; később annyiban javult, hogy csak tíz fillérrel volt hátralekban a mult héttel szemben. Idei buza, amelynek a minőség jó, és rozs különböző minőségben kelt. Árak elsőrendű minőségért Szeged: 7.15 K., Marhegről 7.5 K., Pozsonyból 6.80 K., Ipolyságról 6.25 K. Árpában alig volt kötés, a minőség jó. Tengeri 5.10 fillérrel drágább lett; magyar 6.35—6.64, szerb 6.25—6.30, zab változatlan áron szilárd volt; magyar, minőség szerint 5.40—6.—. Liszt lanyaha volt, 40—60 fillérrel hanyatlott. Korpa üzletellen, bágadt, ára változatlan.

New York, július 21. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9½s. (9½s.) Aug-ra 9.26 (9.16). Októberre 8.39. (8.29). New-Orleansban helyben 10½s. (10½s.). — *Petroleum* Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphában 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — *Zsir:* Western steam 7.12 (7.07). Robe és Brothers 7.30. (7.30). — *Tengeri* irányzata állandó. Juliusra 44½s. (44½s.). Szeptemberre 44½s. (44½s.). Okt.-re —. (—). — *Buza* irányzata állandó. Piros ősi helyben 85½s. (84½s.). Juliusra 83½s. (82½s.). Szeptemberre 82½s. (82½s.). Okt.-re —. (—). Decemberre 83½s. (83½s.). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.— (3.—). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 9½s. (9½s.). Aug.-ra 8.20. (8.30). Októberre 8.30. (8.45). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.85. (2.85). — *Cukor:* 4½s. (4½s.). — *On:* 35.— (34.50). — *Réz:* 16.10. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 21. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Buza irányzata állandó. — Juliusra 77.— (76½s.). Aug.-ra 77½s. (76½s.). — *Tengeri* irányzata szilárd Aug.-ra 39½s. (39½s.). — *Zsir:* Juliusra 6.82. (6.72). Szept.-re 6.87. (6.77). — *Szalonna* short clear 7.45. (7.35). — *Sertésuh:* Februárra —. (—). Juliusra 12.— (11.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MÓKA BÁCISI MESEI.

Béka komaasszonya.

Egyszer volt egy szegény asszony, az kiment a tópartra mosni. Amint ott mos, egyszerre akkora egy béka tettyeg oda melléje, mint egy szakajó.

— Ej, te csunya, pohos béka, kelj el innen mellőlem!

Azzal kapta a mosófát, jó messzire elhőmpölyítette vele a békát. Aztán mosott tovább, de alig esapott egyet-kettőt, megint ott volt mellette a béka.

— Nézd csak, azt mondja az asszony, úgy jön ide mellém ez a pohos béka, mintha komának akarna. Ha még egyszer idejön, el is megyek neki komának.

Azzal a mosófával megint jól ellődítette a békát s mosott tovább.

Hát amint egy vártatra körülnez, nem ott van megint mellette a csunya vastag béka!

Megijedt az asszony, hogy mit mondott az előbb. Lám másodszer is visszajött a béka! Aztán összekapta a ruháját és szaladt haza.

Otthon elmondta az urának, hogy mi történt.

— No, azt mondja az ember, még megérjük, hogy a béka téged hi el komának.

Este lett, lefeküdtek, el is aludtak. Amint javában alusznak, egyszer csak nagyon, nagyon meggörgeti valaki az ablakot és azt kiáltja:

— Én kocogok az ablakon,
Nyisd ki, nyisd ki szegény asszony!
Eljősz velem máma
Egy kis komaságra.

Tyűh, de megijedt a szegény asszony, meg se akarta hallani, mit kiabálnak, és a vánkossal dugta a fejét. De hiába dugta, mégis csak meghallotta, amint újra meggörgettek az ablakot és még erősebben bekiabálták:

— Én kocogtatok az ablakon,
Nyisd ki már, te szegény asszony!
Eljősz velem máma
Egy kis komaságra.

Meghallotta az ember is, azt mondja a feleségének:

— Ha megígérted, tedd meg. Kelj fel szaporán, aztán menj el komának. Máskor ne tréfálj békával.

Mit volt szegény asszonynak mit tenni, nagy nehezen ott hagyta az ágat, hamar felöltözött és kiment. Hát mi volt a háza előtt? Nem is béka, nem is véka, hanem egy tüzes szarvu bakkecske.

Nagyot mekegett a kecske örömben, amikor meglátta az asszonyt és azt mondta:

— No csak ülj föl hamar a hátamra, majd elviszlek ahhoz a békához, akihez komának ígértél.

Nem akart az asszony ráülni, hanem még azt se mondhatta: jaj! a kecske felkapta a tüzes szarvával, ráültette a hátára s vitte, mint a szélvész.

Nemsokára ott voltak a tónál. Itt a kecske csak egyet toppantott a lábával s egyszerre sülyedt alattuk a föld, lementek egészen a tó alá.

Nagyot nézett az asszony, mikor letette a kecske. Olyan szép szobában volt, hogy olyanról még csak nem is álmodott. Aranyból, ezüstből volt ott minden, az ablakon pedig füveg helyett csupa gyémánt ragyogott.

Mikor ott javában bámészkodik, egyszerre csak megszólal valaki:

— Ugyan édes komámasszony, hát én rám már rám se akar nézni?

Akkor látja a szegény asszony, hogy ott a sarokban egy gyönyörű selyemágy, abban fekszik a béka s egy kicsi békát csókolgat.

— Jöjjön csak közelebb, komámasszony, nézze meg, milyen szép keresztfia van.

Odamegy a szegény asszony, megnézi a kis békát, de bizony ez is csak olyan csunya volt, mint a nagy béka.

No de azért nem szól semmit, hanem szépen elvette a kis békát az anyja mellől, megfürösztötte, dajkálta, ugrált, táncolt vele, dalolt neki, mintha csak emberi gyerek lett volna.

Nagyon megörült a béka, mikor ezt látta, de még a kecske is mekegett jókedvében, hogy ilyen derék komasszonyt hozott. Mondta is a béka a szegény asszonynak, hogy addig haza se kíváncsozzék, míg ő egészséges nem lesz, mert addig ugy sem ereszt. Majd megfizet a fáradságáért.

Hát jól van, ott maradt a szegény asszony. Tette-vette a dolgát, ahogy tudta.

Majd elfelejttem mondani, hogy a tüzes szarvu kecske volt a békának a mindenesé. Az söpörte az udvart, az főzte meg az ebédet, a vasorát. A szobát, amíg ott volt, a szegény asszony tisztogatta, söpörgette.

Egyszer a béka elküldte a kecskét valamiret a másvilágra. De már most ki főzze meg az ebédjét? Megkérte a komámasszonyt, hogy tegye meg, csináljon egy kis tepertős kását. Zsir nem kell hozzá, az ő kásátja magától is zsiros.

Kimegy a szegény asszony a konyhába, hát már ég a tűz, mert ott mindig égett, aztán föl-tette a vizet forni és mikor forrott, belefőzte a kását.

— Ejnye, gondolta magában a szegény asszony, dehogynem én be igy ezt a kását, egy kicsit bizony megszirom.

Nagyon sok bögre volt ott a konyhában, s mivel nem tudta, melyikben van zsír, hát megnézte az egyiket.

Alig hogy leveszi erről a bögréről a fűdelet, mi röpött ki belőle? Egy hófehér kis galambocska. Oda sugta az asszonynak:

— Az Isten fizesse meg, hogy ilyen jó voltál hozzám.

S elröpült.

Elesdálkozott a szegény asszony, hogy mi ez, aztán a másik bögréről is leemelte a fűdelet. Ebből is egy galamb röpült ki s az is megköszönte a jószágát.

Nem tudta szegény asszony, mit gondoljon, mi lehet ez, hanem azért csak sorjában emelgette le a fűdelet a bögréről s mindegyikből egy hófehér galamb röpült ki s azt mondta, hogy az Isten fizesse meg.

Utóljára nem állhatta, megkérdezte az utolsó galambtól:

— Mik vagytok ki? Miért köszönitek meg a jószágomat?

Hát aztán elmondta ez a kis galamb, hogy a bögrében mind vízbeftult embernek a lelke volt. Mikor a vízbe estek és meghaltak, a béka mindjárt megfogta a lelkeket és ezeket a bögrébe zárta, hogy ne mehessenek a menyországba. Aztán azt mondta:

— Majd a béka meg akar a fáradságodért fizetni. Kínál ezüsttel, arannyal, gyémánttal, de te a világrt se fogadj el semmit se, mert mire hazatérnél, az a sok drágaság mind szemétté változna. Te ne kérj semmi mást, csak azt a szemetet, amit három hét összesöpörgettel.

Viszi be a szegény asszony a béka komámasszonyának a tőpörtös kását. Ez megeszi és nem győzi eleget dicsérni.

— No de meg is jutalmazlak érte, mivel ilyen jó gondomat viseltd. Most már meggyógyultam, nincsen rád többet szükségem, ha megjön a kecske szolgálom, majd haza visz. Csak válassz addig annyi aranyat, ezüstöt, gyémántot, amennyi három zsákba belefér.

— Dehogynem kell nekem arany, ezüst, gyémánt, nem való az szegény embernek. Nem kívánok én mást, csak egy kis emléket. Add nekem azt a szemetet, amit én söpörgettem össze a szobából.

— Ugyan mit gondolsz, azt mondja a béka, hogyan adhatnék én a komámasszonynak szemetet?

— De nekem csak az kell.

Megharagudott a béka és rákiáltott:

— Hát jól van, ha olyan nagy kedved van hozzá, tölts meg belőle három zsákot, de aztán magadra voss!

Meg is töltött a szegény asszony, aztán amikor hazajött a kecske, megparancsolta neki a béka, hogy a három zsák szemetet, meg az asszonyt vegye a hátára és vigye haza.

Ugy is lett. Nagyot toppantott a kecske s egyszerre fönt voltak a földön. Nemsokára odaérték a szegény asszony házához, ott kitöltötte a kecske a három zsákból a szemetet az udvarra és visszament, az asszony pedig bezörgött az urának, hogy ereszze be.

Az ember el sem akarta hinni, hogy a felesége. Már azt gondolta, hogy örökre odaveszett. Hanem bezzeg megörült aztán, mikor meglátta.

Reggel fölébred az ember, néz ki az udvarra,

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Irta: RUDYARD KIPLING

(5)

Most már másodszer szentelte föl magát választott céljára, olyan boldog örömmel, amely jóval felülmulta az első derengő megismerést.

Egyelőre azonban otthon volt Topazban és esténként nyolcadfél órától kezdve Tarvin kalapja ott függött a tornác fogsán. Tizenegy óra után Tarvin ezt a kalapot borus arccal újra föl-tette, addig nap-nap után oszdekléssel, rábeszéléssel, könyörgéssel, parancsolva, alázatosan és indulatossan küzdött az elhatározása ellen. Az indulat Ketty tervének szólt, hanem időnkint ő rá magára is kiterjedt. Ketty tudta védelmezni a tervét és magát is, a nélkül, hogy csak egyszer is heveskedésbe esapott volna. Minthogy pedig Niek nem értett az ilyen mérséklethez, a tárgyalás néha hirtelen, jóval tizenegy óra előtt is megszakadt. Másnap este azonban újra ott volt, bárány-szeliden, mint valami vezeklére kész bűnösült a leány előtt, könyökével a térdén, fejét szomorúan a tenyerébe hajtva, csaknem alázatosan s arra kérte, hogy legyen mégis okos. Ez a hangulat azonban nem tartott sokáig s az ilyen esték rendszeren azzal végződtek, hogy a széke karjának dühös meggörgetésében közben, hadonázó ökökkel próbálta belepréselni a szegény leány agyába az okosságot.

Tarvin sonkít sem tudott szeretni a nélkül a vágyódás nélkül, hogy nézeteit, hitét ki ne fejtse; ez a vágyódás azonban jó szívből fakadt és nem volt Kettynek kellemetlen. Igen, oly sok kellemeset talált benne, hogy gyakran, amikor szemtől szembe ültek, gondolatai visszakalandoztak iskolás leány-

kori álmaiba, amikor sokszor képzelte el jövőjét az ő oldalán; hanem ezeket a gondolatokat miután nyiszor hevesen riasztotta el magát. Mert hiszen egészen másra kellett gondolnia, de annyi bizonyos volt, azt be kellett vallani, hogy közte és Tarvin között bizonyos viszony állott fenn, amelyet más férfira vonatkozólag képtelenségnek tartott. Ugyanabban a bódében laktak a vasúti vonal végén a prairie közepett s nap nap után ugyanarra a magányos, egytorma életre virradtak. A fölkelő nap a szürke reggelt hozta meg nekik, a komor, végtelen, szürke lapályon, s ha este lenyugodott, ott hagyta őket a beláthatatlan tengerszerű félelmetes némaságban. A bódéjukhoz közel lévő piszkos patakban télen jeget törtek együtt s Tarvin vitte haza a maga és a Ketty putonyát is. Élt ugyan még velük egy földalatt vagy egy tucat fiatalember, hanem Tarvin jószágos volt. A többiek is tele voltak szolgálatkészséggel s megtettek neki mindent, amit kívánt, de Tarvint kérni se kellett és sokszor gondoskodott egyről s másról az alatt, amíg ő aludt. Munka, az volt elég. Anyjának szinte huszonöt tagu családról kellett gondoskodnia, e közt husz rendes kosztosról, aki valamilyen uton-módon Sheriff közvetlen felügyelete alatt dolgozott. A tulajdonképpen való napszamosok nagy barakkokban, sebtiben összerakták kunyhóikban, vagy sátrakban laktak. Csupán Sheriffeknek volt házuk, vagyis jórával fedelük kiugró esőesatornával, ablakok, amelyet kinyithattak és becsukhattak s köröskörül erkélyük. Hanem ezzel aztán be is telt a rendelkezésükre álló kényelmesség sor; az anyának és leányának kellett elintézni minden házi munkát két svéd cseléd támogatásával, akik ugyan aeclos izmakkal dicselkedhettek, a konyhaművészetéről azonban ugyancsak zavaros fogalmak voltak.

Tarvin mindenben segítségére volt Kettynek, s a leány hozzászóltak ahhoz, hogy egészen benne bizakodjék; amiért engedte, hogy segítségére legyen, azért szerette őt Tarvin. A közös munka, a kölcsönös függés, a világtól való elszigeteltség egymáshoz fűzte őket, s ami-

kor Ketty az iskolába lépett, hallgatag megegyezés volt közöttük. Az ilyen megegyezés értéke a leány szándékától függ, a tetszésétől, el akarja-e ismerni, vagy nem. Amikor Ketty első ízben vakációra jött haza, viselkedése ezt a megegyezést nem hazudtolta meg, de nem is erősítette meg Tarvin előtt, úgy, hogy ő, aki annyira szíves és vállalkozó szellemű volt más dolgokban, nem tudta érvényesíteni a jogait. Nem volt ez jogigény, amelyet a bíróság előtt bizonyíthatson be.

Amig abban a hitben volt, hogy Ketty mindig elérhető közelségben lesz, amíg a következők estendőkét a leányra nézve úgy képzelte el, mint minden más leány fiatalkorát, a türelem egészen helyén volt. De amióta Ketty megmondta neki, hogy Indiába megy, a dolognak egészen más lett a színe. Nem gondolt ő udvarlásra, vagy csöndes várakozásra, nem egy türelmes mátkaságra, amikor ott ült a holdfényben Kettyvel a hidon és mindazokon az estéken, amelyek erre következtek; áhítozása a leányra, az a szükségessége, hogy visszatartsa, töltötte el és aggasztotta a szívét.

Hanem azért úgy mutatkozott, hogy elmegye a leány, elmegy mindannak ellenére, amivel le akarta beszélni, az ő nagy szerelme ellenére. Hanem legalább rátanította arra, hogy higgyen ebben a szerelmeben, ha ugyan vizgatásnak mondható ez. Igen, a leány olyan tisztán látta már ezt a szerelmet, hogy a szíve fájt a férfiert és ez már vizgatás volt.

Közben ez a szerelm kezdett minden tekintetben elhatárolódni Tarvin szívére, s Ketty szerette őt annyira, hogy nyugtalankodjék ezért. Hanem ha arra biztatta őt, hogy nem volna szabad miatta annyi időt és gondot pazarolnia, akkor Tarvin azt felelte, hogy ő miatta ne nagyon törje a kis fejét, mert több ő rá nézve, mint akár a pénz, a föld, a politika és egészen tisztában van azzal, hogy mit cselekedjék.

Folytatása következik.)

át majd elvette a szemefényét a nagy vilárosság.

— Kelj föl, hé anyjuk, mit hoztál az udvarra, hogy úgy világit.

— Én bizony nem hoztam egyebet, csak három zsák szemetet a béka házából.

Kimennek, hát azon a helyen, ahová a fecske a szemetet öntötte, szemét helyett csupa arany, ezüst, még gyémánt volt.

Olyan gazdag emberek lettek, hogy heted-hét országban se volt párjuk. Aztán sokáig boldogan éltek s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFELÉK.

Izenet.

Innen, ahol évek előtt
Rólad szóttem a meséket,
Sűrű erdő rejtekéből
Küldöm ezt a kis dalt néked.

Innen, hol a virágillat
A napsugárnak tüze, fénye
Egybeolvad forró csókba,
Egy-egy édes költeménybe.

De az erdő napsugára
Mint hogyha most fáradt volna,
Hűs szél sívít, eső szitál
S dalos madár nem dalol ma.

S álmainknak röpke szárnyát
Sors azóta megtépdeste.
Elfáradtam. Dalom fogy már.
Madár se szól hideg este.

Feleki Sándor.

Álmodni . . .

Álmodni tenger habjaitól zúgó,
Virágillattal terhes partokon,
Csak oda von a lelkem vágyódása,
Hol zaklatás nincs, csupán nyugalom.

Hol nincs a szívnek, csak egy jó barátja,
De ez a sírig elkísér híven, —
A természet ily megszentelt magányán
E jó barátja vágyódik szívem.

Ott mérhetetlen boldog tudnék lenni,
Ott nem gyötörne semmi földi vágy
S a kedves férfi lelkebe a lelkem,
Mint légbe illat, úgy onyészna át.

De, ki betölti lelkemet a férfii,
Ki bús szívemben él mindenkoron,
Az én világom soha meg nem érni
S nem tudja, hogy csak róla álmodom . . .

Lisbeth.

† **A perzsa sahról.** Az orosz óár fejedelmi vendége, *Muzaffer ed Din* perzsa sah európai körutjában Magyarországot is meglátogatta. A sah apja halála óta most utazik először Európában, a nyugoti államokat mindazonáltal alaposan ismeri. Sok száz felesége és óriási rokonsága van Teheránban a sahnak. Feleségein, hozzátartozóin kívül van hat öccse, akik közül a legfiatalabb kilenc esztendő, továbbá tizenegy leánytestvére és ugyanannyi fia és leánya. A legfiatalabb hercegnek nyolc éves, a legidősebb harminc, míg legidősebb fia, *Muhamed Ali Mirza*, a trónörökös huszonnyolc esztendő. *Tebrisz* városban, négy napi jáásra Teherántól, a trónörökös székhelyén nevelkedett föl a mostani sah s ugyanott székel legidősebb fia, mint az Aserbeisau tartomány kormányzója. *Tebrisz* város nagyrészt romokban hever, csak szűk utcái és piszkos épületei vannak. A sah mesésen gazdag ember; vagyona mintegy százötven millió frank s évi tizenkét milliónyi civillistát kap. A sah második fia, *Melik Manzur Mirza* jól ismeri Európát. A múlt évben az akkor tizenkilenc éves herceg, akit *Meriman-Kan* bécsi perzsa követ *Perzsa reményének* nevezett, bentazta egész Európát. A husz éves hercegnek már évek óta van felesége s mivel ellensége a soknejűségnek, nem is fog többször házasodni. A sah udvari költője környezetének egyik legfontosabb alakja, amennyiben ő szállítja a verseket, amelyeket a sah egyszer évenként, március 21-én a perzsa újévkor megtartott fogadásán mond el.

† **A köember.** Miss Helene Gould, New York egyik legjótékonyabb milliomosnöje, érdekes udvarlással dícselkedhetik. *Stephen Shotwell* a neve, foglalkozására nézve remete, a kora már nagyon előrehaladtott s a New York állambeli *Barryville* közelében egy kőbányában lakik. Ugy tudják őt mindenfelé, hogy a „köember.” Ámbár hetven éves is lehet már, azért még mindig szeretetreméltóan tartja magát, legalább abban a hitben él, hogy *Helene Gould* viszonzója az érzelmeit. Tíz esztendővel ezelőtt véletlenül meglátta a milliomosnót, amikor egy beteg koldusszasszonynak a kunyhójából kilépett. Ettől kezdve rabja lett az előkelő urhölgynek. Hetenkint egyszer bejár a jó messze levő *Barryville* postahivatalába, ott fölad egy levelet, amely tele van hódolattal és imáddal a milliomosnó iránt, s megkérdezi, nincs-e levél a számára. Tíz esztendő óta vár már erre a levélre, persze hiába. De azért a türelmét nem veszti el. Néhány héttel ezelőtt elünt hirtelen *Stephen Shotwell*. Senki sem találkozott vele azokon a helyeken, ahol bolyongani szokott, sem a barlangjában nem találták. Már-már azt hitték, hogy baj érte, de egy szép napon megint felbukkant a látóhatáron és nagy boldogan mesélte el annak a néhány embernek, aki a bizalmával dícselkedhetett, hogy a fővárosban járt és föl-

kereste miss Gouldot. Egy szobaleány fogadta a pompás palota előcsarnokában és azt mondotta neki, hogy urnője meg fogja őrizni az emléket, azonban különböző okokból személyesen nem találkozhatik vele. Aztán kis öszeg pénz adtak neki, hogy vasuton menjen haza. A pénzt elfogadta, hogy legyen valam emléke imádoztatóitól, gyalog jött haza. Most folytatja előbbi életét, hetenkint megírja a maga szerelmes levelét és vár, türelemmel várja a választ.

† **A Waterloo-szoba.** *Viktória* angol királynő nagy kedvelője a színháznak, hanem azért nyilvános színházba sohasem megy el. A windsori kastélyban, ahol mint minden esztendőben, az idén is nyaral, nagyon gyakran vannak külön előadások és hangversenyek és pedig az ugynevezett *Waterloo-szobában*, a kastély egyik legpompásabb és legérdekesebb termében. A terem nemcsak szindarabok, operák előadására, koncertek tartására való, van benne nagy képgyűjtemény is. Eredetileg nem is színháznak épült ez a terem, hanem mindazoknak a fejedelmek, katonáknak és államférfiaknak az emlékére készült, akiknek a neve kapcsolatban van *Waterlooval*. Az is a sajátsága ennek a teremnek, hogy napsugár sohasem világítja meg — és a kastélynak első és sok évig egyetlen terme volt, amelyet gáz világított. A királynő nem szereti a gázt és csakis a férje kívánságára vezették be a gázt a *Waterloo-szobába*. Rendkívül ügyesen alakították át színházzá, szinpadot állítottak fel benne és kényelmes, emlékedő parkettet rendeztek be. Aranyozott vörös székeken sok néző fér el a teremben. Ha középtűt a királynő ül s körülveszik a királyi ház tagjai és más vendégek, akkor a pompás uniformisok és öltözékek szép szinpadot mutatnak, s az egész teremnek ragyogó képe van.

† **Li-Hung-Csang, a költő.** *Khinában* egyik legfontosabb tényező most *Li-Hung-Csang*. Ő benne bízik legjobban Európá. Érdekes ember, akinek azonban kiváló politikai képességei mellett, amelyek Angol-, Francia- és Németországban tett utazásai alatt lettek ismeretessé, költői vénája is van. Egy angol lap közli, hogy *Osborneban*, az ünnepi lakomán, *Viktória királynő* felszólította *Li-Hung-Csangot*, hogy írjon néhány sort emlékkönyvébe. *Li-Hung-Csang* elővette írókészlését és néhány sor titokzatos jegyet írt a könyvbe, amelyeket a londoni *khinai* követ rögtön angolra fordított. Rögtönzött „költemény” volt, amely körülbelül a következőképpen hangzott: „Az ország olyan, mint a hattyu, amely magasan a levegőben száll a tenger felett. Az utazók bejárák a földgömb négy játékát. A sok ut közül különösen kettő nyílik számukra. *Kocsijainak* kerékei a ragyogó villámhoz hasonlítanak.” A londoni lap megjegyzi, hogy a költemény kissé keleties s nyugaton nem fogadnak el.

A T Ū Z

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(54)

Végre egy éjszaka, kevéssel pítymallat előtt meglesték, amint épp szunyadozik vala a homokpadon egy sereg fecske közepette, amiknek ő a vezértük. Ott hevert a sós levegő zamatjában, a fehér-fekete fecskemadarak pedig lihegve ülnek rajta, elfáradván a hosszú légi uttól.

— Őh be édes egy történet — kiáltott fel *Foscárina* e friss festésű kép hallatára.

— Csak most kezdődik a mese igazi szép része. Nos hát megfogják a Szellőt, összekötözik, fölraják a birkára s viszik *Temódia* felé. A birkát teljesen ellepi a sok fecske: nem hagyják el a parancsoló urukat . . .

— Nos és? — sürgette barátja.

— Képzeld csak, *Dardi* egészen beleszeret a foglyába. *Ornitius*nak hívják, mivelhogy ő a vándorló madarak vezetője. *Temodiában* most egyebet sem hallani, mint a rengeteg sok fecskemadár csicseregését, fészkeik sűrűn ellepi a nagy mű állványait s nem egynek a szárnya perzselődik meg a tűzön, amelyet *Ornitius* szít, gyönyörű átlátszó üvegsöveket fújván a bólusföldből. De mennyi fáradtságba került, míg erre a mesterségre megtanították!

— És nem próbált megszökni egyszer sem?

— De mennyiszor! Azonban *Dardi* nagyon körülményes óvintézkedéseket tett, hisz valóság-gal szerelmes volt belé.

— És *Ornitius* is szerette őt?

— Igen, különösen azért, mert megtetszett neki az a skárlát-zsinór, amelyet a mester mindig ott viselt a puszta nyakán.

— És *Perdilanza*?

— Őh *Perdilanza*t az ő elhagyatottságában a fájdalom emésztette.

— És hogyan végződik a mese?

— A csoda megvalósul. Ott áll *Temodiában* az óriás-orgona, hétezer üvegsípjával, hasonlatosan egy üvegerdőhöz. Elérkezik a kitűzött nap. A doge a pátriárkával és a spalatói érsekkel a *Bucintórón* ülve közeledik a szent *Márk* öblében. Akkora a pompa, hogy *Ornitius* azt hiszi: maga *Jupiter* közeledik ott. Megnyitják *Temódia* körül a szilipeket, s a búvós újjának engedve megzendül az óriás zeneoszlo és a harmóniák széles hullámaint küldi szájja el egész a szárazföldre, el az egész *Adriára*. A *Bucintoro* megáll: negyven evezője hirtelenül lelankad a víz színére. De ime, hirtelenül megakad a harmóniák hullámjára, néhány zagyva hang halatszik, végre állal az egész. *Dardi* érzi, mint némul el egyszerre az óriás-orgona keze alatt, mint vész belőle a pára, mintha belsőjében egy rejtelmes erő pusztítana. Mi történt? . . . *Dardi* sem nem hall, sem nem lát. A *Bucintoro* pedig a vízre eresztenek egy csónakot, azon jön idefelé egy vörös ember, hóherbárdal a kezében. A bárd szépen leszele a fejet, pontosan a skárlát-zsinór mentén. Leesik a mester feje a vízbe s ott libeg a színén . . .

— Mi történt?

— *Perdilanza* belevetette magát a szilipek örvényébe! A víz árja pedig besodorta őt az orgona belsőjébe . . .

— És *Ornitius*?

— *Ornitius* fölkapta a víz színéről a mester fejét s elröpül vele a tenger felé. A fecskék észreveszik szökését s valamennyien követik. Pár pillanat alatt fekete-fehér felhő támad: csupa fecske, amelyek a szökevény után sietnek. Velencében és a szigeteken, üres marad minden fészék. Madár nélkül marad a nyár . . .

— És *Dardi* feje?

— Hova került, senki sem tudja, fejezte be mosolyogva a mesemondó.

— Nincs-e valamely rejtett célzat ebben az

elbeszélésben? — kérdezte hosszú hallgatás után *Foscárina*.

— Talán, esetleg van valami hasonlatosság a muranói mester és az én vakmerő vállalkozásom közt. Azt hiszem, nekem is olyan skárlát-zsinórt kellene viselnem a nyakamon, intő jel gyántá.

— Őh, néked meglesz a magad fényes sorsa. Téged nem féltetek.

— Csakugyan, édes párom, győznöm kell. És te segíteni fogsz engem. Naponkint figyelnek is rám a barátaim és az ellenségeim.

— Ez a hatalmadnak a jele.

Csakugyan, óráról-órára, percről-percre kísértetiesen, küzdenie, merészbődnie kell, hogy ellentálljon az ellenséges támadásoknak. Minden pillanatban ama távoli célon kell pihentetnie tekintetét és egybegyűjtenie egész erélyét. A dicsőség vágya harciasává edzette őt.

Csaták tüzeit éreztem s a küzdelem forratagában semmi egyebet nem láttam, csak a te alakodat. Őh, ha elmondhatnám neked, hogy minőnek látszódtál akkor nekem! A forratagban, míg csodás képek szövődtek össze a zene páráival, úgy kiáltottam át hozzád, mint a csatában kiáltó. Nem a szerelemért pusztán, hanem a dicsőségért is. És nem tudtam, hogy melyikre szomjaztam akkor inkább. És mint ahogy akkor láttam az arcodat, úgy láttam a szívemet is. Láttam! . . . Erted? Hihetetlen gyanu szövődött össze szökből, énekből, mozdulatokból, zenéből és élt olyan életet, hogy az egész világot meghódítanám, ha ennek csak egy töredékét is ki bírnám fejezni. Kitejézi. Ez az! A legmagasabb látománynak sincs semmi értéke, ha nem jelenik meg élő formában. S mindent, mindent elejétől kell teremtenem. Az eszméimet nem öntöm át öröklött formákba. Az én művem töviről-hegyre az én képzeletem alkotása. Nem szabad s nem akarok egyébre hallgatni, csak az ösztönöm szavára és az én fajom génuszára.

(Folytatása következik.)

† A végrendelet alkonya. A svájci nemzeti tanács egy tagja, Feller, egy gazdag serfőző, londoni utazása alkalmával hirtelen meghalt. Néhány napja csak, hogy felbontották a végrendeletet, amely különösen a család körében kellemetlen meglepetést okozott. Az örökösök a vagyonának tulajdoni részét közölközve hagyja, azonban olyan szokatlan kikötésekkel, amelyeket alig fogadnak el. Feller a berni szépművészeti múzeumnak százhuszonezer frankot, Thun városának százezer frankot, különböző kórházaknak, lővész-, torna- és dalosgyűlésnek kétszáz-ezer frankot, néhány régi barátjának és alkalmazottjának három-hármezer frankot, a feleségének pedig mindössze százhusz frankot hagyományozott. Thun városával szemben azonban kiköti a végrendelet, hogy bizonyos polgárokat sohasem fog városi tanácsosnak megválasztani, másokat pedig egyszerűmunkosokra elítéli a közügyektől. A végrendeletek is dekadenciában vannak már, kezdik elveszteni a komolyságukat.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, július 21.

Gabonaszület. (Guttman és Engel cég jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a befolyt héten a lehető legkedvezőbb volt az aratásra, mert szép idő volt, amennyiben egy, hogy az a mult heti esőzés után az egész héten zavartalanul folyt a munka. Az eredményvel általában véve mindenütt meg vannak elégedve: panaszokat csak itt-ott hallunk a Tiszavidék és a Dunántul egyes helyeiről, de úgy látszik, hogy a panaszok is tulzoltak. A piacra kerülő új buza ugy sulyra, mint színre nézve igen jó, azonban sarga árut is lehet látni. A rozs szintén elég jó.

A külföldi piacokon csendes hangulat mellett a forgalom igen korlátolt s ez érthető is, mert most ugy a spekuláció, mint a fogyasztó a világ termésének eredményét várja. Az amerikai árfolyamok a bekövetkezett esőzésekre, ami a tengerinek tett jót és a nagyobb-mérvű eladásokra estek és pedig buza 3 c, tengeri 5 c-t veszített araból, később az árak ismét megszilárdultak. A látható készletek a Bradstreet becslése szerint körülbeült 793,000 bushellel csökkentek. Angliában és Franciaországban igen gyenge volt a forgalom olcsóbb árak mellett. A német piacok szintén lanyhák voltak és különösen Oroszország kínált sok árut. A Balkán államokból a terméskilátásokat illetőleg a hírek továbbra is kedvezők, ugyszintén Dél-országból.

Nálunk az irányzat továbbra is lanyha maradt. Az üzleti hét részletei a következők.

Buzában az üzlet igen lanyhán indult s ez később sem fordult jobbra, mert a lanyhuló kurzusokra való tekintettel árúbirakosok mind sürögősebben kinaltak portékájukat s így az árakat még inkább nyomták. Az ár ezért kb. 25 fill. Új buzából néhány kocsi jött a piacra, melyekért 7,50—7,65 koronát fizettek helyben 3 hónapra, szállítási (kivitel) celokra egy pár nagyobb tetel is kelt el. Az összforgalom 75,000 métermázsza, a hozatal 96,000 métermázsza.

Rozs iránt szintén alig volt kereslet s így a forgalom nagyon szűk keretek között mozgott. Ó-árut kisebb tetelben a mult heti árakon, 6,35—6,45 koronán fizettek készpénzfizetés mellett budapesti paritásra. Új-áruban már van kinalat mintak alapján, a minőség kielégítő. Kiviteli celokra néhány nagyobb tetel kelt el 6,65—6,50 koronán készítésre budapesti paritásra. Élénkebb kereslet mellett. Nyíri származékokért azonnali és július—augusztusi szállítása 6.—5,92¹/₂ koronát fizettek Debrecen és Nyiregyháza távoliságába átvéve.

Árpából (6) (takarmány és hántási celokra) szintén csekély volt a forgalom, az irányzat csendes. Minőség szerint 5,80—6.—, kivételesen 6,10 koronát fizettek. Új árpa iránt a hangulat kedvezőbb s néhány tetel 5,50—5,60 koronán kelt el szállításra Budapestben, míg azonnali szállításra 10 fillérrel többet fizettek. Szerb szokványúért elvámolva Budapestben 3 óra 5,50 koronát fizettek.

Zabot aránylag gyengén kinalták, de ezzel szemben a kereslet sem volt nagy s így az árak változatlanok maradtak; a. 4000 q. kelt el 5,20—5,35 koronán; prima árúért, ami azonban gyengén került a piacra, 5,60 koronát fizettek.

Tengeri gyengén kinalták, de a kereslet is gyengén jelentkezett; az ára a határidő jegyzésekkel egyenlők.

Olagmagvak. Káposztarepőben szintén alig volt forgalom s 12.—13.—koronán jegyez. Komló aprószemű áru iránt jobb volt a kereslet s így árúért 12,50—12,90 koronát fizettek helyben elvámolva.

Az üzlet később olanyhult s az árak Ca. 25 forintot vesztek.

Hüvelyesek. Bab e héten is üzletelen maradt volt, a jegyzések csak névlegesek. Törpebab Gyöngyös—Félegyháza 8.—, gömbölyű Mohács 7.—, Zombor—Baja 7.—, barna Kalooca 7.—, tarka Nagy-Károly 5.—, kendermag 10.— koronáig jegyez helyben 50 kg.-ként. Bükköny 7—7,25, muharmag 7—7,50 korona Budapestben.

Határidőzúlet. Az egész héten gyenge volt a forgalom s úgy látszik a tolytonos áresést az effektív-üzlet lanyhasága okozza, minden más impulzus hiányzik.

A heti üzlet részletei a következők:

Buza októberre 7 K. 63 f., 7 K. 55 f., 7 K. 58 f., 7 K. 53 f., 7 K. 56 f., 7 K. 52 f., 7 K. 44 f., 7 K. 53 f., 7 K. 46 f., 7 K. 54 f., 7 K. 44 f., 7 K. 50 f., 7 K. 45 f., 7 K. 50 f., 7 K. 43 f., 7 K. 46 f. után 7 K. 51 és 7 K. 52 f.-en zárult.

Rozs októberre 6 K. 70 f., 6 K. 74 f., 6 K. 68 f., 6 K. 72 f., 6 K. 64 f., 6 K. 70 f., 6 K. 66 f., 6 K. 61 f., 6 K. 66 f., 6 K. 63 f., 6 K. 68 f., 6 K. 65 f., 6 K. 62 után 6 K. 66—67 f. zárult.

Tengeri júliusra 5 K. 82 f., 5 K. 95 f., 5 K. 79 f., 5 K. 80 f., 5 K. 88 f., 5 K. 85 f. után 5 K. 88—89 f. zárult.

Tengeri májusra (1901) 4 K. 71 f., 4 K. 66 f., 4 K. 69 f., 4 K. 65 f., 4 K. 74 f., 4 K. 68 f., 4 K. 72 f., 4 K. 76 f. után 4 K. 81—83 f. zárult.

Zab októberre 5 K. 20 f., 5 K. 16 f., 5 K. 19 f., 5 K. 20 f. után 5 K. 16—17 f. zárult.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) E héten is a gabonapiac lanyha irányzatát követte a lisztüzlet. Az eladások szűk keretek között mozogtak és az átvételek is lassan haladnak. Az árak a hét folyamán 60 fillérrel csökkentek.

Az árak 100 kg-ig, zsákostól Budapestben szállítva.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor:	25.80	24.50	22.90	21.80	21.10	19.90	17.90
			15.30	14.80	10.80		
			7	7 1/2	8		
			Finom korpa:		Goromba korpa:		
Ár:	korona	8.40				8.60	
	Dara:		AB		C		
			26.60		25.20		

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása a Budapesti Napló részére.) Lucernában a kereslet a befogvasztás részéről, ha nem is tulyságosan, de az időszakhoz mérten mégis elég élénk volt. Olasz származásu magból néhány kisebb tetel kelt el. Vörös tokere. 1899. évi termésű belföldi magból két kisebb tetelt 56—60 forintjával vettek meg. Az Amerikából beérkezett tudósítások még mindig kedvezőtlen híreket hoznak az új termésről. Az árak folyton emelkednek. Bitorherre. Új termésű magot a termelőhelyeken 28—30 forintjával vetek, olyan mag, amelyet eső nem vert, magasabb áron is kelt. Élénk forgalom mellett a hangulat állandóan szilárd. Törőrépamag iránt bár csökkent kisse az érdeklődés, külföldön azonban mégis rendkívül szilárd a hangulat. A beköszönlő élénkebb forgalommal szemben a termelő gazdára nézve igen fontos, hogy a piac helyzetéről, terméséről jobban értesülhessenek céljából, tolyton tájékozva legyen. Jelen tudósító teljesen költségmentesen sürögőnyelg vagy levélben, mindeu gazdát, ki hozzá fordul, kimerítően tájékoztat az összes magjelölök napi áráról.

Ipar és kereskedelem.

Hegedüs miniszter a székely vármegyékért.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter nagyszabásu és igen fontos rendeletet küldött a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának, valamint a kerületi iparfelügyelőknél és a székely vármegyék főispánjainak. Kijelenti a miniszter, hogy egészséges, fejlődéskepes ipari kezdeményezéseket látott, amelyeket életképesekké óhajt tenni. A gyáripar akadályait elhárítani kívánja, habár ez lassabban is történhetik. Nagy eredményeket vár a kézműipar fejlesztésétől. A fa- és fémpipar Marosvásárhelyen, a timár- és vasipar Székelyudvarhelyen, illetve Udvarhelyvármegyében, a faipar különböző ágai Sepsy-Szenti-Györgyön és az asztalosipar Kézdi-Vásárhelyen jellegzetes bizonyítékok arra nézve, hogy a Székelyföldön erős talaja van különböző iparágaknak, csak fel kell azokat karolni kellő erővel. A miniszter sürögő szükségnek tartja, a székely iparfejlesztés összes részleteivel való foglalkozását, amely nélkül komoly intézkedések nem tehetők. E részletek kinyomozása és a miniszter elé való terjesztés legye a kamara első feladata; nem általános nagy vonásokban, hanem egyes ipartelegek és műhelyek szerint megjelölve mindent, a mi utjában áll a fejlődésnek és értékesítésnek. Az egész vonalon rendszeres tevékenységet akar megindítani. A kamara javaslatait az öszre elvárja, mert a tél folyamán a teendők egész sorozatát állapítja meg.

Az értékpapírforgalmi adó. A budapesti tőzsdetanas és értékpapírforgalmi-adóról szóló 1900. XI. törvényoikk életbeléptetése alkalmából a következő rendeletet bocsátotta ki:

A Budapesti Giro- és Pénztár-Egylet Részvénytársaság a vezetése alatt álló lezároló iroda utján lebonyolítandó ügyletekre nézve az adókötelezettségnek beilyegyek felhasználása utján való teljesítése elmarad. A lezároló iroda bejelentett köteke után járó adó a lezároló iroda pénztaránál készpénzben fizetendő. Az adó közvetlen lerovása kötelező. A befizetés elmulasztása a törvény 84-ik §-a, illetőleg a végrehajtási utasítás 83-ik §-ának utolsóelötti bekezdése alapján pénzbírsággal büntetettek. Ujjonnan kibocsátott értékpapírok első megszerzése, visszazállítások halasztó ügyletekből és egyszerű halasztások a törvény 4-ik §-ának e) és h) pontja,

illetőleg a végrehajtási utasítás 9-ik §-a értelmében adómentesek. Hasonlóképp adómentesek az értéktulajni lezárolás rendje 6—8. §-ban megállapított árfolyamszabályozás végett történő bejelentések, de csak, amennyiben a bejelentés egy már adó alá vont ügylet folyamánya és az ügylet azonossága kimutatható. Az adómentességnek megállapíthatása céljából a résztvevők az adómentes ügyleteket bejelenteni tartoznak. Ha az alapügylet alkusz közbenjárásával köttetett, csatolandó a vonatkozó alkuszi kötegy. Az oly címekek, melyeknél a megnevezett a lezárolásnak nem résztvevője, a lezároló iroda csak azon esetben veheti tekintetbe, ha a oim vagy az ahhoz csatolt okirat a végrehajtási utasítás 7. §-a értelmében a megfelelő értékű szabályszerűen alkalmazott bélyegjegyekkel, illetőleg a lajstrom vonatkozó adataival el van látva. Ha az egyik fél által benyújtott lezároló iven foglalt bejelentések megfelelő ellen-tétel a másik fél által benyújtott lezároló iven hiányzik, a rendben nem levő tételt — mint hogy az nemlétezőnek tekintik — a benyújtást követő jelentések napján délelőtt 11 óráig mindkét fél pótvén tartozik bejelenteni. Ha a lezároló iroda jelentése tolytán az derülne ki, hogy az egyik fél által bejelentett tétel tévedésen alapul, a lezároló iroda állapítja meg, hogy a függőben maradt tételt mikép rendezendő. A törvény hatályba lépését megelőzőleg, vagyis 1900. augusztus hó 1-je előtt lezárolásra kötött, de később lebonyolítandó ügyletek adómentesek.

E végből a lezárolásban résztvevők 1900. augusztus hó 1-je előtt lezárolásra kötött, de később lebonyolítandó összes ügyleteiket legkösebb 1900. évi július hó 31-én az erre szolgáló ikeken a lezároló irodánál bejelenteni és a lebonyolításnál e bejelentésre hivatkozni tartoznak. Ugyanezen iven bejelentendő az 1900. augusztus hó 1-je előtt kötött halasztó ügyletekből származó s 1900. augusztus hó 1-je után teljesítendő visszazállítások is.

Hazai Bank-Részvénytársaság. Az 1900-ik év 26 felére felállított nyereség- és veszteség-számla adatai a következők:

Tartalék: Tiszti fizetések 104,802.07 K. (86,376.94), kölség 89,021.65 K. (83,408.92), jövedelmi adó 55,000.— K. (50,000.—), nyereség elvitel 117,864.90 K. (109,201.—), folyó évi nyereség 518,669.32 K. (485,306.42), összesen 638,534.13 K. (594,508.12). Összesen 885,357.85 K. (814,293.98). Követel: Mult évi elvettetés 117,864.80 K. (109,201.70), kamatjövödelmek 565,711.82 K. (535,832.34), jutalék 121,886.45 K. (138,231.—), nyereség idegen értékekben 20,302.42 K. (86,15.14), nyereség értékpapírokon 26,336.72 K. (13,896.94), syndicatusi jövedelmek 19,804.39 K. (13,861.46), váltóüzlet nyeresége 13,451.25 K. (4,605.40). Összesen 885,357.85 korona (814,293.98).

Az 518,669 K. 33 fillért kitevő, illetőleg az elmult évről áthozott nyereséggel együtt 636,534 korona 13 fillérrel kimutatott felévi tiszta nyereség az alapító 12-73 százaléknyi kamatozásának felel meg és az 1899-ik üzletév első feléhez viszonyítva 0.84 százaléknyi emelkedést mutat. Az elért eredmény annál inkább figyelemreméltó, mert abban egyrészt az előző évekről még el nem számolt nyereségek és a gróf Andrássy Géza-féle vasművek financirozásából előállott és tényleg már befolyt haszon nem foglaltatik, másrészt még a folyó év nyereségének egy részét is a bank a kedvezőtlen üzleti viszonyok és a bizonytalan tőzsdéi helyzetre való tekintettel a II-ik tétel javára rezerválta.

A közenszár felemelése Osehországban. Prágából jelentik, hogy a csehországi kiadói közenszárnyak augusztus elsejétől felemelik a közenszárakat, minőség szerint 16—20 fillérrel köbméterenként, míg egyes észak-csehországi közenszárnyak 15—17¹/₂ márkával kocsiakomanyonként.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 40 korona pénzben, 40.50 korona aruban. Bécsben a kontingentál készáru 44.40 korona pénzben, 45.— korona aruban.

Budapesti sertes-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi serteskonsumvásár árjegyzése 1900. évi július 21. Készlet 471 darab. Épkézet 430 darab. Összesen 901 darab. — Eladatott 791 darab. Maradt 111 darab. — Napj árak: 120—180 kgr. sulyban 88—92 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 90—98 koronáig, 320—350 kgr. sulyban 88—98 k.-ig. Oreg neha páronként 400—500 kilos 83—88 koronáig. Maica — korona 100 kilónként. A vásár élénk volt.

A budapesti gabonátözsdé.

Budapest, július 21.

Nyugodt hangulatban nyílt meg ma a buza-üzlet és bár csak néhány malom vett részt a keresletben, 12,000 métermázsza buza került forgalomba tartott árakon. Az irányzat szilárdabb. Új rozsban élénk kinalatra nagyobb volt a forgalom. Néhány ezer métermázsza került forgalomba 6.45—6.55 koronával.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 7 K. 50 f. sarga, 300 mm. 79.5 k. 7 K. 50 f. sarga, 100 mm. 79 k. 7 K. 40 f. felső, 100 mm. 78.5 k. 7 K. 45 f. Pest megyei vidéki: 100 mm. 79 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 35 f.

Szentesi: 2000 mm. 77.8 k. 7 K. 52¹/₂ f. Temesvári: 4100 mm. 75.8 k. 6 K. 95 f. Erdélyi: 200 mm. 80.5 k. 7 K. 40 f. Hódmezővásárhelyi: 2900 mm. 77.2 k. 7 K. 65 f.

Martföldi: 500 mm. 78 k. 7 K. 45 f. Mind 3 hónapra. Rozs (6): 200 mm. 6 K. 55 f., 450 mm. 6 K. 46

1. 100 mm. 6 K. 35 f. — Uj: 400 mm. 6 K. 55 f., 100 mm. 6 K. 47 1/2 f., 200 mm. 5 K. 50 f. Zab: 100 mm. 5 K. 25 f. Tengeri: 600 mm. 5 K. 92 f.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokási szerint, kétszemben 50 kilogrammonként — A minőség bektöltőtereknél és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, típus (pl. us-vidéki), súly (kg), ár (K, f).

Table with columns: Egyéb gabonafélék, típus (pl. Roza), súly (kg), ár (K, f).

A határőrség: folyamán a következő kitételek történtek:

Table with columns: Buza ok óberre, Roza ok óberre, Zab ok óberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901).

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns: Buza ok óberre, Roza ok óberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901), Zab ok óberre, Repece augusztusra.

Délután fél 5 órakor zárni:

Table with columns: Buza ok óberre, Roza ok óberre, Zab ok óberre, Tengeri júliusra, Repece augusztusra.

A budapesti értéktőzsde.

A mai értéktőzsde kellemes irányzatot áruolt el. Részben a Kínából jövő kedvezőbb hírek ösztönözték a spekulációt, bár azokat a tartózkodással fogadták, másrészt a glasgowi vaspánc emelkedő árai hatottak kedvezően. Az összes vezető-értékek élénk forgalom mellett emelkedtek s igen szilárdan zártak.

A helyi piac szintén kedvező volt. Rimamurányi ismét 4-6 koronával, Közuti 5 koronával emelkedett. A déli tőzsdén némileg ismét a lanyhább irányzat vett erőt, az értékek néhány korona áresése mellett.

A valutapiac és ércváltók változatlan. Az előtőzsde: kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 690.50-692.—, Osztrák hitelrészvény 670.—-672.50, Osztrák-Magyar Államvasút 661.50-663.—, Jelzálogbank 427.—-428.—, Rimamurányi vasmű részvény 523.—-526.—, Városi villamos vasút 263.—, Közuti vasút 584.— korona.

A déli tőzsde: gyengébb. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 688.—-689.—, Osztrák hitelrészvény 668.—-671.75, Osztrák-magyar államvasút 659.75-661.50, Jelzálogbank 424.—-426.50, Rimamurányi vasmű részvény 520.—-524.—, Közuti vasút 582.50-585.— korona.

Forgalomba került: 4%-os magyar koronajáradék 90.—-95.—, Városi villamos vasút részvény 293.50-292.— korona árfolyammal.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 666.25, Magyar hitelrészvény 686.—, Leszámitoló bank részvény 455.—, Rimamurányi vasmű részvény 517.50, Osztrák-magyar államvasút részvény 659.—, Közuti vaspálya részvény 584.—, Villamos vasút 291.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:*)

I. Államadósság. a) Magyar Államadósság. Pénz Aru 100 kor.-kint. Aranyárjádék 96.— 96.50, Koronajárjádék 97.50 91.20, Kései arany 97.60 95.80, Vörösvér 100.10 101.50, Államvasút 98.00 100.10, Államvasút ösztönkötés 76.50 77.40, Vaskorona 168.50 168.60.

b) Osztrák Államadósság. Egyenl. papírjádék 97.70 98.—, Egyenl. östörjádék 97.60 98.—, Aranyárjádék 96.25 96.75.

c) Idegen Államadósság. Bolgár vasúti kölcsön 79.70 80.20.

II. Más költösek. Budapesti fővárosi költés 88.60 89.50, Budapesti fővárosi költés 97.— 98.—.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása. Belvárosi lakóköz. zálogl. 98.— 99.—, Fővárosi lakóköz. zálogl. 98.— 99.—, Egyenl. lakóköz. zálogl. 91.— 92.—, Kései arany zálogl. 101.50 102.50, Kései arany östör. zálogl. 101.50 102.50, Kései arany östör. bank zálogl. 101.50 102.50, Kései arany östör. bank östör. zálogl. 99.— 99.50, Földhiteltörleszt. zálogl. 99.50 100.50, Földhiteltörleszt. östör. zálogl. 91.50 92.50, Földhiteltörleszt. östör. bank zálogl. 91.50 92.50, Földhiteltörleszt. östör. bank östör. zálogl. 95.50 96.—, Földhiteltörleszt. östör. bank östör. zálogl. 100.— 101.—, Földhiteltörleszt. östör. bank östör. zálogl. 97.25 98.25.

V. Bankok részvényei. Bankeszelet 178.— 180.—, Előm. pap. bank 202.— 205.—, Földhiteltörleszt. bank 216.— 218.—, Földhiteltörleszt. bank 216.— 218.—, Horvát-szláv jelzálogbank 211.— 214.—.

VI. Takarékpénztárak részvényei. Belvárosi 201.— 202.—, III. kerületi 214.— 216.—, Földhiteltörleszt. 150.— 152.—, Budapesti tak. és zálogl. r. társ. 418.— 414.—.

VII. Előtörlesztési társaságok részvényei. Bécsi hitelintézet 400.— 410.—, Bécsi hitelintézet 400.— 410.—, Bécsi hitelintézet 400.— 410.—, Bécsi hitelintézet 400.— 410.—.

VIII. Gőzmalomok. Concordia 470.— 470.—, Előbudapesti 45.— 45.—, Erőművek 288.— 288.—, Lusa 288.— 288.—.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei. Bányász bány. 130.— 130.—, Bányász bány. 130.— 130.—, Bányász bány. 130.— 130.—, Bányász bány. 130.— 130.—.

X. Vasútvételek és gépjármű részvényei. Gaudasági gépj. 540.— 570.—, Danubius 174.— 174.—, Ganz 240.— 240.—.

XI. Könyvnyomdák részvényei. Athenaeum 170.— 170.—, Franklin 520.— 520.—, Kosmos 20.— 20.—.

XII. Különböző vállalatok részvényei. Alt. vassz. kősz. 975.— 975.—, Előm. vassz. kősz. 975.— 975.—, Előm. vassz. kősz. 975.— 975.—, Előm. vassz. kősz. 975.— 975.—.

XIII. Közlekedési vállalatok részvényei. Adria tengerhaj. 478.— 483.—, Bpesti kősz. vas. 594.— 594.—, Idet. vasúti. 594.— 594.—, Él. jegy. 594.— 594.—, Villam. vas. 594.— 594.—, Él. jegy. 594.— 594.—.

XIV. Sorsjegyek. Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—.

XV. Pénzjegyek. Magyar 118.50 118.50, Osztrák 90.50 90.50, Osztrák 90.50 90.50, Osztrák 90.50 90.50.

XVI. Külföldi váltók (látra). Amsterd. 500.00 501.00, London 242.60 246.—, Német pl. 118.50 118.50.

*) Az I-V. alatt jegyzett papírok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI-XVI. alatt jegyzeteket pedig darabonként koronákban.

XIV. Sorsjegyek. Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—, Bécsli 12.— 12.—.

XV. Pénzjegyek. Magyar vörösvér 18.— 18.—, Magyar vörösvér 18.— 18.—, Magyar vörösvér 18.— 18.—, Magyar vörösvér 18.— 18.—.

XVI. Külföldi váltók (látra). Amsterd. 500.00 501.00, London 242.60 246.—, Német pl. 118.50 118.50.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsde a szezonzeri hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a termény-üzleti érdegybizottság hivatalosan a következők árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bányási —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona, Disznózsir: budapesti 54.—-54.50, korona, vidéki —, korona, Táblaszalonna: légszáritott vidéki —, korona, városi 4 darabos 46.—-46.50, korona, 3 darabos 52.—-53.—, korona, füstölt —, korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona, Szilvaiz: szlavóniai —, korona, szerbiai 18.—-18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde gyengébb a hangulat. Déli tőzsde gyöngébb, különösen Berline. Zárlat változatlan és esdesen.

Bécs, július 21. (Magyar értéktőzsde zárlata.) 4%-os aranyjádék 115.45, Tisnai és szegedi költés sorsjegye 139.25, Magyar vasúti költés ezüstben 99.20, Magyar keleti vasúti állami költés 117.75, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 452.—, Rimamurányi vasműrészvény 519.—, Magyar koronajádék 91.—, 4%-os Magyar földterh. költés 90.10, Magyar hitelbank részvény 685.—, Magyar nyeregmű költés sorsjegye 158.50, Kassa-oderbergi vasúti részvény —, Magyar kereskedelmi bank 268.50.

Bécs, július 21. (Osztrák értéktőzsde zárlata.) 4 1/2%-os papírjádék 97.60, 4%-os osztrák aranyjádék 115.65, 1880-iki sorsjegye 134.75, Osztrák hitelrészvény 385.—, Angol-osztrák bank 278.50, Bécsi bankeszelet 491.75, Osztrák-magyar bank 1718. Déli vasút 111.—, Dunagőzhajózási részvény 750.—, Dohányrészvény 280.—, Császári és királyi arany 11.89, Német bankváltók 118.60, 4 1/2%-os ezüst jádék 97.40, Osztrák koronajádék 97.40, 1884-iki sorsjegye 193.—, Osztrák hitelintézet részvény 666.50, Unionbank 557.—, Osztrák Länderbank 417.—, Osztrák-magyar államvasút 660.—, Elbavölgyi vasút 460.—, Alpeisi bányarészvény 454.—, 20 frankos arany 192 1/2 Londoni váltóár 242.60, Bécsi Tramvaj Litt A 285.—, Bécsi Tramvaj Litt B 278.—, Lipót köh. —, Az irányzat gyengült.

Bécs, július 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A déli tőzsde maorgalmában a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 666.75 Magyar hitelrészvény 686.—, Angol-Osztrák bank 277.—, Bécsi bank egyesület 492.—, Union bank 557.—, Länderbank 417.50, Osztrák-magyar államvasút részvény 659.50, Lombard 111.50, Elbavölgyi vasút 462.—, Északnyugati vasút részv. 456.—, Dohányrészvény 280.50, rimamurányi vasmű 518.—, Alpeisi bányarészvény 453.50, Májusi jádék 97.60, Magyar koronajádék 91.—, Török sorsjegyek 104.—, Német birodalmi márká 118.62, Napoleon d'or 19.32.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 21. (Tőzsdei tudósítás.) A legutóbbi napokban nagyon keresett köh- és bányarészvények nagy kedveltség és kis forgalom mellett hanyatlottak a hétvégéi realizációk miatt. Bankrészvények is gyöngültek, bár eleinte szilárdan indultak. Vasutak közül olasz és osztrák állam vasutak gyöngültek. Egyebekben az árfolyamok nagyfokú tiztelenség mellett változatlanok maradtak. Magánés kárméltósi kamatláb 4%.

Berlin, július 21. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjádék —, 4%-os osztrák aranyjádék 97.50, Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajádék 90.60, Osztrák-magyar állam vasút 140.—, Kassa-oderbergi vasút —, Bécsi váltóár 84.30, Magyar vasúti beruházási költés 101.75, Alpeisi bányarészvény —, Disconto-Commandit 175.25, Altános villamosok Edison 227.50, Gelsenkirchen 193.25, Lauraköh 214.10, 4 1/2%-os ezüstjádék 96.25, 4% magyar arany jádék 96.40, Osztrák hitelrészvény 276.60, Déli vasút 25.50, Károly Lajos vasút —, Orosz bankjegy 216.15, 4% új orosz költés 97.40, Török dohányrészvény —, Olasz jádék 92.60, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 148.—, Harpeni 136.—, Az irányzat kedvetlen.

Berlin, július 21. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyzázalékos magyar aranyjádék 96.40, Magyar koronajádék 90.60, Osztrák hitelrészvény 207.—, Osztrák-magyar államvasút 140.—, Déli vasút 25.50, Északnyugati vasút —, Elbavölgyi vasút —, Orosz bankjegy középszám 216.—, Buschtiehradi —, Orosz bankjegy —, (Ultimo) Lombard —, Hamburg, július 21. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjádék 96.—, 1860. sorsjegye 134.50, Déli vasút 25.—, 4% osztrák

Menyasszonyi-selyem-rudak 10 frt 50 krtól. Henneberg G., selyem-Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

Aranyjárdék 97.—, Osztrák hitelrészvény 207.40, Osztrák-magyar államvasút 140.—, Olasz járadék 92.20, 4% magyar aranyjárdék 98.70, Az iránzat csendes.

Frankfurt, július 21. (Zárult.) 4-2% papírajárdék 96.60, 4% osztrák aranyjárdék 97.50, Magyar korona-járdék 90.70, Osztrák-magyar bank 120.50, Déli vasút 56.6, Elbavölgyi vasút —, Londoni váltóár 204.65, Bécsi bankjegyesület 123.60, Villamos részvény 127.50, 3% magyar aranykölcsön —, 4-2% osztrák járadék 96.40, 4% magyar aranyjárdék 96.10, Osztrák hitelrészvény 208.—, Osztrák-magyar államvasút 140.10, Eszaki vasút —, Bécsi váltóár 842.05, Párisi váltóár 814.20, Unionbank —, Alpesi bányarészvény 221.—, Az iránzat csendes.

Frankfurt, július 21. (A Budapesti Napló tudósítói-járak távirata.) Arfolyamok jánárára. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 208.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 25.75, Osztrák aranyjárdék —, Olasz járadék 92.75, Laura-kő 216.40, Harpeni 135.—, Discont 175.40, Alpesi —, Bécsi bankjegyesület —, Az iránzat szilárd.

Páris, július 21. (Zárult.) Osztrák-magyar államvasút 97.—, 4% osztrák aranyjárdék —, Osztrák Lenderbank —, 2% francia járadék 99.67, Otomanbank 128.—, 3 1/2% francia járadék 102.25, Alpesi bányarészvény —, Déli vasút 95.85, 4% magyar aranyjárdék —, Párisi bankrészvény 10.17, Olasz járadék 91.25, Francia törleszt. járadék 99.—, Osztrák földhitelintézet részvény 1197, Török dohányrészvény 303.—, Az iránzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 21. A sertésüzlet iránzata változatlan.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm feletti súlyban) 90.—91 fillérig, Öreg közép (párónkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, Fiala nehéz (párónkint 320 kilogramm feletti súlyban) 94-96 fillérig, Fiala közép (párónkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 94-95 fillérig, Fiala könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig, II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 280 kilogramm feletti súlyban) — krajcárig, Közép (párónkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, III. Romániai: Nehéz (párónkint 820 kilogramm feletti súlyban) — fillérig, Közép (párónkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, V. Szepesi: Nehéz (párónkint 260 kilogramm feletti súlyban) 94-96 fillérig, Közép (párónkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 94-95 fillérig, Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig.

Sertésárak száma: 1900. júl. hó 19. napján volt készlet 43.289 darab, 1900. július hó 20. napján felhajtva 127 darab, 1900. évi július 20. napján elszállított 451 darab, 1900. július hó 21. napjára maradt készletben 42.965 darab.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállítók Budapest, VII., Kerepesi-út 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarok Zenepalota. Megjelen! MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkon tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszermind 65 legrszbb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 ft 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapestben, VI. ker., Teréz-körút 40-42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1.800.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 frttól 10.000 frttig.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, július 22. — Római katolikus Mária Magdolna. — Protestáns: Magdolna. — Görög-orosz: (július 9.) Pankr. — Zsidó: Thamus 25. — Nap kél 4 óra 10 percek. — Nyugszik 7 óra 29 percek. — A hold kél déli 12 óra 18 percek. — Nyugszik 4 óra 5 percek délután.

A művésztetek nem fogadnak. A fegyver és püppári dalkör nyári mulatsága a gyári vendéglőben. A Margit uszó-egyesület uszóversenye a budai Margit uszodában.

A Budapesti Training iskola nagy kerékpárversenye a csömöri-uti milliennári versenypályán. A budapesti fodorásztételek nyári mulatsága a városligeti Hermina-terten.

A budapesti torna- és sport-egyesület versenypálya szövetségének kerékpárversenye a csömöri-uti versenypályán. Eves a karmelita templomban délelőtt 10 órakor körmenettel egybekötött nagy zenés mise. Országos kerékpárverseny.

Bucsjárat a ferenczdiéki templomból reggel 6 órakor Mária-Besznyőre. Az új honvédműhely felavatása délelőtt 11 órakor. Az Athenium Dalegyesület nyári mulatsága a Mátás-földön.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma (Museum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig. Nyilvános könyvtárak zárva vannak. Magyar Kereskedelmi Múzeum, igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-6-ól délután 2 óráig. Tusakerő-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-út 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a

házi-nyári kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcsernokban nyitva: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 2 óráig 4 óráig. A külföldi (kirendeltékek központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— 4. m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, július 21.

A barometrikus helyzet lényegében változatlan maradt és ehhez képest az idő Európaszerte — és így nálunk is — általánosan derült, száraz és igen meleg. Küldés: Változás egyelőre nem is várható.

Vizállás.

Table with columns for location (e.g., Inna, Duna, Móra, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Lotoreca, Laboreca, Ung) and water level measurements for July 21 and 22.

BOOK JÁNOS "KÉPES BIBLIÁJA" 50 színes képpel, díszes vászonborítással, árak 4 korona, a legszébb alkalmatosságok. Kapuska a királyhivatalban, V. Hold-utca 21. 12. Valamint minden könyvkereskedésben.

Saját gyártmányu fa- és vasbutor, rézagyak, ruganyos acél-sedrony-ágybetetek, afrik- és loször-matracok, szalongarnitúrak, kerti butor és gyermekkoscsik részletfizetésre minden árfolyamés nélkül — gyári árakban — olesásban mint bármely készpénzfizetés mellett. Várható megrendeléseknek árjegyek so filter bélyeg beküldése ellenében. PÁPAI és NATHÁN legrégibb, legnagyobb és legszolidabb speciális üzlet e szakmában. BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. SZ. (Fonciére-palota). Gyár: VII. ker., Csenevry-utca 7. szám.

Eppen most jelent meg: A magyar színművészet Szerkesztette: B. Virágh Géza. Előszóval ellátta: Rákosi Jenő. Gyönyörű díszmű 250 képpel. A legjelesebb írók cikkeivel és az összes színészek és színésznők önéletrajzával. Ára díszes vászonkötésben 5 frt. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában József-körút 18. Gaianai-féle törv. védett. Elővirágos Lev-Lap Gelatin-nal védve és szallagga ellátva. Kapható több mintában. Ára 1 darabban 10 kr., 20 drb. 170 kr. Az ősztag előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a Budapesti Napló kiadóhivatala József-körút 18.

Fényképező készülékek stb. elismert legjobb minőségben. Raktár mindennemű szakbeli szükségletekből és Eastman-Kodak-cikkékből. Lechner-féle Mittheilungen photograph. Inhalt (Szakfolyóirat) — Mutatvány-számok ingyen. Ing. Inygen oktatás a műteremben. LECHNER R. (Müller Vilmos) cs. és kir. udv. fénykép intézete. (Fényk. cikkek gyára). Bécs, Graben 31. (Fénykép. műterem)

MEGLEPŐ UJDONSÁG! SZABADALMAZVA KIRÁLYI HÍVATALOK ÉS KÖZÖSSÉGI HÍVATALOK SÉNYEM KEZELÉZŐ-ÁPOLÓK Darabonként 25 és 35 kr Szab és kiadó tulajdonos BÉRCZDI SANDOR BUDAPEST VI. KIRÁLY U. 4. KÉPES ARJEGYZEK INGYEN. VISZONTLELŐK KERESTETNEK

PAPÍR KÁRPIT GYÁRI RAKTÁR VII., Erzsébet-körút 23. Zimmermann Bernát festő és mázoló Budapest, VII. Almásy-tér 16. Magyar, francia, angol és német papírkárpitok saját raktára • legnagyobb és legmodernebb választékban. •

SODOR folyékony szénsavtartalmu acéhvívely, melynek segélyével mindenki, bárhol szénsavtartalmu, egyszázezes, oleso, hűtő és hűsítő itatokat (szódavíz, söltör, limonádé, szkviz, málnaé, gazcuse, prósogó, tej stb.) készíthet az a célra szerkesztett palackban a mellékelt navítás szerint. A szénsav vegyülszta. A kezeles egyszerű, kényvelmes. A folyadék lehűl. 1 doboz 10 sodorhűvelvéllyel 60 kr. Egy hozzá szükséges, mindenkorra használható palack 3 frt. Sodorpalack, mely úgy hat mint a szódavíz, 4 frt. Részletes leírás és utasítás kívánatra ingyen és bérmentve. — Képviselet a magyar korona országai részére Budapeston Kertész Tódornál Kristóf-tér. Gelltner és Rauschnál Andrássy-ut 8

Az összes hangszerek közvetlenül Müller József leg többször kintüntetett gyárából, Schönbach, Csehország. Jótállás. Visszavétel. Nagy raktár szolo-hegedűkből, csellókból, új és régi mesterhangszerekből. Postai árjegyek ingyen.

Tan- és nevelő-intézet nyilvánossági joggal Budapest, Hold-utca 19. sz. Az intézet 22 év óta áll fenn. Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, azonban már most is lehet előjegyezni. A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bejárók. Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság. Dr. László Mihály, igazgató.

Kirándulás Budapest-Páris Nem társas-utazás. • Mindenki külön utazhat. Technikai vezetés: Thos Cook & Son világtutazási iroda. — Csupán 360 Koronába kerül. — Oda- és visszautazás II. osztályu gyorsvonattal. — Teljes 10 napi tartózkodás, lakás és ellátással Párisban, naponta belépti Jery a kiállítás területére, és 10.000 koronára balesetbiztosítás. Kalauz Párisból. Jegyek kizárólag: FUCHS H. váltóházánál, Bpest, IV., Kecskeméti-utca 1. kaphatók. Prospektus ingyen és bérmentve.

Színházak, szórakozó helyek

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Nyári szünet.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. július hó 22-én.
A csodaember.
(Rabbi Joscimann.)
Dalljáték 3 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám. Magyar szöveg átdolgozta Kövessy Albert. A verset-
ket írta Makai Emil.
Kezdete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Vasárnap, 1900. július hó 22-én.
Délután 3 óraker, fél helyárrakkal:
Lumpaci és a három új madár.
Bőhózat 3 felvonásban, dalokkal. Irta Nestroy; át-
dolgozta és előjátékát írta Csapregyhy Ferenc.
Este:
Harmadszor:
Elnök kisasszony.
Operette 3 felvonásban. Irta: Landesberg A. és
Fischl L. Zenéjét szerz.: Müller Nordau. Fordítot-
ták: Makai Emil és Stoll Károly.
Kezdete 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1900. július hó 22-én.
Délután 4-ker fél helyárrakkal:
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.
Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncal. Irta
Christiernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Este:
Gyöngyi Izó vendégfelléptével.
Az új honpolgár. (Goldstein Számi.)
Fővárosi életkép 3 felvonásban. Irta Kövessy Alb.
Kezdete 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc igazgató.
Pénztárnyitás 1/8-ker. Az előadás kezdete 1/2-ker.
A Mulató 16/ra szálléltetve van.
Mérsékelt nyári idény helyárrakkal.
Hatásos siker a szenzációs júliusi műsornak.
Joe Frank Jakson
érdekes amerikai Polo bicikli játékosok, (játékok Trans-
val és angol.)
The Martens német ének négyes.
Jeunesse Dorée-csoport
női trombitás-csoport (10 hölgy).
BERGER TESTVÉREK
szájharmónika művészek, madár- és állathangutánzó.
Felső bajorországi tancosok.
Les Sor Borbon's
szicíliai énekes és tancosok.
Ugyintm fellépte az összes ujonnan
szerződött művészeknek.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dobány nagy-
tűzde, Karoly-körút 26. és a Mulató nappali pénz-
táránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gyáráro-
sok által készitettek.

NÉMETFÖLDI KIRÁLYI
CARRÉ-CIRKUSZ
Carré Miksa igazgató.
Ma vasárnap, július 22-én
2 nagy disz előadás
d. u. 4-ker és este 7 1/2-ker.
Fellépnek a legjobb művészek és művésznők. A
egjobb iskola- és szabadon idomított lovak előveze-
zése. A délután 4 órai előadásban a 10 éven alóli
gyermeknek az ülőhelyeken **felít ízetik** (1. hely
60 kr., az esti 7 1/2 órai előadásban szívre kerül).
Egy művészünnepele
Nagy kiállítás némajáték bállettel. Szívre alkál-
mas és rendez. **Carré Oszkár igazgató.**

Ös-Budavára
Ma vasárnap július 22-én nyitva 3-órától reggelig
belépő díj 6 óráig 20 kr. azontul 30 kr.
Szenzációs műsor
d. u. 3 óráig éjfélig a honvéd zenekar hangversenye
5, 6, 7, 8, 9 óraker nagy előadások csatlalók részére
Uj! 6 és 7 óraker a főtéren Uj!
a bur toronykő elművészek páratlan produkciói
7 óraker nagy külön Variete előadás.
LITTLE TICH fellépte 10 óraker fényes Variete
Taciato, Little Tich és az összes művészek fellépte. Ejjérker
a főtéren The Liepelt's toronykő művészek.
Confetti ünnepele.

Diszes ingaórák.
Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Sörkereskedők
és vendéglősök
figyelmébe!
A Kőbányai Királysörfőző
palackcsőrei pasteurizálását a legujabb
mód szerint eszközöli, miáltal palack-
csőrei az eredeti minőség megóvása mel-
lett hónapokig eltarthatók.
A pasteurizálás e módjánál palack-
törés nem fordul elő, — minélfogva a
Kőbányai Királysörfőző azon kellemes
helyzetben van, — hogy **elismert**
hírű világos palackcsőreit a
legjutányosabb árakban ad-
hatja.
Megrendeléseket elfogad a:
Kőbányai Királysörfőző
Részvénytársaság
KŐBÁNYÁN.

Kölcsön-
ponyvák
csékely díj mellett, ugyszintén minden-
nemű új ponyvák és ujszakok a
legelőszóbban szerzethetők be a
FISCHER-féle zsák- és ponyvagyár-
ban, Budapest, Nagyköröna-utca 18.
Minták ingyen küldetnek.

Selyem fehérneműek
csak saját, legkiválóbb gyártmány, legkel-
lemesebb, legújgészesebb és legújartósabb
alsóruha (nem nagy össze!) kifogástalan
confekció mérték szerint.
J. MÜLLER, Eger, (Csehország.)
első selyem fehérnemű-gyár.
Minták stb. ingyen. Legújgészesebb eleme-
resek. Orvosilag ajánlja. **Próbáing 7.-**
koröna.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember !
SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár
gyárának kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatatlanok
és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen
versenyképesek.
Különösen ajánlhatók: Daniél Ernőé 574 szám, 580 szám; 532 szám, 408 szám
450 szám, 150 szám, 255 szám, 1896 szám.
— Minden papírkereskedésben kapható. —

Nyaralók
tulajdonosainak,
„AEOL”-hangszerek
A szabadban természetesen lé-
huzam által zengnek és önnu-
gukban igen kellemes varáz-
szerű összhangzást idéznek elő,
ami minden fogékony kedélyre
megépe és kedves benyomást
gyakorol.
Ly hangszerek kiválóan ker-
tek, ingások és villák stb.
igazl díszetű szolgálnak és
a helyükön nem is volna sa-
bad azoknak hiányozni. —
Részletes árjegyzék díjtalan.
Sternberg Ármán és Testv.
cs. és kir. udvari hangszorgyár
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.
Zongora-termék: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarok). Zenepalota.

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál
Ajánlják:
Dr. Korányi és Dr. Kéty
egyetemi tanár urak.
Idegbajokban, veseregényességél, emésztési zavarok-
nál, gyengességéknél stb. kitűnő sikerrel használtatik
Arak vidékre Kőbányai vasut állomásra szállítva
1 láda 30 nagy palack 17 K. 50 f.
1 ... 30 kis palack 13 K.
a fogyasztási adót is beleértve.
A láda és üres palackok 4 hónapig belföldi bér-
mentes visszaszállításkor 5 korona visszaszolgáltatik.
Budapesten kapható minden fűszer- és omege-ke-
reskedésben és poharanként a „Quisiana Automata
Buffet”-be is.
Küplá maláta sör és világos márciusi?
sör ládánként 1 koronával olcsóbb.
Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak
MEGRENDELÉSI HELY:
Királysörfőző Budapest-Kőbánya.

Butor
készpénzért vagy
részlet-
fizetésre
legelőszóbban
FUCHS
BÓDOG-nál
BUDAPEST.
József-körút 26.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Angol
tapéta
raktárak.
Ajánlja nagy raktárát
bel- és külföldi kárpitok-
ban: kővázak, vendég-
lők, épületek és lakások
kárpitozását helyben és
vidéken is azonnal és ju-
tányosan elvégzi.
Minius Jakab Budapest,
Főútlelet: Kerepesi-ut 6.
Fiókútlelet: Irányi-u. 25.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kirárolag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
(saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.
Főhercegi és hercegi uradalnak, cs. és
kir. katonal intőzések, vasutak, ipar-
bánya és gyári tarsulatok, építési vállá-
latok, építőmesterek, ugyszintén gyári
és ingatlan tulajdonosok szállítójá. H
homlokzat-festékek, melyek mászben
földalhatók, száraz állapotban porlak-
ban és 40 különböző mintában kül-
kint 16 krtól fölfelé szállítatnak és a
mi a festék szintisztaságát illeti, azonos
az olajfestékekkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kiva-
natra ingyen és bérmentve küldetik.

GOLIÁT
MALÁTA SÖR
Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál
Ajánlják:
Dr. Korányi és Dr. Kéty
egyetemi tanár urak.
Idegbajokban, veseregényességél, emésztési zavarok-
nál, gyengességéknél stb. kitűnő sikerrel használtatik
Arak vidékre Kőbányai vasut állomásra szállítva
1 láda 30 nagy palack 17 K. 50 f.
1 ... 30 kis palack 13 K.
a fogyasztási adót is beleértve.
A láda és üres palackok 4 hónapig belföldi bér-
mentes visszaszállításkor 5 korona visszaszolgáltatik.
Budapesten kapható minden fűszer- és omege-ke-
reskedésben és poharanként a „Quisiana Automata
Buffet”-be is.
Küplá maláta sör és világos márciusi?
sör ládánként 1 koronával olcsóbb.
Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak
MEGRENDELÉSI HELY:
Királysörfőző Budapest-Kőbánya.

Graz. **Graz.**
Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szem-
ben, a legzebb fekvésű szálló, ujonnan ké-
nyelmesen berendezve. **Villanyvilágítás.**
BUTTER J., tulajdonos.

1/2 Haggenmacher H-Sörfőző
Palack Sör
Különlegességek:
Szalón Sör.
Maláta Sör.
GYÁRI (TÖLTÉS)
5 MILLIÓ PALACK.
ÉVI TERMELÉS
125.000 HECTOL.
Megrendelési helyek: Budapestben V. Kádár-utca 5.
Haggenmacher Kőbánya: Haggenmacher Budafok.

Bécsi nők köszönetük szépségüket
első sorban a legkellemesebb, legkés-
zesebb, legújgészesebb
Eredeti Pompadour Paszta
használatának, amelyet néhai Med. Dr.
Rix A. talált fel. Ez a szépítőszert hasz-
náló folyton élelnek friss arcúkat, és
hírék fehéreségétől az arcukat csúszól
még a késő agkorig is, olaszait ké-
zesség mellett a póna különbeni oia-
szatírása mellett) szelít, mágfoltot,
himlőseket, pattanásokat, arpiat, a
börnek minden tisztáltságságát; már
40 éve áll a főfővárosok, művészek
stb. használatában a miről bizonyla-
tlan és kétségdőlésnek randítkozásra állanak. E szépítő szer
jóságának és artímetálatásának legújgészesebb bizonyítéka a 40
éves letele, a mely 100 alatt ugyancsak ezer használt szer-
ketkezett és újra ellínt. Egy 6 hónapra való tőgely ára 1 ft
50 kr.
POMPADOUR-TEJ
a bőrt azonnal teljesen fehérséggel vonja be, rajta marad az
arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 ft 50 kr. Pompa-
dour szappan 30 kr., Pompadour-krém rózsás, krém és fehér
szablon 1 ft 20 kr.
Tosák bízalomal **Özv. Dr. Rixné Vilma** (sz. Rix) (Rix A.
és testvérek) cégén, a valódi Dr. Rix-féle készítmények
egyedül **gyártók Bécs, Praterstrasse 10, (Austria). — V-**
teljűl csak olaszország csomagolt tessék elfogadják.
Budapesten forkárt **Török József-nél**, Király-utca 12., to-
vábbá Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. uraknál, V. Váci-körút
17. DETSINYI FRIGYES V., Marokói-utca 2., NERUDA
NANDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénzárunk egy fénykép-bonnt szolgáljat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt árak együtt a 10 frtyai összeget meghaladják vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

csupán a kifésztésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK a közkedvelt egy és kétkoronas áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Acetylen-világítási berendezések

teljes garancia mellett, legjobb és legmodernebb kivitelben. Legszébb és legolcsóbb világítás. Mindenütt alkalmazható. Olcsó berendezés, egyszerű, szakkezelést nem igénylő üzem.

BERDENICH GYŐZŐ

acetylen-világítás berendezési szakvállalat

BUDAPEST, VII. KER., ÓVODA-UTCA 22. SZÁM.

Első szakmérnök s specialista az acetylen-világítás terén.

Mint az 1899. évi budapesti nemzetközi acetylen kiállítás műszaki főrendezője aranyéremmel és ok-lévéllel kitüntetve; az 1900-ik évi párisi nemzetközi kongresszus és kiállítás rendező tagja stb.

A legtöbb és a világ első legnagyobb acetylen világítási telepeinek tervezője és építője.

Legjobb készülékek. Olcsó calcium carbid.

Évenként 4 huzásban
Játékosnak az 1907. évig az
OLASZ
vörös kereszt-sorsjegyek.
Fényeremény 35000
lirától 150.000 liráig

Kapható 30 havi részletfizet
havi befizetés darabonként 1 korona 10 fillér.

Már az első és második részlet (és 35 fillér portó) lefizetése ellenében kiadom a sorsjegyek sorozatát és szá-mát tartalmazó részletet, 3 részlettel nyugtásva, tehát 1 részlet ingyen.

Legközelebbi huzás augusztus 1-én.
Legkisebb nyeresémy, melyet minden sorsjegynek legalább nyernie kell, 35 liratól 45 liraig.

Fleissig Sándor
bank- és váltóháza
BUDAPEST,
VII. ker., Erzsébet-körút 2. szám.
hol a m. k. sz. osztálysorsjáték
200.000 kor. fényeremény nyereték.

Első budapesti
kávémagazin
szétküldési osztálya

kávé

olvánolva és bérmentve.
Postán utánvétel, vagy a pénz előleges beküldésével

4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
4 1/2 kg. Mocca kávé 7.50
4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
1/4 kg. Karaván tea 1.40
1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-u.4.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZÁCIÓSTALALMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált és, és kir. szab. gumiábrát. Ezen sérvbajó előnyei a többi sérvbajók felett a következők: 1. nem gyakorol kellenemlen nyomást. 2. Úgy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pótlottat oly módon oldja ki, mint a sérvbajó, hogy a sérvbajó teljesen elfedik és így a sérvbajó használata lehetetlen. 4. A biztonsági óvintézkedéssel pedig a sérvbajó használata meg van gátolva. Célzáróként nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély tanúsítja. Használhatóságát bizonyítja továbbá azon számos kóroszat és hálynyalatkózat, mely a világ minden tájáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a l. vevőknek mindenkor rendelkezésükre állanak. Célzárótsága mellett az árak mérsékeltek.

Egyedüli ára 7 és 10 frt. Kétoldalu 10 és 16 frt.

Övmeccéknek a felvétel olcsóbb. Hordóshál a test bőrére kerekít centiméterekben, torárába, hogy a sérvbajó, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy rákár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvbajó, ven. hasított, köldökötő, irrigator, mindennemű műfésztendő, göröcsbaranya, hát-egyesztartó, lezárás, ágybetét, havi-felgőg és minden a szakmába vágó cikknek.

Egyedüli képviseltőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.
Postai megbízások, rendelvényeket pontosan és titoktartás mellett leggodosabban utánvétel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA
cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerek
Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítástól 1858
ARJEGYZÉK kívánatra zárt börtökben bérmentve küldök.
A címre ügyelni tessék.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonatorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. orvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, leg-súlyosabb húgyhólyagbajokat, bujakkóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Eigyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befes-kendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegsége-ket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-állott ideg és ennek utókövetkezményeképp lére-jött hátrgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig
Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat
Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltunk; eset-leg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Ne vásároljon többé kész ecetet!

A kész ecet sok esetben a raktározás által megromlik vagy rossz anyagból készül, tehát éppoly étvágyrontó, mint a miyen egészségtelen. Tessék ecetjét önmagának készíteni a „Vinacet” eceteszcenciából vízzel való egyszerű hígítás útján! Ez a Vinacet-ecet aztán bakteriummentes és elromolhatlan, nem szűved a főzésnél, éppoly finom szaga van, mint ize és mindez előnyök ellenére jutányosabb mint a készen vásárolt ecet (erősség szerint 10—15 fillér literje).

Vinacet kapható a csemegés- és gyarmatfű boltokban, valamint drogériákban 1 kor. a 1/4 literes palackja és 3 kor. az 1/2 literes palackja.

Képviselő Budapest számára: **Kellner Testvérek.**
Eláruló helyek Budapesten: Belák István, Rottenbiller-utca 3.; Bruckner Ign., József-utca 53.; Czajlik Lajos, Váci-körút; Déssy Kálmán, Kerepesi-ut.; Hell Ferenc fia, Kőbánya; Jung Péter, Vámbáz-körút; Lust József, Egyetem-utca; Szimon István, Váci-körút; Szita István, József-körút; Petéz Lipót, Felső-Erdősor; Szihta Alajos, Eötvös-utca 24.

Olcsó butor-eladás.

2 székrony, 2 ajtó fényezett 34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stíl 4 frt
2 ágy, fényezett 22 "	1 íróasztal, 3 fiókos 16 "
1 éjjeli székrony, fényezett 8 "	1 hálószoba, matt diófa 105 "
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett 14 "	1 hálószoba, faragott 135 "
2 székrony, 2 ajtó, diófa, matt 34 "	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat 55 "
2 ágy, magas, diófa, matt 34 "	1 garnitúra selyem-behuzat 80 "
2 éjjeli székrony, diófa, márványtalp 22 "	1 garnitúra plüss-behuzat 80 "
1 kredenz, 4 ajt. fiókos, faragott, márv. 48 "	1 szalonnaszal 10 "
1 díván, magas támla szőnyeggel 40 "	1 consol márványtalp és tükör 28 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt 14 "	

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.
fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Dósa Kálmán
Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.
Az összes nyeresemények a biztosítottak tulajdonát képezik.
Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből:
Aktívák összege 1 milliárd 166 millió korona
Évi bevétel..... 258
1899-ben a biztosítottaknak kifizetett..... 109
1899-ben kötött új üzletek összege..... 998
Tiszta fölösleg 1899. végén..... 204

Az 1899-ben a biztosítottaknak kifizetett nyeresémosztalékok összege 14 millió koronára rugott.

A New-York a művelt világ összes országában bir fiókokkal.
A New-York kötvénye megtamdataatlan a kiállítás napjától fogva.
Referenciák Magyarországon:
Magyar Általános Hitelbank.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körút 9—11., New-York palota.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP, PAP, PAP

Table listing various types of beds and mattresses with prices in forint (frt).

GICHNER JANOS és TÁRSA paplan, matrác és kárpitosru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy vá. ást. ban. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.

Titkos betegségek szakorvosa

Dr. CZINCZÁR J. egyetem. orvosudor gyógyít férfiaknál és nőknél foglalkozál zavar nélkül mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket úgy mint húgyvesefolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bújakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmarkacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia) meglegő biztos eredményvel gyorsan a legújabb módon. Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerepesi-ut 14. sz. I. e. Rendeles: delelőtt 10—1-ig, délután 3—8-ig. Külön várótermek. Külön be- és kijárat. Levelekre régtől válasz.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára BUDAPEST, Rottenbiller-utca 13. Includes decorative tile patterns.

Granit-terazzo, Betonirozások, Medenczék, Csatornázások, Szökőkutak, Jászolok, Fayence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek, Keramit-lap, Mozaik-lap à la Metlach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyezet-nádszövet, Tűzálló téglá, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árak.

Biztos siker Csuz (renma), kőszvény

gyomor- és idegbajoknál Dr. Palócz gyógymódjával Budapest, Kerepesi-ut 10. Rendelés 10—12, 3—5 óráig. Külön férfi- és női osztályok. Levélre kimerítő válasz.

Advertisement for Dr. Palócz's medical equipment, including illustrations of a human figure and various instruments. Text: 'Specialista sörvkötőkben! Keleti-féle cs. és kir. szab. sörvkötője a legújabb szerkesztésű, csizmervé a legkisebb sörvkötő ezen generáción. Nem csak a nem okoz kellemetlen nyomást s megfogja a legmagasabb, követelemeknek! Arak: Egyoldali 6 forint, Keletoldali 12 forint. Mag nem felelő kiserőlték. Képes arjegyzeket diszkrezióval küld a gyár. KELETI J., BUDAPEST, IV. ker., Koronahécs-utca 17.'

Elektrogravüre, G. m. b. H. Leipzig-Sell.

I. oszt. Villamos véső-gépek gyártása erőhajtásra. II. oszt. Éreonyomóelvezető készítése acélból (mélyítve és domborítva) a mi új eljárásunk szerint. (Magy. szab. 11385. sz.) egészen automatikusan dolgozó gépeken. A magy. szab. (11385. sz.) részére vevők vagy engedélyesek kerestetnek.

Advertisement for Dr. Garai Antal, a specialist in venereal diseases. Text: 'A nekünk bemutatott szomatlan megbizható, hiteltelen... Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 24. az Opera mellett. TITKOS BETEGSÉGEKET húgyvesefolyásokat és sebeket, az önterostetés utóhatását, az elgyengült férfiero, nagyméretű, a bújakór utókezelésének, nőknél felhatalányt, bármennyire súlyos is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtatlanos egyik főokozója és hőrbetegségeket gyógyít új gyógy mód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan. Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész-és szülészeti doktor volt osztr. kir. oszt. főorvos. RENDEL: naponta: d. e. 10 óráig, este 6 óráig, délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig. Díjazott levelek, legnagyobb figyelemmel válasszalattal és gyógyezrekről le gondos kórá lex. Kórák külön váróterm. Uryanott meglelet és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NÉPSZEMÉ UTUTATÓ (mar 15-ik kiadásban megjelen) nemi betegségek és azok ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ár: 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv 160 becsomagolt lemez alkötve, 1 frt becsúdáse mellett bormente v. gy 90 kr. utánvétel mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet kúrádása. — III. Az önterostetés és az ajkai marórisélek. — IV. Húgyvesefektór (trippert) és húgyvesefektórisélek. — V. A bújakór (syphilis). — VI. Fabarótyás. — VII. Erythema nodosum. — VIII. Néi magtatlanos. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek gyógykezelése. prostitúció.

Kinek van szeplője? vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arcán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetésére végezt a világhírű SERAIL ARCKENŐCSHOZ, mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztatlanságot, hanem az arcotért vakító fehérre, tisztává és üdévé teszi. — 1 tégely ára 1 kor. 40 fillér — Postán franko küldve 2 kor. 10 fill. — Szállpan hozzá 1 drb 60 fill. Kapható Budapesten: Terök József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszerésznél. ROZSNYAY MATYAS gyógyszerész Aradon.

MAGYAR KÖLTŐK • KLASSZIKUSOK. A magyar klasszikus költők munkáinak sorozatát ajánljuk itt a közönség és a tanuló ifjúság figyelmébe. E művek javarésze eddig csak drága áron volt kapható. A Magyar Könyvtár és Tanulók Olvasótára című gyűjteményekben megfelelő olcsó kiadások által megszerzésüket nagyon megkönnyítettük. ARANY JÁNOS. Válogatott balladái. Riedl Frigyes bevezetésével. (M. K. 11—12. sz.) Iskolai kiadás 60 fill. ARANY JÁNOS. Toldi. (M. k. 69—70. sz.) Iskolai kiadás 60 fill. ARANY JÁNOS. Kisebb költeményéből. Személynyek. Moravcsik Géza bevezetésével. (Magyar Könyvtár 74—75. sz.) Iskolai kiadás 60 fill. ARANY JÁNOS. Toldi esteje. Bánóczy József bevezetésével. Iskolai kiadás. (Magyar Könyvtár 87—88. sz.) 60 fill. ARANY JÁNOS. Első lépés. Jókai ördöge. Bevezetéssel ellátta Komáromy Lajos. (Magyar Könyvtár 101. sz.) Iskolai kiadás 30 fill. ARANY JÁNOS. Személynyek Toldi szoralmából. Rendezte és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. Iskolai kiadás (M. K. 102—103. sz.) 1 kor. 20 fill. ARANY JÁNOS. Katalin. Keveháza. Szent László füve. Bevezetéssel ellátta dr. Radnai Rezső. Iskolai kiadás. (M. K. 121—122. sz.) 60 fill. ARANY JÁNOS. Buda halála. Bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (M. K. 137—139. sz.) Iskolai kiadás 90 fill. ARANY JÁNOS. Vojtina Ars poétikája. Bevezetéssel ellátta Kelemen Béla. (M. K. 144. sz.) Iskolai kiadás 30 fill. BALASSI BALINT költeményéből. Személynyek. (Tanulók Olvasótára. I. k. 4. füzet) 40 fill. BERZSENYI DÁNIEL Válogatott versel. Elettjai bevezetéssel. (M. K. 3. sz.) 30 fill. BERZSENYI DÁNIEL Válogatott versel. (Tanulók Olvasótára. I. kötet. 1. füzet) 40 fill. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY Dorottya, vagy: Dámák diadala a farsangon. (M. K. 10. sz.) 30 fill. GVADANYI JÓZSEF GRÖF. A peleskel nótárlus. Sajtó alá rendezte Kardos Albert. (Magyar Könyvtár 79. szám) 30 fill. KISFALUDY KÁROLY. Válogatott költeményel. Bánóczy József bevezetésével. (Magyar Könyvtár 3. sz.) 30 fill. KISFALUDY SÁNDOR. Válogatott regél. Csobánecz. Tátkia. Doboz Mihály és híveise. Bevezetéssel ellátta Szigetvári Iván. (M. K. 125. sz.) 30 fill. KÖLCSEY FERENCZ. Válogatott versel. Bevezetéssel ellátta Négyesy László. (Magyar Könyvtár 9. sz.) 30 fill. Kuruozvilág költészete. Kardos Albert bevezetésével. (M. k. 42. sz.) 30 fill. TINÓDY SEBESTYEN. Válogatott históriás énekek. Rendezte és bevezetéssel ellátta Perényi Adolf. (Magyar Könyvtár 145. sz.) 30 fill. TINÓDY SEBESTYEN. Személynyek eposzalból. (Tanulók Olvasótára. II. kötet. 15. füzet) 40 fill. VIRÁG BENEDEK. Költeményel. Kiadta Zilinszky Aladár. (M. K. 115. sz.) 30 fill. ZRINYI MIKLÓS. Szigeti veszedelem. Bevezetéssel ellátta Bánóczy József. (M. K. 8.) 30 fill. ZRINYI MIKLÓS. Szigeti veszedelem. Személynyek. Tanulók Olvasótára. I. k. 2.) 40 fill. Megjelentek és kaphatók LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésnek kiadóhivatalában BUDAPEST, Andrassy-út 21.

Minden szó egyszeri beiktatása peti-
botlúkból 4 fill. Vastagabb be-
tákból 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad fol-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Olcsón vásárolni
mindent**

**Drágán eladni
mindent**

az apró hirdetések után
lehet.

**Alkalmazást kapni
Munkaerőt találni**

az apró hirdetések után
lehet.

Potom pénzen

veheti most már mindenki
hasznát a nyilvánosság-
nak, mert eltörölték a
hirdetési bélyeget.

**Például:
Ez a hirdetés csak
20 fillérbe kerül:**

Keresek
ócska konzótköröt.
Fejér, József-u. 9.

Ez 28 fillérbe:

Olcsón
kínálók jól konser-
vált varrógépet.
Zimmermann, Váci-
utca 117.

Ez 32 fillérbe:

12 olcsó
nádszékot veszek.
Schwarz, Nádaslep-
utca 12.

Ez is 32 fillérbe:

Keresek
hűvös hónapos szo-
bát. Ligeti, Vörös-
vári-utca 8.

Ez 48 fillérbe:

Elmennék
nevelőnek, kitűnően
képesített tanár-
lőlt vagyok, igénye-
im szerények. He-
gyesi, Rákóczi-
utca 1.

**A szakos 30 Kraj-
cáros bélyegilleté-
ket megáztattam
nem kell. Tehát ezután
a címmel ellátott
apró hirdetések
is bélyegmentesek.**

„Mérnök” Arad
posta restauo levele van
K. E.-től. 6892

Svábhegy.
Lehetőleg keddre gyere,
előbb ne. Ugy gondolom,
hogy már a múlt héten
is jöhettél volna, ha akar-
tál volna. 6598

Fekete lovag
tudatja a kis művelő,
hogy oly ismeretlen mesze-
szo vidékre nem tud el-
menni, mert fél, hogy el-
téved. Pesten találkozh-
tunk. Levélét várom a
kiadóba „Fekete lovag”
címen. 3029

KERESLET.

Oklevéllel bíró
nevelőnk keresek két leány-
nyom mellé; az egyik
második polgár iskolai, a
másik első elemi tanít-
vány, francia, német nyelv-
és perkt zongora tanítás
kívántak. Bizonyítvány,
fénykép és igényöl küld-
endőik Szentes Jakab ke-
reskedő címére N.-S-
szénybe. 6591

Utítársat
(fatai ombert) keresek, ki
velem a világiállítást meg-
tekintve augusztus hó
előjén Párisba utaznék.
Szíves ajánlatokat „Utít-
társ” alatt a kiadóhiva-
talba kérek.

Jókarban
levő használt trioklit
(csomagszállításhoz) ke-
resek megvételre. Kertész
Pál divatterjesztő, Ke-
repesti-utca 44. a Népszin-
házzal szemben. 3038

Keresek
Budán, Krisztinavárosban
vagy Vizivárosban egy
külsőbejárta utcai hó-
napos szobát, esetleg für-
dőszobahasználattal. Aján-
latok „Déli vasut” jelöl-
vel a kiadóhivatalba ké-
retnek. 3016

Alkalmazást
nyer, író, okleveles ma-
gyar-német, spongorában
is oktató tanító, pusztá-
ra egy IV. elemi osztályt
vezető leányka mellé. Cím:
a kiadóhivatalban. 3026

Tanone
felvételt Rothberger
Jakabnál, IV. Váci-
utca 6. 10986

Több évi bérletre
keresek a II-ik kerületben
nem nagy távolságra a
„Margit-Parkhoz” egy
modern berendezésű kis
házat kerttel. Ajánlatokat
árral „L. Ignác” jellel a
„Budapesti Napló” kiadó-
hivatalba kérek. 10881

Gyermekker-
tesznék, ki a gyermekek
ápolásában és házi teendők-
ben járatos, két kis 1 1/2
és 2 1/2 éves leányka mellé
uri házhöz a nyíráton 41
Siófokra keresetlik. Aján-
latok jólelkűeknek Budape-
sten, Vas-utca 15b. I.
emellet Sternbergel, vagy
Siófokon a Walsh-villá-
ban. 3210

Istálló
2-3 lóra, tágas udvarban,
esetleg kocsiszinnel ke-
resterik. Bővebbet Halász
Miklós, Rombach-utca
13. 3031

Takarítást
keres egy fiatal asszony.
Vig-utca 33. ajtó 5. 3039

Légszuszemotor
1 lóerejű, jó állapotban,
megvételre keresetlik. Cím
a kiadóban. 6556

Két tanuló
jó házból, szalag, csipke
és selyem üzletbe fizetés
mellett felvétetik. Ajánlat
Oszkár és Tsa Zsibárus-
utca 3. 11024

Könyvelő,
ki a magyar és német le-
velezést tökéletesen bírja,
azonnal felvétetik. Ajánlat
„U. X. 7881” jelölge
alatt Haasenstein és Vog-
ler (Jaulus és Tsa) céghez,
Budapest, Dorottya-u. 9.
kéretnek. 11025

Butorozatlan
két szobát keresek e hó
huszonötödikétől angusz-
tusz harmadegyedikéig. Ár-
jelölést ajánlatok „X” címen
továbbíthatnak. 6603

Özveggy vagy
önálló intelligens hölgyek,
bármely vidékről igen
kedvelt vállalatnál előnyös
alkalmazást nyerneik.
Ajánlatok „Hálás foglalko-
zó” címen a kiadóhiva-
talba. 6550

Azonnali házvétel.
Földszinti vagy villa-
szervi kis házat a II.
vagy III. kerületben
a Margit-hídtól nem
nagy távolságra,
venni szándékozom.
Mielőbbi részletes
ajánlatok „H. J.” jelölge
alatt e lapokhoz küld-
endő. 10980

Használt
olcsószoba szekrényt
tűkorról és betávirányít-
vann óhajtok. Ajánlatok
H. J. alatt e lap ki-
adóhivatalához kérek. 2963

Somogy megyében
bárhöl egy fússzer vagy
vegyeskereskedést azon-
nal átvételre keresek.
Ajánlatokat, Kereskedelem
címen a kiadóhivatal
továbbíthat. 6592

KINÁLAT.

Okl. nevelőnk
isz. kitűnő működési bi-
zonyítványokkal, tanítja
az ol. és polgári osztá-
lyokat, héberben járatos,
állást keres helyben vagy
vidéken szerény feltéte-
lek mellett, esetleg pótviz-
sátára előkészít. Cím:
Király-utca 65. sz. III. em.
ajtó 7. 3020

Apollóni
minőségben állást keres,
kórházban vagy magános
családnál egy ügyes és
tapasztaltan gazdag
szülőznő. Feltevélek
szerények. Cím özv. Di-
nász Sámuelné, VIII. Tö-
mő-utca 62. ajtó 1.

Párisba
utazókat jutányos díjazás-
ért kalauzot megbízható
fiatalember, beszél ma-
gyarul, németül, franciául.
Szíves olcsó magánlakás
is. Levélre válaszol. Cím:
„M. 44. Páris. Bureau 10.”
Posta restauo. 6553

Angol tanfolyam
nyílik meg a napokban.
A tanjdi havonta három
fél, kezességgel, hogy a
nyelvet bárki 6 hónap
alatt teljesen elsajátítja.
Leveleket „English” jelöl-
ge alatt kérek. 6559

Zálogjegyeket
vesz, esetleg azokra köl-
csönt közvetit, Grünblatt
és társa, Erzsébet-körút
56. sz. 6599

Utazónak
ajánlokozom irodalmi vál-
latához napi, hetilapok,
folyóiratok terjesztésére.
Ajánlatot kér „H. S. 101”
címmre e lap kiadóhiva-
talához. 6528

Eladó szálló.
A fővárososh vasuton 2
óránvira 5 kataszt. hold
romekül beállított s kitű-
nő fajokkal beültetett 2
éves szálló, családi kör-
ülmények miatt eladó.
Egy negyed hold termő
van benne. Gyönyörű fekvé-
sű, levegője és vize ki-
tűnő. Nyaralóknak kiváló
alkalmas s pár év
mulva szép jövedelmet
is hajt. Venni szándéko-
zókat küldjék be címeket
„Szöllőtelep” alatt a ki-
adóhivatalba. 3034

ZSOLNAY-féle
egészen új kályha olcsón
eladó. Teréz-körút 39. I.
4. sz. 3018

Örökbe szeret-
nem adni 3 1/2 éves szép,
egészséges kis leányomat.
Cím: Gyár-utca 5. föld-
szint 76. 305

Sírkőgyár
szállít fekete gránit sír-
követ feirlattal együtt bár-
mely állomásra jutányo-
san. Schmiéd Jenő Kassa. 6579

Olcsón eladó
gyönyörű szép villatelek,
közvetlen a balaton partján.
1500 □-61 22 olcsósság-
ban vizjoggal, közbirtokos-
sági joggal és halászi
berjövdelemmel. Bővebbet
Aczád Béla Ujpest,
Árpád-út 3. szám. 6578

Augusztus
Jelölőre kiadó háromeme-
letű új házban, három
utcai szoba, fürdővel és
mellékhelyiségekkel 340
ft. Földszint két utcai
szoba, mellékhelyiségek-
kel 220 ft. Egy nagy
utcai szoba, konyha, éle-
kamra 160 ft. Egy üzlet-
helyiség bármely célra
200 ft. Koszoru-utca 23.
sz. 6540

Ház
2100 forinttal megvehető,
tehér 1500 ft. Jövedelme
450 forintot, a Margit-kör-
utnál Petrezeiyeim-utca 5.
6583

Az orsz. magyar
gyorsirászati egyesület
augusztus hóban Báthory
Dezso középiskolai tanár
ur vezetés alatt új ma-
gyar és német nyelvű gép-
és gyorsirászati tanfolya-
mot nyit. Jelentkezéseket
felvesz a Yost írógép
részvénytársaság Erzsé-
bet-körút 9-11. New-York
palota.

Legons
parisienne a bas prix.
Rocher, Csokonai-utca 8/a.
III. 15. 6588

Szűnyeg diván
kredenz, borszek, asztal,
írásztal, remek szalon-
garnitúra bámulatos ol-
csón kapható. Gyár-utca
25. kárpitosmesternél. 6595

Bármily áron
kiadom a Dembinszky-
utca legeszebb házá-
ban levő két szobá-
ból, elő-fürdőszobából és
mellékhelyiségekből álló
lakásom. Bővebb felvilá-
gosítást a Dembinszky-
utca 20-ik szám alatt levő
Krausz H. József gyári
irodában.

A tisztviselő-
telepen Erzsébet- és Héder-
vári-utca sarkán egy lakás,
esetleg boltnak használ-
ható, aug. 1-re kiadó. 6560

Fűszerkereskedő-
segéd, vidékről jött fel,
azonnali beépítésre ajánlja
magát, a magyar és né-
met nyelvet tökéletesen
bírja. Cím: VIII. Német-
utca 11. ajtó 20. 6571

Harisnyák
olcsón és szépen meg-
feleltetnek gépkötéssel
Váci-utca 67. sz. 3042

Hegedűjátékban
alapos oktatást nyújt egy
okleveles hegedűtanár.
Lakásán 8 koronánál ha-
vonként. Cím a kiadó-
hivatalban. 6601

Kerékpár
egészen új nagyon olcsón
eladó. Wesselenyi-utca 52.
II. 17. 6587

Házvezetőnői
állást elfogad azonnal
18 éves intelligens nő,
háztendőkben teljesen
járatos, beszél magyarul,
nemétül és tótul, idősebb
házaspárchoz, esetleg élte-
sebb magános urhoz is
elmegy. Cím a kiadóhiva-
talban. 6584

Irodai
felszerelések Remington
írógép 1 nagy (6-os számú)
egy kis pénzeszkény stb.
azonnal eladók. Bővebbet
Berdeinel mérnöknel Bu-
dapest, VII. Óvoda-utca
22. 1021

Hegedű órákat
ad mérsékelt díjazásért
képzett zenész Váci-utca
II. 5. 11023

Különbő
szerszámok gépgyári fel-
szerelések és anyagok stb.
különböző kovács, lakatos
vagy gázszerelesek, gáz-
és vízmérők stb. azonnal
eladók. Bővebbet Berde-
nichel mérnöknel, Budapest
VII. Óvoda-utca 22. 11020

Cimbalom
Átköltözés miatt azonnal
eladó. VII. Kerepesti-utca 54.
III/13. 3041

Poloskákát
évi jótállás mellett kiírtom
Rácz lakástisztító, Váci-
utca 22. 6575

Solyomrón
egy csinos ház kerttel
és földkel nagyon ol-
csón eladó, kedvező fi-
zetési feltételekkel. Fischer
S. Teréz-körút 7. 6567

Gyönyörű,
árnyas nyári lakások,
konyhával együtt Ko-
vácsyutakon, a Duna
és a nyugati vasut Esz-
tergom-csavargó-503s állo-
mása mellett. Holvben ki-
tűnő éttermek, Duna-
fürdők, források. Mérsé-
kelt menedjék Budapest-
ről. Közéletben Nieder-
mann igazg. Esztergom.

A közeledő
vadászati évad beálltával
fölvihom a nagyobb urad-
almak és vadászterüle-
tek figyelmét arra, hogy
az elejtett vadak, külön-
ösen nyulakból bármily
nagy mennyiséget hajlan-
dó vagyok átvenni külföld
részére. Groszman Jágó
Miskolc. 3025

Eladó birtokok.
Sáros megye. 9134-600.000
Gömör megye 200-17.000.
660-3600.000. Zemplén. 780-
125.000. Nógrád-
megye 1020-130.000.
456-85.000. Vas megye
10400-160.000. Ungm.
300-45.000. Erdélyországi
2160-300.000. Szilágy-
megye 1480-200.000.
Szahármegye 778-
30.000 holdakban, forin-
tokban, választékyeg ké-
retek. Kuchta Tiszolc. 6574

12 frtért
készenlök műhelyben
romokszabású férfítű-
nyók mérték után valódi
gyapjuszövet maradókk-
ból, Lichtmann Sándor
műszabás, Bpest, Garay-
tér 9. Augusztustól Csé-
mőri-ut. 27. I. em. Vidékre
szövetminták bérmentve.

Tyuktenyésztes
című munka, nélkülöz-
hetetlen kézikönyv, min-
den baromfi-tenyésztőnél,
ki fáradozása után nagy
hasznot akar látni. A
baromfiak betegségeit be-
hatóan tárgyalja. Ára 2
korona. Megrendelhető
Hreblay Emil állattenyészté-
si főfelügyelőnél Gödöllőn.
6558

Házvezetőnőknek
ajánlok egy intelligens
nő, kitűnő gazdasszony,
esetleg gyermekekhez is.
Cím a kiadóhivatalban.
6633

Modern
levélzárakrny állvány-
nyal azonnali megvételre
kerestetik. Cím a ki-
adóba. 2992

Kerékpár
majdnem új, betegségi
miatt olcsón eladó. Régi
posta-utca 4. III. em. 14
3031

Emléknék,
ajánléknak kiválóan alkal-
mas. Egy éltagnagyságot
nagyrított fénykép bármily
fénykép után művészen
elkészíttek, meglepés-
esen ajánléknak nász, név,
születésnapra legalkal-
masabb, miután egy ily na-
gyat nemcsak pillanatra,
hanem örök időkre illő
szobadisz is, a legszebb
és örök emlék kedves ha-
lottaikról a fénykép sér-
tetlenül visszaadatik, a
hú másolatát kezesekdem,
a vidéki rendeléseket
pontosan eszközölöm. Grosz
József, VI. Próféta-utca 5.
3011

Virágosokor
(6lővirág) levelező-lap több
mintában galattinnal védve
és szalaggal ellátva 1 drb
25 kor.; 5 drb 1 frt. Az
összeg előzetes beklődése
ellenében bérmentve küldi
meg a kiadóhivatal József-
körút 18.

Mákvirágok
rta: Kerényi Andor. Egy
csomó apróbb elbeszélés.
karcolat egészséges hu-
morral megírva. Ára 2
korona, bérmentes küldés-
sel — az összeg előzetes
utalványozása esetén —
2 korona 20 fillér. Kapha-
tó a „Budapesti Napló”
kiadóhivatalában, József-
körút 18.

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyuj-
tok titoktartással. Kényel-
mesen berendezett laká-
somban figyelmes ápolás,
előzetes, esetleg gondos
orvosi segély nyerhető.
Sok évi elismert gyakor-
latú birok. Metzger Sa-
rolta, okl. születőznő, Er-
zsébet-körút 6. II. em. 18
6507

Hamisítatlan
Magyarái bört 18
frtú 22 frtig ren-
delhető Deutsch A-
nál Aradon, Deák
Ferenc-utca 3. sz. 6433

Ideli akadéméz,
elsőrendű pergettett méz,
5 kilós bádögödbön,
bérmentve, postán 6
korona. Országos mé-
hészeti egyesület, Bu-
dapest, IX., Körtelék.

Mindenki
eredeti sorsjegyek részlet-
fizetésre való eladásával
igen jó, biztos állandó
keresetet tehot szert. Ma-
gas jutalék, esetleg fix
fizetés. Fuchs H. váltoháza.
Budapest IV., Kecskeméti-
utca 1.

Uti versenygép
egész új Reithoffer-tö-
mlékel, elutazás miatt na-
gyon olcsón eladó. Kere-
pesti-út 81. II. 10.

Bloch S.
okl. tan. és gyakorló köny-
velő Andrassy-ut 46. ki-
képez feltűntetiem a magas
m. kir. miniszterium en-
gedélye alapján az egy-
szerű és kettős
könyvitelben
(Buchführung)
keresk. levelezés, szép és
helyesírásban, valamint a
magyar és német nyel-
ben. Hölgyeknek külön-
oktatás. Vidékiek levél-
belleg salfájthatják el a
könyvitel. 6515

Üvegfal
kitűnő állapotban azonnal
és olcsón eladó, Teréz-
körút 39. I. 4. 3017

Nagy vagyont,
tekinthetős jövedel-
met szerzheth mindenki,
a ki a szabad leghasznos-
sabb könyvet, a világszer-
te előnyösen használt. **Ke-
reskedelmi Vegyeszet**
címmű terjedelmes művet
megrendelt, mert ebből
540 oty foglalkozást ta-
nul meg, melyvel férti
nő, gyermek, töké nélkül
naponta 20-30 koronát
evente 5000-6000
koronát megkereshet.
A kinek biztos keresete
nincs, ki mellékfogalko-
zást óhaj, rendelje meg,
míg a csekély készlet
tart. Intelligens egyének-
nek megbeszélhetetlen. A
könyv kétszeresen bővi-
tet új kiadását az első
kiadás 6 korona bolti ára
helyett 2 korona 60
fillérkedvezményesen áron
rendelheti meg mindenki
a „Kereskedelmi Veg-
yeszet” könyvkiadó-
vállalatánál Ujpest, Lő-
rine-utca 24.
Ugyanitt megrendelhető
„Az illat és szőpítő-
szerek készítése” című
könyv, ára 1 kor. 30 fill.

!! Legolesőbb
és legjobb
szakácskönyv!!
Szegedi úy szakácskönyv
legjobb (4.) bővített ki-
adás. Irtá: Székula Teréz.
Ára 2 forint helyett
csak 1 frt 50 kr.
Megrendelhető a
„Budapesti Napló”
kiadóhivatalában,
József-körút 18.

Eredeti újdonság!
Cserecsenyő és meggy-
levelező-lap (plüsből, va-
lődi szárral és levéllel)
galattinnal védve és szal-
aggal ellátva. Drbja 10
kor.; 10 drb vagyesen 80
kor. Az összeg előzetes be-
klődése esetén bérmentve
küldi meg a „Budapesti
Napló” kiadóhivatala Jó-
zsef-körút 18.

A Budapesti Napló apró hirdetései naponként falragaszokan is megjelennek a főváros egész területén.